

Zpravodaj Univerzity Pardubice

číslo 65 / říjen 2010

Rektor k zahájení nového akademického roku

Vážení členové akademické obce, vážení studenti a zaměstnanci Univerzity Pardubice,
rád bych vás tímto způsobem všechny pozdravil při příležitosti zahájení akademického roku 2010 – 2011.

Naše univerzita si v tomto kalendářním roce připomíná šedesát let své existence, a to znamená, že zahajovaný akademický rok je již šedesátý první.

Každý z těch akademických roků měl určité svoje specifika, některý byl úspěšný více, některý méně. Naše vysoká škola změnila dvakrát svůj název, z Vysoké školy chemické se stala Vysoká škola chemicko-technologická v Pardubicích a od roku 1994 nese jméno Univerzita Pardubice. Za posledních dvacet let se univerzita velmi změnila a stala se vysokou školou s jednou z nejširších nabídek studijních programů a oborů, které pokrývají disciplíny chemické, technické, technologické, přírodovědné, inženýrské, ekonomické, humanitní, zdravotnické i umělecké. Komparativní výhodou naší vysoké školy je to, že patří mezi školy, kde se tradičně, a to i před rokem 1989, věnovala pozornost vědecké práci akademických pracovníků i studentů. Fakulta chemicko-technologická, která je nositelem těchto tradic, patří z hlediska vědeckého výkonu k nejlepším v České republice. Důležité je rovněž, že roste vědecký výkon celé univerzity, která je, měřeno oficiální metodikou hodnocení výzkumu a vývoje v ČR, na šestém místě, pokud porovnáme průměrný výkon jednoho akademického pracovníka.

Nejsme na tom špatně ani z hlediska infrastruktury univerzity. V loňském roce byl slavnostně otevřen nový areál Fakulty chemicko-technologické. Soustředěným úsilím se snažíme, aby se zlepšovala kvalita našich objektů, a to jak z hlediska využitelnosti pro kvalitní vzdělávací, výzkumnou a další tvůrčí činnost, tak z hlediska energetických vlastností. Jen v letošním roce univerzita in-

vestovala do tohoto typu akcí více než 80 milionů korun. Například do nové části budovy na náměstí Čs. legií, která je přebudována pro potřeby Fakulty elektrotechniky a informatiky, univerzita z různých zdrojů investuje více než 45 milionů korun. Pokud se nám podaří v příštích letech realizovat připravené projekty v rámci Operačního programu Výzkum a vývoj pro inovace (Výzkumné a vývojové centrum v dopravě, Univerzitní IT pro vzdělávání a výzkum, Centrum materiálového výzkumu), bude infrastruktura v hrubých rysech odpovídat velikosti a zaměření Univerzity Pardubice. V kolegiu rektora existuje shoda v některých dalších menších prvcích infrastruktury, které ještě vybudujeme (například pro potřeby FZS, FR, FF a FES).

Tyto poměrně optimistické předpoklady budou v příštím období konfrontovány s avizovaným krácením prostředků pro veřejné vysoké školy. Již v roce 2010 musíme ušetřit z prostředků na vzdělávání 9 milionů korun a zatím vše nasvědčuje tomu, že v roce 2011 to bude dokonce 57 milionů. K tomu musíme připočítat i to, že budou pravděpodobně kráceny prostředky na výzkum a vývoj, které jsou rozdělovány MŠMT, a že v následujícím roce budeme poprvé hradit spoluúčasti v Operačním programu Výzkum a vývoj pro inovace (v roce 2011 to je na naší univerzitě cca 50 milionů korun).

V usnesení z minulého zasedání České konference rektorů je konstatováno, že uvedená krácení rozpočtů veřejných vysokých škol budou mít devastující účinky. Univerzita Pardubice se například, co do velikosti prostředků přidělených na vzdělávání, vrací do roku 2006. Od tohoto roku se však univerzita dramaticky změnila, například má o čtvrtinu studentů více, přibyla třetina absolventů, narostl o pět procent počet akademických pracovníků škola má o dvě fa-

kulty více atd. Před veřejnými vysokými školami je, zdá se, nelehké období. To, jak v tomto období obstojí Univerzita Pardubice, záleží na nás všech. Všichni musíme hledat rezervy, další zdroje prostředků, i mimo univerzitu, optimalizovat naše náklady. Všichni se musíme snažit, abychom přispěli k tomu, aby vzdělávací proces neztratil na kvalitě, abychom zvyšovali naše vědecké vý-

kony. Myslím si, že Univerzita Pardubice má předpoklady v následujícím období obstát, pokud budeme všichni spolupracovat. Vedení univerzity a já osobně pro to uděláme maximum.

Milé studentky, studenti, kolegyně, kolegové a zaměstnanci Univerzity Pardubice, přeji vám všem úspěšný akademický rok 2010 – 2011 a pevně zdraví.

Rád bych mezi námi upřímně přivítal nové studentky a studenty, kteří přicházejí na naši akademickou půdu poprvé. Byl bych rád, aby se jim mezi námi líbilo a dařilo. Univerzitě Pardubice přeji do dalších desetiletí úspěch a prosperitu.

*prof. Ing. Miroslav Ludwig, CSc.
rektor Univerzity Pardubice*

Rektoři českých vysokých škol zasedali u Pardubic

107. zasedání pléna České konference rektorů (ČKR) proběhlo ve dnech 9. a 10. září 2010 v péči Univerzity Pardubice.

Česká konference rektorů jako vrcholná reprezentace českých vysokých škol sdružuje představitele 26 veřejných, 2 státních a 21 soukromých vysokých škol z celkového počtu 73 vysokoškolských institucí České republiky.

Dvoudenní zasedání, kterého se účastnilo na 40 rektorů českých veřejných, státních a některých soukromých vysokých škol, využilo pěkného kongresového zázemí Golf Resortu v Dřítčici pod Kunětickou horou.

Čtvrtletního podvečerního jednání s rektory českých vysokých škol se zúčastnil i I. náměstek ministra školství, mládeže a tělovýchovy Ing. arch. Kryštof Hajn.

Páteční část zasedání zaměřené na veřejné zakázky se zúčastnili Ing. arch. akad. arch. Jan Vrana, předseda České komory architektů, a akad. arch. Jan Sapák, I. místopředseda představenstva České komory architektů.

Hlavní projednávané body jednání 107. zasedání pléna ČKR:

1. Informace o Univerzitě Pardubice.
2. Rozpočet vysokých škol ČR na rok 2011.
3. Financování vědy a výzkumu v ČR. Informace o současné situaci v Radě pro výzkum, vývoj a inovace.
4. Diskuse členů ČKR k problematice vysokého školství ČR.
5. Diskuse k aktuální situaci vysokého školství ČR s ministrem školství (I. náměstkem).
6. Veřejné zakázky – architektonické soutěže.

Ze zasedání bylo vydáno usnesení a následovala tisková konference se zástupci médií, při níž členové představenstva ČKR a rektor hostitelské univerzity prof. Ing. Miroslav Ludwig, CSc. vysvětlovali závěry jednání rektorů.

Představenstvo ČKR pracuje v současné době ve složení:

- prof. PhDr. Petr Fiala, Ph.D., LL.M., předseda, rektor Masarykovy univerzity;
- prof. MVDr. Vladimír Večerek, CSc., MBA, místopředseda pro oblast vzdělávání, rektor Veterinární a farmaceutické univerzity v Brně;
- prof. RNDr. Václav Hampl, DrSc., místopředseda pro oblast tvůrčích činností, rektor Univerzity Karlovy v Praze;
- prof. Ing. Václav Havlíček, CSc., místopředseda pro záležitosti ekonomické a sociální, rektor Českého vysokého učení technického v Praze;
- prof. Ing. Karel Rais, CSc., MBA, místopředseda pro vnější záležitosti, rektor Vysokého učení technického v Brně;
- doc. PhDr. Luboš Chaloupka, CSc., místopředseda pro záležitosti legislativní a organizační, rektor Univerzity Jana Amose Komenského v Praze, s.r.o.

Usnesení 107. zasedání pléna České konference rektorů

Dřítč, 9. až 10. září 2010

1. ČKR vnímá neúčast ministra Josefa Dobeše na svém plenárním jednání s velkým znepokojením. Mělo jít o první kontakt se všemi rektory od ministrova nástupu do funkce, navíc v mimořádně vážné ekonomické situaci vysokých škol.
2. ČKR zásadně nesouhlasí s neúměrným krácením rozpočtu veřejných vysokých škol o 1 miliardu Kč ještě v roce 2010, což tvoří dvě třetiny redukce celého rozpočtu MŠMT. Výdaje na veřejné vysoké školy však činí pouze jednu pětinu rozpočtu MŠMT.

3. ČR chápe odpovědnou fiskální politiku vlády, avšak nemůže akceptovat koncentraci úspor rozpočtu kapitoly MŠMT na rok 2011 do položky financování vysokého školství. Signalizované snížení příspěvku veřejným vysokým školám ze státního rozpočtu o takřka 10 % v roce 2011 by bylo pro sektor veřejných vysokých škol devastující.
4. ČR se bude i nadále podílet na reformě terciárního vzdělávání, která však nemůže být primárně založena na úsporách mnohem výraznějších, než s nimiž se musí vyrovnávat okolí vysokých škol (regionální školství, platy ústavních činitelů, výzkum a vývoj v jiných rezortech než MŠMT apod.).
5. ČR požaduje, aby MŠMT nadále dodržovalo transparentní pravidla financování veřejných vysokých škol.
6. ČR aktuálně zvažuje finanční situací vynucené kroky na veřejných vysokých školách, např. zkrácení semestrů, pozastavení zápisů, přerušení výuky v topné sezóně, radikální snížení počtu přijímaných uchazečů do všech úrovní studia během roku 2011 apod.
7. Vzhledem k tomu, že vysoké školy jsou nejvýkonnějším segmentem vědy a výzkumu, ČR kategoricky odmítá, aby kapitola MŠMT byla v roce 2011 v oblasti výzkumu, vývoje a inovací krácena oproti letošnímu roku až o 12 % a v roce 2013 až o 20 %.

v Dřítči u Pardubic dne 10. září 2010
za Českou konferenci rektorů
prof. PhDr. Petr Fiala, Ph.D., LL.M.
předseda

Návštěva koordinátorky programu Erasmus z Univerzity v Malaze

Ve dnech 7. až 11. června navštívila Centrum mezinárodních mobilit/Oddělení pro vzdělávání a výzkum naší univerzity Lilian Barranco Luque, koordinátorka programu LLP Erasmus ze španělské Malagy. Návštěva se uskutečnila na základě bilaterální smlouvy (garantem je prof. Koudelka z Fakulty chemicko-technologické) v rámci programu LLP Erasmus, aktivity „staff training“ (školení).

Tým Centra mezinárodních mobilit připravil pro španělskou kolegyni ve spolupráci s prof. Koudelkou bohatý program. V kanceláři Centra mezinárodních mobilit probíhala výměna zkušeností s programem Erasmus na úrovni koordinátorů. Bylo velmi zajímavé dozvědět se, jakým způsobem funguje erasmovská kancelář ve Španělsku na univerzitě, která ročně vysílá kolem 800 studentů a stejný počet studentů ze zahraničí přijímá (Univerzita Pardubice vysílá v rámci programu LLP Erasmus ročně kolem 130 studentů a přijímá zhruba stejný počet). Lilian také hovořila o dalších programech na podporu mobilit, které Univerzita v Malaze realizuje a přes které vysílají nemalý počet studentů (zejména programy s Latinskou Amerikou). Na oplátku si od nás Lilian odnesla spoustu cenných rad/postrěhů, jakým způsobem má naše kancelář program LLP Erasmus zadministrovaný a nastavený, a také jsme ji „zasvětili“ do programu CEEPUS, do kterého je velmi aktivně zapojena Fakulta chemicko-technologická a Fakulta filozofická (Španělsko není členská země CEEPUS, proto se programu neúčastní).

Ve čtvrtek 10. června v 10:00 hodin pod záštitou prof. Koudelky měla Lilian prezentaci o Univerzitě v Malaze na Fakultě chemicko-technologické. Studenti, kteří se přednášky zúčastnili, projevíli zájem o studium v Malaze svými dotazy po skončení prezen-

tace. Po prezentaci strávila Lilian odpoledne na Fakultě ekonomicko-správní u Bc. Ivy Frauenbergové, fakultní koordinátorky programu Erasmus, která Lilian ukázala fungování a nastavení programu Erasmus na fakultní úrovni. Na poslední den jsme pro Lilian připravili kulturní program – výlet do Kutné Hory.

Jsmo velice rádi, že jsme měli možnost po dobu jednoho týdne hostit na Univerzitě Pardubice naši kolegyni ze Španělska, a doufáme, že těchto aktivit bude v budoucnu přibývat, neboť mobility na administrativní úrovni mají určitě svoje důležité místo v programu LLP Erasmus a pro vzájemné vztahy s našimi partnerskými univerzitami jsou velmi přínosné.

Jak je vidět, aktivita „staff training“ (školení) v rámci programu LLP Erasmus v sobě zahrnuje nejen sdílení zkušeností na obdobném pracovišti, ale také možnost osobní prezentace své domovské univerzity, upevnění pracovních kontaktů a poznání „know-how“, jak se „to dělá“ jinde. Tímto bych chtěla vyzvat zejména administrativní pracovníky, aby využili této příležitosti strávit na zahraniční vysoké škole týden v rámci aktivity „staff training“ (školení). Zájemci se mohou informovat v kanceláři Centra mezinárodních mobilit.

Ing. Jana Balcarová
institucionální koordinátor programu
LLP Erasmus, Centrum mezinárodních mobilit,
Oddělení pro vzdělávání a výzkum UPa

10. pracovní seminář pracovníků public relations vysokých škol – CASPRIO 2010

Ve dnech 10. a 11. června pořádala naše univerzita odborný seminář pracovníků public relations vysokých škol – CASPRIO 2010. Tento seminář byl jubilejní a konal se již podesáté (v Pardubicích již podruhé).

Sdružení CASPRIO vzniklo v roce 1999 na prvním pracovním setkání pracovníků v oblasti public relations českých a slovenských vysokých škol, konaném v Olomouci.

Cílem pravidelného každoročního setkávání je výměna zkušeností a informací z oblasti prezentace, vytváření image vysoké školy a komunikace vysokoškolských pracovišť s vnějším světem, odbornou i laickou veřejností.

Na půdě naší „alma mater“ jednala dva dny třicítka pracovníků, mezi nimiž byli kancléři českých vysokých škol, tajemníci rektorů, tiskoví mluvčí, vedoucí pracovníci oddělení vnějších vztahů či styku s veřejností, šéfredaktoři univerzitních časopisů nebo webových stránek apod.

Na úvod, ve čtvrtek 10. června, pozdravil a přivítal rektor univerzity prof. Ing. Miroslav Ludwig, CSc. všechny přítomné a popřál jim příjemný pobyt na univerzitě. Poté již začala první část odborného programu přednáškou paní Aleny Špačkové z Husitské teologické fakulty Univerzity Karlovy v Praze s názvem „Jak působit sympatic-

ky, fundovaně a spolehlivě“, která pokračovala odpoledním blokem po prohlídce nového areálu Fakulty chemicko-technologické.

Čtvrteční nabitý odborný program byl doplněn i historickou komentovanou prohlídkou pod taktovkou PhDr. Františka Šebka, bývalého ředitele Východočeského muzea v Pardubicích, v části města a i některých expozic pardubického zámku. Celodenní jednání ukončila společná večeře a přátelské posezení na lodi Arnošta z Pardubic spojená s plavbou po Labi a koncertem Beatles Revival. Druhý den, v pátek 11. června, proběhla dopoledne přednáška „Jak připravit PR strategii“ ve spolupráci s Asociací Public Relations Agentur APRA Radka Vítka z Ogilvy Public Relations.

Tento blok uzavřela diskuse a společný oběd v univerzitní menze. V závěru setkání se účastníci shodli na přínosu konaného semináře a předběžně dohodli další setkání, které by se mělo uskutečnit v příštím roce na Českém vysokém učení technickém v Praze.

Ke spokojenosti všech účastníků, kteří reprezentovali dvanáct českých a slovenských vysokých škol, přispěla nejen perfektní organizace vlastního semináře, ale i důstojný nocleh zajištěný na univerzitních kolejích a chutná strava v univerzitní menze.

*Ing. Helena Volejníková a Tomáš Pospíchal
Oddělení propagace a vnějších vztahů UPa*

rektor prof. Ludwig při úvodním slovu

pohled na účastníky setkání

Univerzita na Czech Street Party 2010 v Bruselu

V pátek 25. června uspořádalo Stálé zastoupení ČR při Evropské unii již čtvrtou Czech Street Party v Bruselu.

Naše univerzita se již podruhé zúčastnila této akce v rámci stánku zastoupení Pardubického kraje, kde mohli zájemci získat informace o univerzitě, materiály i drobnosti na památku. Jednotlivé kraje se prezentovaly formou stánků s propagačními materiály, např. s nabídkou jednotlivých významných destinací cestovního ruchu v ČR nebo ochutnávkou českých specialit.

Loňská Street Party symbolicky zakončila předsednictví ČR v Evropské unii, letošní akce se konala v duchu oslav 10. výročí

vzniku regionálního uspořádání ČR a nesla tedy motto „10 let českých regionů“. Hlavním hudebním hostem letošní Czech Street Party byla skupina Support Lesbiens. Mezi účinkující rovněž patřily kapely Tleskač, NiceLand, Tomáš Kočko & Orchestr a pražští Bek Ofis. Čtvrtá Czech Street Party v Bruselu se uskutečnila v prostorách před budovou Stálého zastoupení České republiky při EU a Českého domu.

Street Party tradičně pořádá většina českých institucí, regionů, organizací a firem zastoupených v Bruselu. Letos jich bylo celkem šestnáct. Hlavními organizátory bylo Stálé zastoupení ČR při EU, hlavní město

Praha a Plzeňský a Moravskoslezský kraj. Stálé zastoupení v Bruselu je hlavním spojovacím článkem mezi českou administrativou a unijními orgány, zastupuje zájmy ČR v těchto orgánech a institucích.

Czech Street Party byla největší českou kulturní akcí, která se letos v Bruselu koná. Na akci přišlo několik tisíc návštěvníků z celé Evropy, kteří se tak mohli seznámit s Pardubickým krajem i Univerzitou Pardubice. Jednalo se o prezentaci ČR v Evropě moderní a zábavnou formou.

*Ing. Monika Vejchodová
vedoucí Oddělení pro rozvoj a mezinárodní
vztahy UPa*

Zahraniční post-doc Fakulty chemicko-technologické dostal ocenění čínské vlády

(zleva) atašé pro vědu velvyslanectví ČLR v ČR; prof. Ing. Tomáš Wágner, CSc., školitel Ph.D. práce Jing Rena, Ph.D. proděkan FChT; Luming Yang, Ph.D., Fakulta technologická UTB ve Zlíně; paní Huo Yuzhen, mimořádná a zplnomocněná velvyslankyně ČLR v ČR; oceněný Jing Ren, Ph.D., FChT Univerzity Pardubice; doc. Ing. Petr Hlaváček, CSc., školitel Luming Yang, Ph.D., děkan Fakulty technologické UTB ve Zlíně, vedoucí oddělení Inženýrství a hygieny obouvaní

Dr. Jing Ren z Čínské lidové republiky, který absolvoval na Fakultě chemicko-technologické naší univerzity doktorská studia a nyní pokračuje na katedře obecné a anorganické chemie jako post-doc, získal od čín-

ské vlády „Cenu za disertační práci vynikajícího Ph.D. studenta studujícího v zahraničí za rok 2009“.

Oceněná disertační práce nesla název „Fotoindukované jevy v chalkogenidových sklech

na bázi systému Germanium – Gallium – Síra“. Dr. Jing Ren ji jako závěrečnou práci svého doktorského studia v oboru Chemie a technologie anorganických materiálů vypracoval a obhájil v září 2009 na Katedře obecné a anorganické chemie Fakulty chemicko-technologické. Práce obsahuje výsledky jeho vědecké přípravy v oblasti high-tech materiálů pro fotoniku a nanofotoniku, které se na univerzitě pod vedením prof. Tomáše Wágnera věnoval a nyní dalším vědeckým tzv. „post-doc“ pobytem prohlubuje.

Cenu čínské vlády za disertační práci vynikajícího Ph.D. studenta studujícího v zahraničí za rok 2009 převzal Dr. Jing Ren dne 26. května při slavnostním obřadu na velvyslanectví Čínské lidové republiky v Praze.

prof. Ing. Tomáš Wágner, CSc.
proděkan pro vnější vztahy FChT

Cena za farmacii 2010

(zleva) zástupkyně firmy Sanofi-Aventis MUDr. Zuzana Příborská, předseda hodnotící komise prof. Daniel Scherman, finalistky: 1. Ing. Zuzana Antoňová (VŠCHT); 2. Ing. Eliška Bílková (FChT UPa), 3. Mgr. Lucie Musilová, Ph.D. (FaF UK) a prof. Jean-Marie Lehn

Farmaceutická společnost Sanofi-Aventis a Velvyslanectví Francouzské republiky v ČR každoročně vyhlašují soutěž o „Cenu za výzkum ve farmaceutických vědách“. Ceny jsou určeny pro podporu doktorandů studujících na českých vysokých školách a pro mladé vědecké pracovníky. Uchazeči soutěží s výsledky svých doktorských prací získaných ve všech oborech farmaceutických věd včetně jejich biologických a chemických aspektů. Vítězům této prestižní soutěže jsou udělovány tři ceny. Finanční odměny poskytuje společnost Sanofi-Aventis, a to v částkách 70 tis., 50 tis. a 30 tis. Kč pro 1. až 3. místo. Pro vítěze na prvním a druhém místě francouzské velvyslanectví dále poskytuje stipendium na jednoměsíční stáž na vý-

kopie diplomu

zkumných pracovištích ve Francii podle volného výběru laureáta. V letošním roce se této soutěže zúčastnilo čtrnáct uchazečů, většina z nich svá doktorská studia právě dokončuje, nebo již úspěšně obhájili a obdrželi titul Ph.D. Soutěžící byli vybráni podle kritérií pořadatele a na základě výsledků fakultních kol z následujících deseti akademických pracovišť: Fakulta chemicko-technologická Univerzity Pardubice, Farmaceutická fakulta v Hradci Králové Univerzity Karlovy v Praze, Fakulta potravinářské a biochemické technologie Vysoké školy chemicko-technologické v Praze, Lékařská fakulta a Přírodovědecká fakulta Masarykovy univerzity v Brně, Lékařská fakulta a Přírodovědecká fakulta Univerzity Palackého v Olomouci,

Veterinární a farmaceutická univerzita v Brně, Ústav organické chemie a biochemie AV ČR a Ústav makromolekulární chemie AV ČR. Letos šestnácté finále této soutěže proběhlo 17. června 2010 v budově Oddělení pro kulturu a spolupráci Velvyslanectví Francouzské republiky v Praze. V porotě zasedlo šest odborníků z výše jmenovaných univerzit a z praxe, dále Dr. Xavier Morise – atašé pro vědeckou a univerzitní spolupráci a MUDr. Zuzana Příborská – zástupce společnosti Sanofi-Aventis. Předsedou hodnotící poroty byl prof. Daniel Scherman, ředitel Recherche Expolatoire et Unité Mixte CNRS/UEVE/Geneton, Evry z Francie. Komise měla nelehký úkol vybrat tři nejlepší uchazeče, protože všechny prezentované výsledky jednotlivých prací byly na velmi vysoké úrovni. Kriteria hodnocení byla následující: vědecký obsah, kvalita prezentace, kvalita a počet publikovaných prací jednotlivých soutěžících. Na závěr prezentací proběhlo dvoukolové tajné hlasování, na jehož základě byly uděleny následující ceny: 1. Ing. Zuzana Antošová, Fakulta potravinářské a biochemické technologie, Ústav biochemie a mikrobiologie, VŠChT v Praze s prací „Produkce lidského rekombinantního parathormonu (PTH(1-34) v bakteriích Escherichia coli a jeho stabilizace pro vývoj orální lékové formy“ (školitelé: prof. Ing. Martina Macková, Ph.D. a prof. RNDr. Vladimír Král, DrSc.); 2. Ing. Eliška Bílková, Fakulta chemicko-technologická, Ústav organické chemie a technologie, Univerzita Pardubice s prací „Cílené transportní systémy pro antifungální a protizánětlivá léčiva: Star poly(ethylenglykolové) konjugáty s enzymové senzitivními spojkami“ (školitel: prof. Ing. Miloš Sedlák, DrSc.) 3. Mgr. Lucie Musilová, Ph.D. s prací „Bioscavengery jako profylaktika otrav organofosforovými inhibitory acetylcholinesterasy“ z Farmaceutické fakulty v Hradci Králové, Univerzity Karlovy v Praze ve spolupráci s Fakultou vojenského lékařství Univerzity obrany v Hradci Králové (školitelé: doc. Lenka Skálová, Ph.D. a doc. PharmDr. Daniel Jun, Ph.D.). Všechny vítězné

práce představují nové a progresivní směry v oblasti farmaceutického výzkumu. Ceny byly předány profesorem Jean-Marie Lehmem – nositelem Nobelovy ceny za chemii 1987 v přítomnosti J. E. pana Pierra Lévy – francouzského velvyslance v České republice a rektora Univerzity Karlovy prof. RNDr. Václava Hampla, DrSc., během slavnostní recepcce, která s konala na Francouzském velvyslanectví v Praze, Buquoyanském paláci 14. září 2010.

Ocenění doktorandky Ing. Elišky Bílkové, studentky první ročníku doktorského studia, je jejím velmi významným úspěchem, který zároveň dokládá vysokou úroveň výzkumu prováděného na Fakultě chemicko-technologické v Pardubicích. Ing. Eliška Bílková pracuje na zcela nové a netradiční problematice jdoucí napříč chemickými obory, počínaje organickou syntézou přes makromolekulární chemii, enzymovou kinetiku, analýzu a charakterizaci supramolekulárních systémů ve vodné a v pevné fázi. Na tomto místě se sluší připomenout a vyjádřit poděkování za to, že vysoké kvality prezentovaných výsledků bylo dosaženo díky interní spolupráci více fakultních pracovišť. Kromě zázemí poskytnutého na ústavu organické chemie a technologie se na řešení problematiky podílela další dvě pracoviště: katedra analytické chemie (Ing. Bohuslav Dvořák) a Společná laboratoř chemie pevných látek AV ČR a UPa, kdy k charakterizaci připravených supramolekulárních transportních systémů bylo využito unikátního přístrojového vybavení, znalostí a zkušeností pracovníků Společné laboratoře chemie pevných látek AV ČR a UPa, (doc. Ing. Ludvík Beneš, CSc. a Ing. Petr Knotek). Závěrem chci poděkovat zejména Ing. Elišce Bílkové za vzornou reprezentaci Fakulty chemicko-technologické a fakultě přeji více takto nadaných, pracovitých a zapálených studentů.

prof. Ing. Miloš Sedlák, DrSc.
vedoucí Ústavu organické chemie a technologie FChT

Večer s vědou a chemií

Ve středu 29. září ožil nový areál Fakulty chemicko-technologické Univerzity Pardubice v univerzitním kampusu nejen studenty, ale i zájemci o vědu, umění a propojení mezi těmito dvěma světy. Fakulta chemicko-technologická pro ně připravila Večer s vědou a chemií. Cílem akce bylo podpořit zájem mladých lidí o technické a přírodovědné obory. V areálu fakulty byla k vidění díla vědecká i umělecká. Všichni návštěvníci také měli jedinečnou možnost si

nový areál Fakulty chemicko-technologické prohlédnout i vyzkoušet, jak se studentům u nás studuje.

Program večera zahájil rektor Univerzity Pardubice prof. Ing. Miroslav Ludwig, CSc., který využil této příležitosti a zahájil tak 61. akademický rok.

Součástí večera bylo také zahájení výstavy fotografií inspirovaných prostředím původní budovy fakulty na nám. Čs. legií s názvem „Re-

troSKOP aneb takové to tehdy bylo...". Jedná se o výběr z děl 12 českých fotografů, výstava vznikla ve spolupráci s uměleckým uskupením TESLA, o.s.

Pro zájemce byly připraveny populárně-vědecké přednášky: „Zeolitová chemie aneb procházka sub-nano-labyrintem“ doc. Ing. Romana Bulánka z katedry fyzikální chemie, „Příběh jednoho výrobního omylu v tunovém měřítku“ prof. Ing. Miloše Sedláka, DrSc. z ústavu organické chemie a technologie a „Fotovoltaický článek z tiskárny“ RNDr. Jiřího Pfliegera z Ústavu makromolekulární chemie AV ČR,

v.v.i. Příznivci chemie a příbuzných oborů pak měli možnost si některé experimenty sami vyzkoušet a seznámit se i s přístrojovým vybavením laboratoří fakulty.

Přednášky i praktické ukázky se u zúčastněných setkaly s velkým ohlasem. Závěrem bych chtěla poděkovat všem, kteří se na přípravě a zajištění této akce podíleli.

*Ing. Iva Ulbrichová, CSc.
asistentka proděkanů FChT*

Finští studenti navštívili Pardubice

V pondělí 12. dubna večer přicestovala do Pardubic skupina dvanácti studentů logistiky z University of Applied Sciences ve finské Jyväskylä. Čekaly je tři dny ve společnosti studentů a učitelů z Dopravní fakulty Jana Pernera (DFJP), naplněné experimentální společnou výukou, exkurzemi v českých firmách, ale i přátelskými setkáními a zábavou.

Jejich učitelé tu nebyli poprvé, vždyť spolupráce mezi Jyväskylä a Dopravní fakultou Jana Pernera je velmi intenzivní už několik let.

Návštěvu svých bývalých finských spolužáků zvláště netrpělivě očekávali čeští studenti, kteří na JAMK Jyväskylä studovali v předchozích letech v rámci LLP Erasmus, především však ti, kteří tam strávili minulý semestr, a také finští Erasmus studenti, kteří v letošním letním semestru studují na DFJP. V úterý dopoledne si studenti prohlédli celý univerzitní kampus, novou budovu Fakulty chemicko-technologické a především si v doprovodu odborníků prohlédli laboratoře DFJP. Odpoledne následovala experimentální výuka, která probíhala v anglickém jazyce pod vedením docenta Průši. Finští studenti spolu s českými studenty po prezentacích a představení projektu sestavili pět pracovních týmů. V každém týmu byli zastoupeni rovnou měrou čeští i finští studenti a společně pracovali na zadaných případových studiích z oblasti logistického ma-

nagementu. Úkol byl nelehký, neboť kromě odborné znalosti se studenti museli vypořádat s jazykovou a sociokulturní bariérou. Nicméně se pracovní týmy projektu zhostily s nadšením a veškeré překážky byly brzy překonány. Na průběh dohlíželi a pomocnou ruku při řešení studií nabízeli jak finští pedagogové Sami Kantanen a Mikko Keskinen, tak i docent Průša s doktorandem inženýrem Hruškou. Jednalo se o první experimentální společnou výuku probíhající v anglickém jazyce na DFJP, která dle zpětné vazby obou zúčastněných stran měla velký úspěch.

Ve středu dopoledne studenti navštívili firmu J-Tekt ve Starých Čivčicích. Zde se jim po celou dobu věnoval manažer logistiky inženýr David Tilkeridis s připravenou prezentací o moderním řízení logistiky a krátkou exkurzí ve výrobním závodě. Poté hosté navštívili logistické centrum firmy Otto Office v Opočínku, kde proběhla prezentace firmy a podrobná exkurze v největším skladě kancelářského vybavení v ČR. Studenti se mohli dozvědět o toku informací z materiálu, který je nachystán pro distribuci po celé ČR. Jmenovitě bychom chtěli poděkovat paní ředitelce závodu inženýrce Kláře Noworytové, paní magistře Ivě Pohankové – personální ředitelce a panu Pavlu Dvořákovi – vedoucímu obchodu, kteří se našim finským studentům věnovali a celý program připravili.

prezentace fakulty a představení projektu

experimentální společná výuka

Středeční odpoledne strávili procházkou po pardubických pamětihodnostech a turistických zajímavostech, které jim představila inženýrka Císařová.

Poslední den v Pardubicích věnovali exkurzi ve Foxconnu CZ, s. r. o., kde získali přehled o současných logistických projektech a měli možnost si prohlédnout výrobní prostory areálu. I zde bychom rádi vyjádřili poděko-

vání paní Martině Valcové z personálního úseku a inženýru Miroslavu Gottfriedovi, vedoucímu logistiky, za jejich ochotu a vstřícnost. Další nemalé poděkování také náleží společnosti Škoda Auto, a. s. v Mladé Boleslavi, kam finišti studenti poté v doprovodu prodávána docenta Průši odjeli na exkurzi. Zde si prohlédli CKD Centrum

(CKD – complete knock down; kompletní sada nutná k sestavení vozidla Škoda) za účasti samotného pana ředitele inženýra Petra Linharta a dalších pracovníků Škody Auto a. s., například pana inženýra Petra Tomoriho.

Jejich odjezd z Prahy sice zkomplikoval islandský sopečný mrak, ale nakonec lodí

z německého přístavu šťastně dopluli domů. Věříme, že si z Pardubic odváželi zajímavé i příjemné zážitky a velmi se těšíme na příští setkání.

*doc. Ing. Petr Průša, Ph.D.
prodávána pro vnější vztahy DFJP
Mgr. Žaneta Nerudová
Oddělení pro vnější vztahy DFJP*

Přednáška „Energie a budoucnost lidstva“

Dne 11. května se na Dopravní fakultě Jana Pernera (DFJP) uskutečnila odborná přednáška s názvem „Energie a budoucnost lidstva aneb příležitost pro zájemce o firemní stipendijní program“, jejímž pořadatelem byla katedra elektrotechniky, elektroniky a zabezpečovací techniky v dopravě (KEEZ) ve spolupráci s firmou ČEZ, a. s., Jaderná elektrárna Temelín.

Hlavním přednášejícím byl Ing. Jiří Tyc – „velitel jihočeských taťků“, bývalý operátor sekundárního a primárního okruhu, vedoucí blokové dozorní, reaktorového bloku, směnový inženýr, nyní vedoucí správy a údržby ETE. Hlavní náplní přednášky bylo seznámit studenty s problematikou provozu a údržby technických zařízení jaderných elektráren. Dále byla studentům nabídnuta možnost spolupráce ve formě letních stáží a také ve formě stipendijních programů. Přednáška byla koncipována tak, aby umožnila i studentům bez elektrotechnického vzdělání

porozumět uvedené problematice. Přednášku zahájil úvodním slovem zástupce vedoucího katedry KEEZ doc. Ing. Radovan Doleček, Ph.D.

Tato přednáška je již několikátou přednáškou v řadě technicky specializovaných přednášek v problematice energetických a trakčních zařízení, které KEEZ uspořádala a tímto rozšířila možnosti studentů DFJP uplatnit se na trhu práce. Pořadatelé děkují přednášejícím za vysokou úroveň přednášky a účastníkům za dotazy, které vedly k bohaté diskusi i mimo časový rozsah přednášky.

*doc. Ing. Radovan Doleček, Ph.D.,
doc. Ing. Jaroslav Novák, CSc.
a Ing. Ondřej Černý
Katedra elektrotechniky, elektroniky
a zabezpečovací techniky v dopravě DFJP*

Exkurze do Vídně

Ve čtvrtek 20. května byla pro zájemce uspořádána exkurze na tři, z hlediska železniční dopravy zajímavá, místa ve Vídni. Třináct účastníků z řad studentů a zaměstnanců Dopravní fakulty Jana Pernera tak mělo možnost navštívit centrální seřadovací nádraží, klimatický tunel a lokomotivní depo.

První zastavení bylo na již zmíněném centrálním seřadovacím nádraží (Zentralverschiebebahnhof Wien) Rakouských státních drah. Bylo vybudováno během let 1978 až 1986 a slouží pro rozřazování a sestavování nákladních vlaků, přičemž dokáže zpracovat až 6 100 vozů za 24 hodin. Takovému množství zátěže odpovídá i příslušné zabezpečovací zařízení na obou řídicích stavědlech, informační systém i celkové rozměry nádraží – je na 8 kilometrů dlouhé a 300 metrů široké. Vjezdová skupina čítá 15, směrová skupina 48 a odjezdová skupina 10 kolejí. Celkem, včetně dalších objízdných a manipulačních kolejí, jich zde leží 120 kilometrů. Nádraží čítá i 400 výhybek. Rychlost vozů, které jsou spouštěny ze svážného pahrbku na jednotlivé koleje směrové skupiny (takzvaných odvěsů), je udržována kontinuálně automaticky pomocí brzdících elementů umístěných v kolejích. Je jich zde namontováno 37 000 kusů. Fungují zjednodušeně řečeno na principu tlumičů, jak je známe například z automobilů, kdy brzdící síla je tím větší, čím větší je rychlost vozů, které na ně najíždějí.

Další část exkurze jsme absolvovali v klimatickém tunelu testovacího zařízení Rail Tec Arsenal. Jedná se o ojedinělé zařízení provozované

společnostmi Bombardier, Innovative Science Solutions, Siemens, Alstom a AnsaldoBreda, které umožňuje testovat dopravní prostředky a jejich komponenty (brzdy, pohonné jednotky, dveře, stěrače, automatická spřáhla, vypružení, vytápění a klimatizaci...) v realistickém provozním prostředí, co se povětrnostních vlivů týká. Skládá se ze dvou tunelů délek 33,8 a 100 metrů, do nichž lze zajet jak silničními, tak kolejovými vozidly. Testován zde však byl i trup letadla či vrtulníku. Služeb zařízení se využilo i při testování klimatické odolnosti motorového vozu Dm 12, vyrobeného v České republice pro finské železnice. Je možné zde nasimulovat prakticky jakékoliv počasí, které si dokážeme představit. Teplota může být nastavena v rozmezí od – 45 do + 60 °C a může zde sněžit i pršet. Rychlost proudícího vzduchu může dosáhnout v kratším z tunelů 120, v delším až 300 km/h. Vlhkost lze regulovat v rozsahu 10 – 98 %. Je zde možné nasimulovat i vliv slunečního záření, jehož intenzitu lze opět nastavit v rozsahu od 200 do 1000 W/m² z boční a případně i z čelní strany vozidla. Oba tunely jsou vybaveny i pro testování vlivu počasí na pohonné jednotky.

Posledním místem, které jsme navštívili, bylo lokomotivní depo u vídeňského Západního nádraží. Cílem bylo prohlédnout si zázemí pro provozní ošetření elektrických lokomotiv, ale hlavně samotné lokomotivy, s nimiž se můžeme setkat i zde v Pardubicích. Z tohoto depa jsou totiž vypravovány stroje řady 1216 přezdívané Taurus na vlaky do České republiky. Některé z nich byly v depu po dobu

celkový pohled na svážný pahrbek a směrovou skupinu Zentralverschiebebahnhof Wien

naší návštěvy odstaveny, takže hlavní cíl jsme naplnili bezesbytku a lokomotivy podrobili důkladné prohlídce. Za pozornost však stály i ostatní stroje, které jsou v běžném provozu v rakouském vnitrozemí, i historická elektrická lokomotiva řady I 100 přezdívaná Krokodýl, kterou zaměstnanci depa opravují.

Na závěr bych rád poděkoval všem, kteří se na přípravě exkurze podíleli, ať již při domlouvání jednotlivých návštěv, nebo při zajišťování dopravy. Samozřejmě je nutno vyslovit velký dík našim průvodcům na jednotlivých pracovištích za jejich čas a ochotu se nám věnovat i poděkovat všem účastníkům za vytvoření příjemné nálady během celé exkurze a zájem, který projevovali. A pokud se na někoho nedostalo, byť se chtěl zúčastnit, pak vězte, že nějakou podobnou akci opět připravíme.

Bc. Tomáš Hodr

*Katedra technologie a řízení dopravy DFJP
autoři fotografií: Ing. Jan Hrabáček, Bc. Stanislav Solánský ml.*

účastníci exkurze v klimatickém tunelu RTA

prorektorka doc. Ing. Tatiana Molková, Ph.D. na stanovišti elektrické lokomotivy řady 1216 ÖBB Taurus

Třídenní zahraniční návštěva z Německa

Na akademické půdě Dopravní fakulty Jana Pernera (DFJP) proběhla třídenní zahraniční návštěva zástupců Technické Univerzity Drážďany, která je dlouholetým partnerem dopravní fakulty. Pro představitele zahraniční univerzity byl připraven bohatý program spojený s exkurzí do univerzitního kampusu, samotného města Pardubice a blízkého okolí.

Po vřelém přivítání byl celý program zahájen v úterý dne 25. května exkurzí do laboratoří DFJP, kde byla návštěva doprovázena děkanem profesorem Bohumilem Culkem a akademickými pracovníky dopravní fakulty doktorem Tomášem Zikmundem a inženýrem Janem Pokorným.

Středeční dopoledne bylo věnováno prohlídce obchodní společnosti CZ LOKO, a. s. v České Třebové, která pro celou delegaci připravila nejen odborné přednášky a exkurze, ale také bohaté občerstvení. Hosté zde mohli na vlastní oči shlédnout výrobní prostory, kde se vyrábí, modernizují a opravují elektrické a motorové lokomotivy. Představen byl ucelený výrobní program společnosti s celou řadou zajímavých tech-

nických řešení. Ani odpoledne představitelé univerzity nezaháleli, neboť je strávili ve společnosti průvodkyně města Litomyšle a doktora Martina Kohouta z DFJP, kteří jim nabídli pohled na nejznámější pamětihodnosti spojené se zámeckou výstavou soch Olbrama Zoubka a Dudychovy keramiky. Krásy večerního města Pardubice měli hosté možnost poznat za doprovodu studentů Univerzity Pardubice a Buddy clubu.

V poslední, avšak neméně programově napjatý den čekala na zástupce zahraniční univerzity exkurze do Cerhenic na experimentální pracoviště Výzkumného ústavu železničního Praha, a. s., a Výzkumného ústavu kolejových vozidel Praha, a. s., spojená s návštěvou Železničního zkušebního okruhu. Zatímco ve Výzkumném ústavu kolejových vozidel měli návštěvníci příležitost shlédnout probíhající laboratorní zkoušky železničních vozidel, ve Výzkumném ústavu železničním byli seznámeni v rámci prezentace s testováním lokomotiv na zkušebním okruhu. Po prohlídce se hosté za doprovodu děkana profesora Culka a proděkana docenta Průši odebrali na Předhradí Pňov,

přednáška ve Výzkumném ústavu železničním

prohlídka okruhu ve Velimi

kde byla jejich návštěva završena příjemným posezením s občerstvením.

Cílem Dopravní fakulty Jana Pernera bylo přiblížit zahraničním hostům odbornou a vědeckou činnost probíhající na akademické půdě DFJP, a také nastínit život uni-

verzitního města a okolí, ve kterém naši studenti prožívají svá studentská léta. Za velice podstatné také považujeme exkurze ve výše zmíněných organizacích, se kterými DFJP dlouhodobě spolupracuje, a rádi bychom jim i touto cestou poděkovali. Věří-

me, že naše cíle byly do posledního bodu naplněny, a doufáme, že příští roky přivítáme na DFJP další studenty z Technické Univerzity Drážďany.

*doc. Ing. Petr Průša, Ph.D.
proděkan pro vnější vztahy DFJP*

Návštěva profesora Edmunda J. Adamse

V první polovině dubna zavítal na Fakultu ekonomicko-správní naší univerzity profesor Edmund J. Adams ze Spojených států. Návštěva se uskutečnila díky Senior Lawyers Program organizovanému CILS (Center for International Legal Studies) v Salcburku. Tato spolupráce probíhá již několik let – např. v roce 2007 zavítal na univerzitu profesor a soudce Leslie C. Smith, minulý semestr u nás přednášel profesor Donald E. deKieffer. Naši studenti tak mají pravidelně možnost vyslechnout si odborné přednášky v anglickém jazyce od rodilých mluvčích.

Profesor Adams si pro svůj pobyt připravil cyklus šesti přednášek z oblasti obchodního práva, a to téma z důvodu hospodářské krize

velmi aktuální: „Bankruptcy Law in USA and Czech Republic“ (Konkursní právo v USA a ČR), navíc doplněné poznatky z praxe. Profesor Adams totiž v oblasti konkursu dlouhá léta působil jako advokát.

Přednášky proběhly ve dnech 6. až 15. dubna a zúčastnili se jich především zahraniční studenti výměnného programu Erasmus. V rámci fakulty pobyt profesora Adamse zajistil ústav veřejné správy a práva.

*JUDr. Martin Šmíd
Ústav veřejné správy a práva FES*

Úspěšná reprezentace

Tradiční, již 15. ročník mezinárodní soutěže studentské tvůrčí a odborné činnosti v oblasti automatizace, kterou letos organizačně zabezpečila Fakulta aplikované informatiky UTB ve Zlíně, proběhla dne 29. dubna ve Zlíně. Tato soutěž je určena pro studenty bakalářských a magisterských studijních programů. Soutěže se letos zúčastnilo celkem 47 studentů z ČR, SR a Polska.

Program soutěže byl rozdělen do 6 tématických sekcí:

- S1 – „Aplikovaná informatika“,
- S2 – „Teorie a aplikace systémů řízení“,
- S3 – „Počítačové řízení s podporou PLC a SCADA/HMI“,
- S4 – „Aplikace měřicích a diagnostických systémů“,
- S5 – „Informační systémy a management“,
- S6 – „Mecha & auto-tronika“.

Naši Fakultu elektrotechniky a informatiky reprezentovali letos jenom dva studenti, o to však výrazněji. Karel Krýda s příspěvkem „Automatické řízení vzdálenosti plazmového hořáku“ (vedoucí diplomové práce Ing. Rozsival – Katedra elektrotechniky FEI) v sekci S4 získal 1. místo a Petra Pešková s příspěvkem „Modelovanie a riadenie teplovzdušného modelu pomocou umelých neuronových sietí“ (vedoucí diplomové práce Ing. Doležel – Katedra řízení procesů FEI) se v sekci S2 umístila na 2. místě.

Aktivně se na průběhu soutěže podíleli i naši učitelé, prof. Taufer a doc. Dušek a doktorand Ing. Mareš (všichni z Katedry řízení procesů FEI), kteří působili v porotách.

Na tuto soutěž 30. dubna navazoval XXXV. ročník semináře ASŘ, určený přednostně pro doktorandy a mladé vědecko-výzkumné pracovníky. Seminář organizovala Katedra automatizační techniky a řízení Sjf VŠB – TU Ostrava. Semináře se zúčastnilo celkem 62 účastníků, kteří se prezentovali buď formou přednášek (28), nebo vývěsek (34). Naši fakultu zastupovali doktorandi kombinované formy studia Ing. Králová (školitel doc. Dušek), Ing. Doležel (školitel prof. Taufer) a Ing. Mareš (školitel doc. Dušek). Příspěvek auto-

prof. Vašek, děkan FAI UTB Zlín, předává diplom studentce Peškové

rů Mareš, Dušek a Doležel „Reactor Furnace Predictive Control“, který na semináři prezentoval Ing. Mareš, byl oceněn diplomem Laureát semináře ASŘ 2010 (celkem uděleno 5 diplomů).

Prof. Taufer byl členem programového výboru a spolu s doc. Duškem pak vedli jednotlivé části programu semináře.

Za tuto úspěšnou reprezentaci si jak studenti, tak doktorandi zaslouží poděkování. Věříme, že v příštím roce se řady našich soutěžících rozšíří.

*prof. Ing. Ivan Taufer, DrSc.
Katedra řízení procesů FEI*

Badatelský pobyt v rámci projektu Erasmus v Seville

Ve dnech 22. dubna až 5. května jsem uskutečnil v rámci projektu Erasmus studijní a badatelský pobyt v andaluzské Seville, a to především v Archivo General de Indias (Generální archiv Indií), v knihovně Escuela de Estudios Hispanoamericanos (Škola hispanoamerických studií) a v knihovně a archivu sevillské univerzity (Universidad de Sevilla).

Už jako římská Hispalis představovala dnešní Sevilla důležité středisko obchodní a kulturní, dalším obdobím rozkvětu, jímž prošla, byla nepochybně maurská epocha, jejíž stopy najdeme i v současné Seville prakticky na každém kroku. Od drobných keramických obrazců (azulejos) až po původně maurský palác (El Alcázar) či kdysi mešitu s minaretem, dnes křesťanskou katedrálu (mimořadně po sv. Petru v Římě a sv. Pavlu v Londýně třetí největší v Evropě).

Vskutku hvězdný rozvoj zaznamenalo město po roce 1492, kdy na několik staletí získalo monopol na administrativní, obchodní a politický styk s Novým světem. Bez povolení úředníků sevillského Kontratačního domu (Casa de Contratación) neměl nikdo šanci se do žárlivě strážené oblasti dostat. A o důkladnosti a přesnosti pasových a celních procedur víme mnohé z korespondence jezuitů z české provincie Tovaryšstva Ježíšova, kteří v 17. a 18. století přes Seville odplouvali do Nového světa.

Stručně z historie navštívených sevillských akademických a vědeckých pracovišť

Je vcelku logické, že v Seville se nacházejí také velmi důležité vědecké instituce, jež dávají jedinečnou možnost studia dějin a kultury Latinské Ameriky. Mezi nimi důležité místo zaujímají tři pracoviště – jedno vědecké, jedno univerzitní a jedno archivní. Střediskem vědeckého výzkumu, zejména koloniálních dějin Latinské Ameriky – je Škola hispanoamerických studií, která byla založena v roce 1942 jako součást Consejo Superior de Investigaciones Científicas, instituce, jež by se snad dala srovnat s naší Akademií věd, s hlavním cílem – věnovat se studiu dějin Ameriky. Její umístění do Seville je více než logické, neboť se zde nachází nejbohatší studnice pramenů k dějinám a kultuře Nového světa, již jmenovaný Generální archiv Indií. Ten vznikl na základě nařízení španělského krále Karla III. Bourbonského v roce 1785 s úkolem shromáždit na jednom místě všechnu dokumentaci týkající se španělské koloniální Ameriky, jež byla do té doby rozptýlena po různých archívech (Simancas, Cádiz, Sevilla apod.). Jako sídlo archivu byla vybrána budova staré burzy sevillských obchodníků (Casa Lonja de Mercaderes), jež byla vybudována za vlády Filipa II. Habsburského v letech 1584 – 1589 Juanem de Mijares na základě plánů Juana de Herery, mimo jiné stavitele monumentálního královského paláce a kláštera v El Escorialu. Svému novému účelu slouží budova dodnes.

Univerzita byla v Seville založena v roce 1551, ovšem její kořeny spadají již do konce 15. století, kdy arciděkan Maese Rodrigo Fernández de Santanella založil kolej s názvem Colegio de Santa María de Jesús, které v roce 1505 papež Julius II. povolil vytvoření první fakulty.

V polovině 20. století byla univerzita přestěhována do prostor bývalé královské továrny na výrobu tabákových produktů (Real Fábrica de Tabacos), velmi zajímavého architektonického díla vybudovaného inženýrem Sebastiánem van der Borchtem za vlády krále Ferdinanda VI. V současné době má univerzita 25 součástí na úrovni fakult, kolem tří set kateder a ústavů a navštěvuje ji zhruba 60 000 studentů.

Základní náplň pobytu

Jak již bylo naznačeno v úvodu, můj pobyt v Seville měl zejména charakter výzkumný a badatelský, přesto jsem se zapojil částečně

sevillské panorama, nad hradbami původně maurského paláce el Alcázaru se tyčí věž sevillské katedrály, kdysi rovněž maurského minaretu

budova bývalé manufaktury na zpracování tabáku, dnes sídlo nejstarší sevillské univerzity (Universidad de Sevilla)

hlavní vchod do Generálního archivu Indií (Archivo General de Indias), tato pokladnice cenných pramenů k dějinám Latinské Ameriky sloužila od 16. do 19. století jako sevillská burza

i do činnosti pedagogické a na katedře historie Ameriky (Departamento de Historia de América) jsem proslvil dne 28. dubna pro studenty i členy pedagogického sboru přednášku „Los jesuitas de la Provincia Bohémica SJ en México /siglos XVII-XVIII/. Fuentes y pro-

blemas” (Jezuité z České provincie SJ v Mexiku /XVII-XVIII. století/. Prameny a problémy.)

Pokud bych měl shrnout do základních okruhů činnost studijní a výzkumnou, tak na prvním místě je zapotřebí uvést heuristickou práci v archivech (Generální archiv Indii a Archiv univerzity v Seville), jejímž výsledkem bylo další rozhojnění informací o aktivitách jezuitů z České provincie v Novém světě. Na místě druhém stojí studium starých tisků v Univerzitní knihovně (Biblioteca universitaria) Univerzity v Seville. Jedním z nejvýznamnějších výsledků byl nálezk jednoho z vydání „Kroniky Španělska...” (La chronica de España abreviada por mandado de la muy poderosa señora doña Ysabel reyna de Castilla, Sevilla 1567) katalánského humanisty, vojáka a politika Diega de Valery (1412 – 1487), která obsahuje druhý v pořadí (prvním byla relace Ibrahima ibn Jákoeba z 10. století) popis českých zemí ve španělštině, jenž vznikl v roce 1437, kdy Valera ve službách Albrechta Rakouského, zetě Zikmunda Lucemburského, navštívil naši zemi i její hlavní město. Uvedme – jen pro zajímavost – alespoň jednu z jeho částí:

„Čechy jsou malým královstvím, ale hodně obydleným. Nacházejí se tam velká města a vesnice, i pevné hrady, mezi městy je největším a hlavním Praha, v níž započalo kacířství (rozuměj – husitství, O. K.). Tvrdí se, že v něm žilo více než padesát tisíc obyvatel. Ale v roce třicátém pátém došlo v témže městě k bitvě, v níž – jak se říká – zahynulo více jak pětáct tisíc lidí a byly zničena větší část kostelů. Potom, v roce třicátém sedmém, jsem v Praze byl s králem Albrechtem a nepochybně se mi zdálo, že větší města jsem doposud neviděl, ačkoliv v něm ještě byly patrné velké škody, jež utrpělo.

Čechy jsou dobře zásobeny množstvím masa, ryb a chleba. Je tam málo vína, nejvíce se pije pivo. Celé království je obklopeno velmi vysokými horami, v nichž žije velké množství divoké zvěře. Je to země rovinatá a krásná, s velkými luhy a pastvinami, na nichž se chová velký počet různého dobytka. Lid má velmi krásná těla a gesta, přívětivě se chová k cizincům. Na východě od Čech se nachází Morava, na severu Polsko, na jihu Rakousko a na západě Bavorsko.”

V časovém a místním určení zmíněné bitvy se Valera poněkud zmylil. Jedná se totiž o závěrečné střetnutí husitského hnutí, jež se odehrálo u Lipan v roce 1434.

Dalším nesmírně cenným dokumentem, který je doposud české odborné veřejnosti naprosto neznámým, je deník mladého španělského inženýra Lorenza Gómeze Pardo y Ensenyat (1801 – 1847), který v roce 1829 vyrazil na studijní cestu po Francii a střední Evropě. V Čechách navštívil celou řadu míst spjatých s hornictvím a metalurgií a do Prahy dorazil 21. března téhož roku. První dojem, který na něho město učinilo shrnul do několika vět:

„Praga... Při vstupu do města jsou vidět opevnění, z nichž některá nejsou příliš stará. Pohled, který město nabízí, je velmi impozantní, mnoho věží a paláců, čilý ruch, nescíslné množství vojáků, kteří jsou vidět na všech stranách, jejich uniformy a vůbec všechno přitahuje pozornost cestovatele, ovšem nejvíce obraz, jež město poskytuje od chvíle, kdy se začne stoupat po cestě, která vede od mostu ke královskému paláci, byl to jeden z nejbarvitějších a nejzajímavějších pohledů v mém životě” (Lorenzo Gómez Pardo y Ensenyat. Viajes de un ingeniero español por Centroeuropa y Francia, Beatriz Vitar (ed.), Madrid 2009).

Zmíněnou knihu jsem dostal darem přímo od editorky a dohodli jsme se na přípravě české verze pasáží týkajících se českých zemí (cca 50 s.) k vydání u nás, aby se toto nesporně zajímavé dílo, a to nejen pro historiky, rozšířilo v širším českém jak odborném, tak i laickém okruhu.

Třetí část bádání, rovněž heuristická, probíhala v Knihovně Školy hispanoamerických studií, kde jsem především pracoval s odbornou literaturou týkající se jezuitských misí v Latinské Americe a pořídil

pohled na věž sevillské katedrály od budovy archivu, kterou vystavěl stejný architekt jako královský klášter a zámek El Escorial – Juan de Herrera

celou řadu fotokopíí pasáží vybraných knih důležitých pro moji další práci.

Konečně poslední část studií se soustředila na některá muzea, a i tato činnost přinesla někdy až nečekaná překvapení. Například v proslulé sevillské památce Casa de los Pilatos, renesančním paláci významného vévodského rodu Medinaceli, jsem v archivu narazil na dopisy českých králů a římských císařů Maxmiliána II., jeho syna Rudolfa II. a Rudolfova bratra Matyáše, krále uherského. V jiném paláci z 19. století Casa Museo Lebrija jsem našel nevelkou prosklenou vitrínu s dvaatřiceti artefakty z předkolumbovského období Mexika a Peru, bez bližšího určení. Některé z nich se mi rámcově podařilo klasifikovat na místě, u ostatních jsem si pořídil dokumentaci k dalšímu zpracování.

Závěry a výhledy

Badatelský pobyt v sevillských akademických, archivních a muzejních institucích nejenže naplnil má očekávání, ale v mnohém je předčil (Kronika Diega de Valery, předkolumbovské artefakty v Muzeu Lebrija, přednáška na Katedře historie Univerzity v Seville apod.) Výsledky realizovaných výzkumů budou postupně publikovány v domácím i zahraničním odborném tisku (Theatrum historiae, Univerzita Pardubice, Annals of the Náprstek Museum, Praha, Historia y Bibliografía Americanistas, Sevilla a bude připravena knižní edice českého překladu pasáží o naší zemi v deníku Lorenza Gómeze Pardo y Ensenyat ad.)

Jedním z dalších důležitých momentů je skutečnost, že jsem přivezl návrh bilaterální smlouvy mezi katedrou sociálních věd, ústavem historických věd a katedrou cizích jazyků naší univerzity a Katedrou dějin Ameriky US.

Poděkování

Je mou milou povinností vyjádřit své upřímné díky všem, bez nichž by tato cesta nemohla dosáhnout toho, čeho nakonec dosáhla. V prvé řadě děkuji Ing. Janě Balcarové a Lence Skokanové za pomoc při administrativním zajišťování tohoto pobytu, svému dlouholetému sevillskému příteli prof. José Hernándezovi Palomo, vědeckému pracovníkovi Školy hispanoamerických studií za upozornění na zajímavý fond starých tisků v univerzitní knihovně, prof. Juliánovi Ruiz Riverovi, vedoucímu Katedry dějin Ameriky Univerzity v Seville za možnost realizace přednášky pro studenty zmíněného pracoviště a za všestrannou pomoc při zajišťování potřebných administrativních úkonů umožňujících studium v knihovně a archivu US a konečně oběma za velkorysý dar v podobě odborných publikací vydaných v poslední době oběma ústavy. Vědecké tajemnici prof. Sandře Olivero Guidbona za vstřícné projednání podmínek přímé spolupráce a prof. Beatriz Vitar za darování její edice deníku Lorenza Gómeze Pardo y Ensenyat. Dále všem ostatním španělským kolegům za vstřícnost a ochotu.

doc. PhDr. Oldřich Kašpar, CSc.
Katedra sociálních věd FF

První místo pro studenty Fakulty restaurování

Velké a významné ocenění získali studenti Ateliéru restaurování a konzervování papíru, knižní vazby a dokumentů Fakulty restaurování na XIII. trienále umělecké knižní vazby, organizovaném Společností českých knihařů.

Studenti Fakulty restaurování vybojovali svými pracemi pro Univerzitu Pardubice první cenu v kategorii škol.

Společností českých knihařů vzniklo v červnu roku 1997 a navazuje na činnost Jednoty společenstev českých knihařů. Jedná se o sdružení knihařů, restaurátorů, tiskařů, typografů, ale i vydavatelů, obchodníků s knihami a sběratelů knih. Trienále umělecké knižní vazby se uskutečňuje od roku 1974. Prezентují se zde práce z knihařských dílen. Setkání se vyznačují velmi přátelskou atmosférou, snahou po vzájemných kontaktech a tendencí prolínání knihařství s výtvarnými obory a užitým uměním. Trienále je jedním z nejvý-

znamnějších počínů SČK, které se pyšní vysokou účastí profesionálních a uměleckých knihařů z domova i ze zahraničí.

Třináctého ročníku trienále se za Univerzitu Pardubice zúčastnily studentky: Berdychová Markéta, Janáčková Lucie, Lišková Karolína a Stružová Veronika. Soutěžními objekty byly makety gotických knižních vazeb, které studentky vyhotovily v rámci specializované výtvarné přípravy na hodinách Knihařské dílny. Svými replikami historických vazeb se snažily o zachycení čtyřech vazeb typických pro gotické období. Jednalo se o vazbu obalovou, sáčkovou, nožičkovou a řetězovou.

Cena byla zástupcům fakulty slavnostně předána na vernisáži výstavy XIII. trienále umělecké knižní vazby 2010 v Oblastním muzeu Praha – východ v Brandýse nad Labem, které se konalo dne 4. června 2010.

BCA. Radomír Slovák
vedoucí Ateliéru restaurování papíru, knižní vazby a dokumentů FR

62. sjezd asociací českých a slovenských chemických společností

28. – 30. 6. 2010 Nový areál FChT Univerzity Pardubice

Pardubice 30. 6. 2010 – Právě ukončený sjezd se vyznačoval velkými vedry venku a přitažlivou a sdílnou atmosférou v klimatizovaných prostorách nové Fakulty chemicko-technologické v Polabí. Sjezd otevřel v univerzitní aule Arnošta z Pardubic předseda jeho org. výboru prof. Tomáš Wágner, CSc., a slavnostně zahájil prof. Ing. Petr Lošťák, DrSc., děkan FChT, posléze jej pozdravil rektor Univerzity Pardubice prof. Ing. Miroslav Ludwig, CSc., a předseda spolupořádající Slovenské chemické společnosti RNDr. Milan Drábik, Ph.D., a dále primátor města Pardubice Jaroslav Deml. Předsedkyně České chemické společnosti prof. RNDr. Jitka Ulrichová, CSc., ve svém uvítacím vystoupení popřála zdar jednání Sjezdu a v nepřítomnosti předala Medaili České chemické společnosti prof. RNDr. Pavlu Drašarovi, CSc., dlouholetému členu výboru společnosti.

Úvodní plenární přednášku Mesoskopické elektrody pro generaci proudu a nabíjení solární energií přednesl prof. Michael Graetzel, profesor École Polytechnique Fédérale de Lausanne, přední světový odborník na solární fotovoltaické nekřemíkové materiály. Zaměření jeho přednášky se stalo profilovým tématem 62. sjezdu ČSCHS, kterým byly nové materiály a jejich výzkum. Právě v této oblasti se v posledních letech dostává Univerzité Pardubice řada významných mezinárodních i domácích ocenění. Ve večerních hodinách se sešli hosté sjezdu na uvítacím večeru.

Již od úterních ranních hodin se rozběhly velmi zajímavé plenární přednášky. Prof. H. W. Roesky (Univerzita Göttingen) hovořil na téma mezihvězdných molekul jako modelů pro nové pojetí chemie a prof. J. Lucas (Univerzita Rennes) na téma skelných materiálů pro neviditelná spektra. Středeční plenární přednášky pak přednesl prof. Helmut Cölfen, vedoucí týmu Max Planck Institute, Potsdam-Golm, na téma Polymery a krystaly – šťastné manželství a prof. J. Michl, který uvedl posluchače do teorie a problematiky molekulárních motorů. Po ukončení plenárních přednášek se naplnilo všech osm přednáškových sálů a postupně byl zahájen program ve dvanácti odborných sekcích. V úterní sekci Anorganická chemie se projevil průnik anorganické chemie do biochemie. Po oba dva dny se konaly zajímavé přednášky sekce Organická chemie.

(zleva) doc. Milan Drábik, prof. Tomáš Wágner, prof. Bohumil Kratochvíl při vyhlášení cen za nejlepší postery

V sekci Analytická chemie se v rámci nabitého dvoudenního programu konala i přehlídka prací v rámci soutěže Cena Shimadzu, která měla ještě v úterý večer své vyhodnocení. Již 12. ročník Ceny Shimadzu byl připraven firmou Shimadzu Handels GmbH, org. složka ČR ve spolupráci s Českou společností chemickou a Slovenskou chemickou společností

Vítězem a příjemcem Ceny Shimadzu, dotované částkou 1 000 €, se stala RNDr. Miroslava Halašiová z Univerzity Komenského v Bratislavě, Přírodovědecká fakulta, Katedra analytické chemie, za práci: „Automatizovaná analýza v spájení izotachoforéza-zónová elektroforéza v kapilárah“. Předání ceny se zúčastnil i konzul japonského velvyslanectví pan Kenichi Kimiya.

V sekci Analytická chemie se ukázal příklon k jednodušším a materiálově zajímavým elektrochemickým metodám a v přednáškách vystoupila i řada známých tváří (Barek, Jandera, Holčapek, Procházková aj.).

V programu sekce Fyzikální, teoretická a počítačová chemie se ve středečním programu znovu objevil i prof. Josef Michl, profesor na Univerzitě Colorado, Boulder a ÚOCHB AV ČR, který hezky česky pohovořil nejen na středeční ranní plenární přednášce o molekulárních motorech, ale i zde o singletovém a tripletovém štěpení a hledání sloučenin pro nové, výkonné solární články na tomto principu. Mimochodem, tato sekce byla díky aktivní práci jejich ga-

Ing. Theodor Petřík předává Cenu Shimadzu RNDr. Halašiové z Univerzity Komenského Bratislava

prof. B. Kratochvil přednášel o nových trendech v rentgenové difrakční analýze

rantů opravdu hvězdně obsazena, přednášku za přednáškou se střídali přední čeští a slovenští odborníci v daných problematikách.

Sekce Anorganické, kompozitní a polymerní materiály byla jednou z nejvíce obsazených sekcí, a to jak posluchači, tak i přednáškami. V této sekci zaznělo celkem 25 přednášek a bylo prezentováno 52 posterových sdělení. Zvanými přednášejícími byl prof. Bakoš, doc. Hlaváček, prof. Sedmidubský a prof. Švorčík. Tématicky sekce spojila výsledky základního výzkumu s aplikačním výzkumem. Ukázalo se, že kompozitními materiály a jejich výzkumem se zabývá celá řada renomovaných pracovišť a uznávaných vědeckých osobností. Zájem o tuto sekci potvrdil nutnost jejího zařazení do programu dalších ročníků. Jsme hrdi, že právě v Pardubicích byly položeny základy této nové sekce.

Výzkum isochinolinových alkaloidů byl součástí sekce Přírodní látky. Zajímavou se ukázala i sekce Chemického vzdělávání, historie a popularizace chemie, zvláště ve vztahu k perspektivě vysokoškolského vzdělávání. Sekce Průmyslová chemie se kromě technologických problémů věnovala i vztahu základního a aplikovaného výzku-

mu. Potravinářská chemie se prezentovala především aplikovaným výzkumem přírodních látek.

Velmi obsazenou byla sekce Nanotechnologie, jejíž součástí byl i střední odpolední IDMS seminář v režii „pardubických matadorů“ Frumar – Wágner na téma chalkogenidy. Kalorimetrii a termické analýze mimo jiné i sklovitých materiálů byla také vyhrazena zvláštní sekce. Způsoby čištění odpadních vod byly převažujícím tématem sekce Environmentálního inženýrství.

Z mého pohledu se pracovníci vědeckého a organizačního výboru dobře zhostili svého poslání a 62. sjezd českých a slovenských chemických společností byl důstojnou reprezentací nejen Fakulty chemicko-technologické Univerzity Pardubice a jejího nového areálu, ale i demonstrací možností české a slovenské univerzitní vědy a výzkumu. Dobrou vizitkou tohoto sjezdu je i skrytá skutečnost, že se tady bez nálepek a rozlišování prolínal základní a aplikovaný výzkum.

Ing. Miloslav Rotrekl
CHEMagazín

Třináctý mezinárodní seminář o energetických materiálech ve stínu exploze sopky Eyjafjallajökull

účastníci semináře na pardubickém zámku, kde 21. dubna probíhala společenská část semináře

V roce 1999 zorganizoval Ústav energetických materiálů (ÚEnM) Fakulty chemicko-technologické první setkání především mladých pracovníků v oboru energetických materiálů. Ve dnech 21. až 23. dubna se konal v univerzitní aule v pořadí již 13. mezinárodní seminář „New Trends in Research of Energetic Materials“ (NTREM, viz <http://www.ntrem.com>), který je stabilně zařazen do mezinárodního kalendáře světových akcí oboru.

Tato pravidelná každoroční setkání jsou určena především pro studenty, doktorandy, mladé vědecko-technické pracovníky a univerzitní učitele oboru energetických materiálů a souvisejícího bezpečnostního inženýrství. Hlavním cílem seminářů NTREM je naučit nastupující mladou generaci vědecko-výzkumných a technických pracovníků prezentovat své výsledky před mezinárodním publikem.

prof. Taťána Pivina z Institutu organické chemie akademika Zelinského Ruské akademie věd v Moskvě v diskuzi s doktorandem z LMU v Mnichově Niko Fischerem před jeho posterem

doktorandi z LMU v Mnichově na návštěvě střeleckého areálu ÚEnM v Technologickém pavilonu FChT v Doubravcích

Na letošní seminář bylo přihlášeno 188 zájemců (z toho 44 z ČR) z 30 států, ale konečný počet účastníků byl ze dvou námi neovlivnitelných důvodů nižší.

První „úbytek“ byl způsoben liknavostí oddělení mezinárodních vztahů dvou čínských univerzit a pracoviště Čínské akademie inženýrské fyziky. Ta odevzdala na český konzulát v Pekingu žádosti o vstupní schengenská víza velmi pozdě, takže nemohla být projednána před odletem účastníků do Evropy (konzulát potřebuje na projednání minimálně deset dnů). Důsledkem byla neúčast 10 mladých čínských specialistů a stáhnutí 6 přednášek z programu semináře.

Téměř vzápětí po výše uvedené nepříjemnosti došlo k erupci sopky Eyjafjallajökull a navazujícím známým problémům v letecké dopravě. Jak tyto problémy narůstaly, množila se postupně oznámení registrovaných zájemců z USA, Kanady, Anglie a západní Evropy o rušení jejich letů a tím znemožnění příletu do Prahy. Z tohoto důvodu došlo k dalšímu výpadku přihlášených přednášek a program semináře musel být zkrácen na dva dny.

Přes problémy s úředníky a sopkou se letošního semináře zúčastnilo 115 specialistů z 15 zemí (52 z ČR). Dominovali polští, němečtí a ruští kolegové. Zejména skupina doktorandů profesora Thomase Klapoetka z Ludwig-Maximilians-Universität (LMU) v Mnichově již tradičně přispěla k vysoké

odborné úrovni semináře. Získali druhou cenu v hodnocení nejlepších přednášek (ústních prezentací) a první a druhou cenu v hodnocení nejlepších posterových prezentací. ÚEnM se v tomto hodnocení podařilo znovu uspět po několika letech. Jeho egyptský doktorand Ing. Ahmed Elbeih, získal první cenu v nejlepších ústních prezentacích.

Netradičně volný den, pátek 23. dubna, se doktorandi z Mnichova a někteří účastníci z Ruska, Litvy a Indie zúčastnili exkurze a odborných diskusí v akciové společnosti Explosia, a. s., a na ústavu energetických materiálů.

Vědecký výbor semináře konstatoval, že úroveň jak příspěvků, tak vlastního jednání byla tradičně vysoká, a proto je žádoucí v těchto setkáních pokračovat. Termín konání 14. semináře NTREM byl stanoven na 13. až 15. dubna 2011 opět v univerzitní aule naší univerzity.

Z toho, co zde bylo uvedeno, je patrné, že erupce Eyjafjallajökull nám organizaci semináře sice zkomplikovala, ale zabránit konání semináře ani ohrozit jeho úroveň se jí nepodařilo. Je to bezesporu úspěch, když uvážíme, že s odvoláním se na zmíněnou erupci bylo zrušeno konání významného, již třicátého sedmého v pořadí mezinárodního pyrotechnického semináře v červenci 2010 v USA a další akce byly přesunuty na pozdější termíny.

doktorand Ing. Ahmet Elbeih z ÚEnM (druhy zleva) přebírá diplom a cenu za nejlepší přednášku od úřadujícího předsedy vědeckého výboru semináře prof. Stanislava Cudzila z Wojskowej Akademii Technicznej ve Varšavě a od vedoucí trhacích prací ÚEnM, Ing. Marcely Jungové, Ph.D.

Za několikaměsíční práci na přípravě semináře a zvládnutí operativních opatření (improvizací) po erupci Eyjafjallajökull je třeba poděkovat předsedovi organizačního výboru NTREM Ing. Jiřímu Pachmáňovi, Ph.D., a členům tohoto výboru Ing. Jakubovi Šelšovskému, Ph.D., Ing. Robertovi Matyášovi, Ph.D. a Ing. Marcely Jungové, Ph.D., odborným asistentům na ÚEnM.

Poděkování patří také účastníkům semináře, zejména těm z USA, Indie, Turecka a Ruska, které neodradila nepříznivá situace v letecké dopravě a podařilo se jim (měli to štěstí), být mnohdy komplikovaně, dopravit se.

*prof. Ing. Svatopluk Zeman, DrSc.
vedoucí Ústavu energetických materiálů FChT
a předseda semináře NTREM*

Věda má budoucnost

Dne 13. května se na Přírodovědecké fakultě Ostravské univerzity v Ostravě uskutečnila „Studentská vědecká konference 2010“, která byla pořádána na celofakultní úrovni již třetím rokem. V letošním roce byla určena pro širší spektrum zájemců, tedy i dalších vysokých škol a univerzit. Konference probíhala celkem v sedmi sekcích: biologie a ekologie, fyzická geografie a geoekologie, fyzika, chemie a příbuzné obory, informatika, matematika a sociální geografie a regionální rozvoj.

Do těchto sekcí se studenti mohli přihlásit ve dvou kategoriích. První „Věda je zábava“, byla určená především pro studenty vyšších ročníků středních škol a pro studenty bakalářských studijních programů. V této sekci se účastnilo celkem 22 příspěvků, které byly vydány ve sborníku abstraktů. Cílem této kategorie bylo přilákat nadané studenty průmyslových škol a gymnázií, na kterých jsou pořádány studentské odborné činnosti (SOČ) a také olympiády.

Druhou kategorií byla „Věda má budoucnost“, určená pro studenty magisterských

a doktorských studijních programů. Autoři prezentovali své práce formou dvaceti minutových přednášek a všechny zasláné příspěvky byly recenzovány a následně vydány ve sborníku článků, který obsahoval 72 příspěvků v celkovém rozsahu 300 stran.

Své zástupce v této kategorii měla také Fakulta chemicko-technologická (FChT) naší univerzity. V sekci „Chemie a příbuzné obory“ se zúčastnila Ing. Lenka Bandžuchová z ústavu environmentálního a chemického inženýrství, která vystoupila s příspěvkem „Voltmetrické sledování syntézy fytochelatinů v rostlinách indukované těžkými kovy“, dále Ing. Pavel Bystrzycki, který přednesl přednášku na téma „Anorganické pigmenty na bázi Bi_2O_3 “ a Bc. Veronika Kosinová, která prezentovala přednášku s názvem „Směsné oxidické pigmenty na bázi Ti-Ni-M (M = Sb, Mo, W, Nb)“, oba poslední jmenovaní jsou z katedry anorganické technologie.

Všechny příspěvky v chemické sekci byly zařazeny do soutěže „O cenu Bochemie“, přičemž odbornou úroveň i kvalitu prezen-

odborná komise ve složení: Ludmila Mašková a Ing. Vladimír Špachman (Bochemie, a. s.), Ing. Pavel Klouda (SPŠCHG Ostrava), Ing. Rudolf Peter a doc. Ing. Zuzana Navrátilová, CSc. (PřF OU v Ostravě)

Ludmila Mašková předává vítězce Bc. Veronice Kosinové „Cenu Bochemie“

tace hodnotila komise složená ze zástupců Bochemie, a. s., a České společnosti chemické. V kategorii „Věda je zábava“ byl odbornou komisí oceněn příspěvek Bc. Jana Pospíšila z Přírodovědecké fakulty Ostravské univerzity. Velkým úspěchem naší fakulty je ocenění práce Bc. Veroniky Kosinové právě „Cenou Bochemie“, kterou odborná komise označila za nejlepší prezentovanou

práci. Jedná se tak o skvělou reprezentaci naší fakulty a také celé univerzity. Přítom letošního ročníku studentské konference se zúčastnili zájemci ze 3 středních škol, 12 vysokých škol z České republiky a 1 vysoké školy ze Slovenska. Je zřejmé, že zájem o tyto studentské konference je a studenti mají příležitost prezentovat výsledky svých prací a konfrontovat je s ostatními mladými kolegy.

Závěrem bych ráda vyslovila obdiv a radost nad úspěchy všech našich mladých chemiků a popřála jim mnoho studijních úspěchů. Lze jen doufat, že další vědecké práce studentů budou i nadále úspěšně reprezentovat naši fakultu a tím také celou univerzitu.

prof. Ing. Petra Šulcová, Ph.D.

Katedra anorganické technologie FChT

Kalorimetrický seminář 2010

diskuse o přestávce

návrat z výletu

32. mezinárodní český a slovenský kalorimetrický seminář se konal ve dnech 24. až 28. května v hotelu Skalský dvůr v Lísku u Bystřice nad Pernštejnem. Tato oblast – pomezí Chráněné krajinné oblasti Žďárské vrchy a Přírodního parku Svratecké hornatina je jedna z ekologicky nejčistších oblastí České republiky. Na organizaci semináře se spolupodílela Univerzita Pardubice, Univerzita Karlova a Odborná skupina chemické termodynamiky ČSCH.

Organizační výbor (doc. E. Černošková, SLChPL; prof. Z. Černošek, doc. J. Holubová, oba KOAnCh FChT, všichni tři Univerzita Pardubice; prof. J. Leitner, OSChT ČSCH, doc. P. Svoboda, KFKL, MFF, Univerzita Karlova) připravil setkání, kterého se zúčastnilo 64 účastníků nejen z vysokých škol a ústavů akademie věd, ale také například z elektrárenských a důlních společností. Samozřejmě je již tradiční účast studentů všech

stupňů studia. Nedílnou součástí je také prezentace firem, které vyrábějí nebo dodávají experimentální zařízení. Tato setkání pracovníků z oboru termické analýzy a kalorimetrie se konají každoročně – vždy dva v České republice, jeden na Slovensku.

Čtyřdenní jednání bylo rozděleno do čtyř tematických okruhů: termodynamika a termická analýza, biologické materiály, nekrytalické materiály a stavební materiály. Na přání některých našich stálých účastníků jsme letos založili novou tradici, tzv. pedagogické přednášky. Jedná se o cca 45minutové přednášky společně více tematickým okruhům využití kalorimetrických metod. Letos byla přednáška prof. Leitnera s názvem „Konstrukce a interpretace fázových diagramů“ a přednáška prof. Voňky s názvem „Statistické zpracování termoanalytických dat“. Vzhledem k velmi příznivé odezvě na tyto přednášky budeme v tomto typu přednášek pokračovat i v příštích letech. Témata na příští rok vyplynula z neformální diskuse. Zajímavá byla i přehledová přednáška doc. Dohnala ze Zentivy, k. s., která se týkala využití kalorimetrických metod ve farmakologickém výzkumu a kontrole.

V průběhu semináře bylo předneseno rekordních 50 přednášek. Je dobrým znamením, že se poměr přednášek k počtu účastníků neustále zvyšuje, a to i přes to, že ani přednáška, ani čtyřstránkový příspěvek v česky (a slovensky) psaném sborníku, který má ISBN a je abstrahován v Chemical Abstracts, nepřináší účastníkům téměř žádné bodové ohodnocení. Společným jmenovatelem přednášek bylo využití a aplikace nejrůznějších termoanalytických metod v celé řadě vědních i aplikačních oborů. Témata přednášek se pohybovala od termických vlastností skel a kinetiky krystalizace podchlazených tavenin přes tepelné vlastnosti stavebních materiálů až po využití biomasy, akumulaci energie v rostlinách a tepelné bilance hospodářských zvířat. Se-

mináře se aktivně účastnili s přednáškami i studenti bakalářských, magisterských i doktorských studijních programů. Přednášky doplnili zástupci předních světových firem v oboru kalorimetrických zařízení představením jak jejich výrobních programů, tak i konkrétními ukázkami nejnovějších přístrojů a experimentálních technik. Tradicí se staly večerní neformální výměny názorů a diskuse, které přinášejí nové podněty a mnohdy jiný úhel pohledu na studované problémy. Večerní program byl doplněn o výstavku knih s tematikou termické analýzy, které spolu s rozsáhlým seznamem knih o termické analýze přivezl prof. Leitner. Seznam je možno najít na webu Odborné skupiny chemická termodynamika <http://www.icpf.cas.cz/ehlt/oscht/>.

I přes drobnou nepřízeň počasí strávili účastníci středeční odpoledne výletem na hrad Svojanov a poté společenským večerem, který dal možnost k mnoha neformálním diskusím. Bohužel vzhledem k téměř nulovému ohodnocení, a tedy ke stejnému finančnímu přínosu národních seminářů, bojují někteří účastníci s nedostatkem peněz. Podle ohlasů se však ukazuje, že takovéto monotematické národní semináře jsou potřebné a pro účastníky mají často větší přínos pro jejich práci než v poslední době velmi nákladné mezinárodní konference, jejichž program je velmi široký a někdy jediným přínosem je bodové hodnocení. Pevně věříme, že tradici pravidelného konání semináře nebudeme muset porušit a v roce 2011 budeme moci uspořádat již 33. seminář, pravděpodobně v Srni na Šumavě.

Záznamy z plenárních přednášek z letošního i předchozích kalorimetrických seminářů, fotografie a další informace je možno najít na <http://www.icpf.cas.cz/ehlt/oscht/>. Kontakt pro případné zájemce o kalorimetrický seminář je: eva.cernoskova@upce.cz.

doc. Ing. Eva Černošková, CSc.
SLChPL ÚMCH AVČR, v.v.i., a UPa

I 4. česko-slovenská spektroskopická konference

Ve dnech 31. května až 3. června proběhla 14. česko-slovenská spektroskopická konference pořádaná Spektroskopickou společností Jana Marka Marci a Slovenskou spektroskopickou společností. V novodobé historii česko-slovenské spektroskopie je to již podruhé, kdy se obě národní spektroskopické společnosti spojily k uspořádání společného setkání odborníků na konferenci se spektroskopickou tematikou. Společná konference se koná jednou za dva roky střídavě v České republice a na Slovensku a ponechává si historické číslování příslušné národní konference. Čestnou záštitu nad letošní konferencí převzali Česká komise pro UNESCO, děkan Fakulty chemicko-technologické Univerzity Pardubice, Masarykova univerzita v Brně a město Litomyšl. Poděkování patří 19 zúčastněným firmám, které podpořily průběh konference: Thermo Fisher Scientific, Pragolab, Nicolet, Shimadzu, Analytica, PE Systems, Bruker Optics, Inolab, Waters, ChromSpec, RMI, Spectro, HPST, PCS, Renishaw, 2theta, Specion, LAO a LabTech.

Konference byla pořádána v malebném městě Litomyšl v prostorách zámeckého areálu (památka na seznamu UNESCO) s organizační podporou Evropského školicího centra Litomyšl. Vlastnímu programu konference předcházely dva paralelní předkonferenční kurzy „Spektrální techniky v ochraně kulturního dědictví“ (garant M. Novotná) a „Využití spektrálních technik v bezpečnostních technologiích“ (garant

T. Černohorský). Odborný program zahrnoval široké spektrum technik v oblasti atomové a molekulové spektroskopie i speciálních technik za účasti 145 spektroskopiků převážně z České republiky a ze Slovenska s účastí několika pozvaných zahraničních přednášejících. Celkem bylo prezentováno 57 přednášek a 58 posterů. V soutěži o nejlepší poster, sponzorované generálním sponzorem společností Thermo Fisher Scientific, byl podle hlasování účastníků vyhodnocen poster s názvem „Silver Chemical Vapor Generation for Atomic Absorption Spectrometry: Method Application, Interference Study and Progress in Analyte Trapping on Quartz Surface“ od autorů S. Musil, J. Kratzer, M. Vobecký, O. Benada, T. Matoušek. Na konferenci byla slavnostně předána nejvyšší ocenění společnosti. Medaili Jana Marka Marci z Kronlandu za svůj přínos k rozvoji spektroskopie obdrželi Alexander Makarov, Gerhard Schlemmer a Lumír Sommer, udělením čestného členství byli vyznamenáni Karel Volka, Jana Kubová, Milošlav Vobecký a Jean-Michel Mermet.

V rámci společenského programu byl připraven program na každý večer. V pondělí uvítací večer s pěveckým sborem KOKOS, v úterý varhanní koncert v Proboštském kostele a ve středu společenská večeře s noční prohlídkou zámku, což poskytlo dostatek prostoru pro neformální diskuse a navázání nových kontaktů. Závěrem nezbyvá než se těšit na další ročník konference, který bude pořádán Slovenskou spekt-

uvítací večer s pěveckým sborem KOKOS

prof. Kanický a prof. Holčapek při předání medaile Jana Marka Marci z Kronlandu vynálezci Orbitrapu Dr. Alexanderu Makarovovi

roskopickou společností ve Vysokých Tatrách v roce 2012.

*prof. Ing. Michal Holčapek, Ph.D.
Katedra analytické chemie FChT
prof. RNDr. Viktor Kanický, DrSc.*

*předseda Spektroskopické společnosti Jana Marka Marci, Masarykova Univerzita v Brně
autorem fotografií:
prof. RNDr. Vítězslav Otruba, CSc.*

EuCAP 2010 – 4. evropská konference o anténách a šíření

Barcelona, Španělsko, 12. až 16. dubna 2010 – viděno dvěma

Konference

Po úspěchu předchozích konferencí o anténách a šíření (EuCAP) organizovala European Association on Antennas and Propagation (EurAAP) tuto konferenci již počtvrté a zvolila Universitat Politècnica de Catalunya (UPC) a Universidad Politècnica de Madrid (UPM) jako příslušné místní organizátory s podporou organizace Congrex pro zajištění místa, konference, výstav a sponzorství. Konference EuCAP jsou tradičně zařazeny do Conference Proceedings Citation Index a příspěvky jsou tedy hodnoceny podle „Metodiky hodnocení výsledků výzkumu a vývoje“.

Pro všechny praktické činnosti doporučil stálý řídicí výbor EuCAP zřízení organizač-

ního výboru pro řízení z hlediska vědeckého, finančního, místa konání, výstav, seminářů, kurzů a koordinaci se sponzory a spolupracujícími organizací. Silná koordinace byla také se zástupci předchozí (Berlin, 2009) a následující (Řím, 2011) konference.

Na konferenci bylo prezentováno více než 1 000 vysoce kvalitních prezentací čestných přednášejících IEEE, vyzvaných přednášek a příspěvků jak ústních, tak panelových. Byly analyzovány dopady a úlohy antén a šíření vln pro technologie v současných i budoucích aplikacích. Mimořádná zasedání a řada seminářů s důrazem na různé činnosti výborů EurAAP a dalších organizací doplňovala konferenci spolu s výstavou řady organizací z celého světa, vystavujících převážně

anténní měřicí techniku a software pro profesionální řešení problémů mikrovlnné techniky, antén a šíření vln.

Technický výbor byl sestaven pro výběr článků na základě posudků zhruba 225 hodnotitelů. Současně tento výbor vybral nejlepší příspěvky a ocenění pro studenty. Asi 21 % všech dokumentů bylo předloženo z oblastí mimo Evropu, přičemž autoři Asie a Tichomoří tvořili 10 %, z USA a Kanady 9 % a Jižní Ameriky 2 % z celkového počtu autorů. Asi tři čtvrtiny autorů pocházelo z akademické obce (se statutem „student“ to bylo 32 %), zatímco zhruba 15 % pocházelo z průmyslu. Tématům jasně dominovaly antény s asi 67 %, následovalo šíření vln (23 %) a měření (10 %). Oprávněně lze pro-

hlásit, že členové výborů a mnoho jednotlivců odvedlo skvělou práci při pořádání vynikající konference a k úspěchu přispělo i více než 1 100 účastníků konference.

Z České republiky se zúčastnilo konference 26 účastníků. Za Univerzitu Pardubice to byli prof. Schejbal a doc. Fišer (příspěvky „Enhanced Analysis of Propagation Over Irregular Terrain” a „Comparison of Formulas Estimating Fog Attenuation on Free Space Optics Links”). Díky svému přínosu má Česká republika tu čest organizovat EuCAP 2012 v Praze. Vzhledem k významu této konference a aby se netřísťily síly organizátorů, nebudou se v České republice v roce 2012 konat konference Radioelektronika a COMITE, kde se podílíme jako garant a spoluorganizátoři. Obě tyto konference, které jsou tradičně zařazeny do Conference Proceedings Citation Index, se budou konat v Pardubicích v roce 2013 a je zřejmé, že hlavní zátěž při organizování připadne na pracovníky Univerzity Pardubice.

prof. Ing. Vladimír Schejbal, CSc.

*Katedra elektrotechniky, elektroniky
a zabezpečovací techniky v dopravě DFJP*

Doprava

V pátek 16. dubna odpoledního končí ve španělské Barceloně konference EuCAP2010 pro asi 1 100 vědátorů. Organizátoři vědí o uzavírání vzdušného prostoru nad většinou Evropy z důvodu řádkování islandské sopky a následného zahálení evropského kontinentu popelem, kde převažují ničivé drobné úlomky tzv. sopečného skla, a operativně nabídli hned odpoledne zvláštní autobus do Amsterdamu. My s kolegou máme zpáteční letenku ČSA na sobotu odpoledne. Podle informací našeho přepravce letadlo ještě může letět, český prostor je uzavřen zatím jen do soboty do rána. Nehledáme proto alternativní řešení. Bohužel.

V sobotu dopoledne se dovídáme, že náš a další lety do Prahy jsou zrušeny. Kamarád z řízení letového provozu v Praze telefonicky ubezpečuje, že pár dní se létat nebude, i když aerolinky s touto informací nějak liknají. Zkousím pak chat s košickým bratrančem, zda Slovensko lítá. Ne, a také Ra-

kousko a Maďarsko uzavřely své vzdušné prostory. Z internetu vidím, že lety do Benátek zrušeny nejsou. A tam je přece železniční uzel s nadějí dostat se přes Vídeň do Prahy. Utíkám do nejbližší cestovky a kupuji 2 letenky Barcelona – Benátky se společností Vueling na sobotu odpoledne. Na letišti pak jen zírám na monitor – právě se ruší náš let do Benátek! Ještě stojím 50 metrovou frontu u kiosku společnosti na refundaci letenek. Mile mě překvapilo, že zaměstnanci nám roznášeli balenou vodu, dobře chlazenou. Další asistentka konzultuje stojící v řadě. Mě posílá do Iberie, protože prý mám letenku koupenou přes tuto leteckou společnost. Stojím zas stejně dlouhou frontu před stánkem Iberie.

Pak mě nahrazuje kolega a já letím hledat spoj z letiště na vlakové nádraží. Z portálu IDOS totiž víme, že po 17:00 hodině jede vlak sice se čtyřmi krkolomnými přestupy, ale přece jen do zlaté Prahy. O poschodí níž vidím stánek Iberie překvapivě bez fronty! Dožaduji se refundace a jsem odkázán na původní cestovku. Hm. Refundaci tedy budu nárokovat z Prahy, ale mám z toho mrazení v zádech. Jde o 350 euro.

Jedeme na nádraží. Kolega stojí 200metroovou frontu na jízdenky autobusové společnosti Eurolines. Do Prahy nebo aspoň někam co nejbližší, Bratislava, Vídeň, Mnichov a tak. Já mezitím letím na nádražní informace. Tam nás zřízenec preventivně rozháni: vlaky přes Francii nejezdí, několik dní tam budou stávkovat železničáři! Další rána. Jdu tu „radostnou” novinu sdělit kolegovi do fronty na bus. Postoupil velmi málo a šíří se zvěsti, že busy jsou snad do čtvrtka vyprodány.

Vzpomněl jsem si, že jsem předtím na procházce viděl lodní terminály se spoji do Janova v Itálii. Dovídám se tam, že Janov odjíždí v pondělí ráno, zato v sobotu v noci pojedou lodě do Livorna. Víme, kde je Janov (s předpokladem dobrého vlakového spojení přes Milán do Prahy), nevím, kde je Livorno. Aby tak na Sicílii. V lodním terminálu nevisí jízdní řád, mapa, nic. Jediné informace mi lámanou angličtinou dávají pracovnice u obležených pokladen. Volám mobilem syna do Prahy, aby mi to zjistil. Je sice v hospodě, ale nějak přes mobilní internet dokázal zjistit důležitou informaci, že Livorno leží zhruba mezi Římem a Milánem, na západním pobřeží Itálie. Předpokládám, že se odtamtud nějakým vlakem dostaneme přes Benátky či Milán do Prahy. Dojedu metrem pro kolegu do autobusové fronty a opět se zavazadly celí říční uhnáme do lodního terminálu. Jdu se zeptat do pokladny před ner-

vózní lidi, zda je to ta správná fronta na lístky do Livorna. Ano, zněla odpověď. Po vystaté hodině nám ale naopak sdělují, že to je „check-in”. To už stojíme správnou frontu, či spíše hrozen nedočkavých lidí. Po 2 hodinách šťastně dostáváme 2 lístky, čert vem, že kabiny jsou dávno vyprodány!

Lodě odjíždí se zpožděním asi ve 2 ráno, to už je neděle. Spíme na podlaze v restauraci, pode mnou pláštěnka. V neděli příjemné počasí, moře klidné. Povídám si s Rakušáky stejného osudu. Od nich se dozvídám, že vlaky v Itálii, snad všechny povinně místenkové, jsou vyprodány do 24. dubna. Ouvej. Asi v 17 hodin odpoledne svítla naděje. Skupinka podnikavých Němců organizuje bus do Mnichova a hledá osazenstvo. Nadšeně se hlásíme. Nakonec vše dopadlo ale jinak. Kolega dostává při míjení Korsiky na mobil zprávu, že ráno, po vyhodnocení dopravní situace v Evropě, vyjel zeťák autem z Prahy do Livorna, kde nás v přístavu o půlnoci již čekal. Velká oběť, celkem 2 200 km, ale v pondělí dopoledne po 2 nocích strávených na lodi a v autě šťastně dojíždíme do Prahy.

Myslím teď na ty sympatické lidi z lodi, co museli o půlnoci hledat ubytování v Livorně (na lodi jsme se skamarádili), na to, zda Němci zorganizovali a naplnili autobus do Mnichova, na tu frontu lidí před Eurolines v Barceloně, kteří netuší, kdy se dostanou domů, i na to, proč francouzští železničáři musí právě teď, kdy přírodní katastrofa vyřadila letecký provoz, stávkovat. Taky jsem slyšel, že při stávce železničářů v USA autobusoví dopravci okamžitě nabídnou bezpočet operativních spojů. Přesně to, co jsme v sobotu žalostně postrádali v Barceloně.

Dne 19. dubna začíná obnova leteckého provozu v Praze. Přejme si, ať se situace s cestováním uklidní.

Pozn.:

Problémy s dopravou se netýkaly jen zhruba 1 000 účastníků konference EuCAP v Barceloně, ale milionů lidí v Evropě.

Milovníky hororů upozorňujeme na krásný článek prof. R. Mittry Maxwell vs. Mother Nature ... and the Winner is Her Emissary, Mount Eyjafjallajökull, který je přístupný z naší univerzitní sítě 0;0;http://ieeexplore.ieee.org/stamp/stamp.jsp?tp=&number=5586591.

Možnost stahovat téměř 3 miliony dokumentů z ieeexplore má jen zhruba tucet univerzit v ČR.

*doc. Ing. Ondřej Fišer, CSc.
Katedra elektrotechniky FEI*

Týden mikrovln a radioelektroniky v Brně

Ve dnech 19. až 21. dubna se v Brně konaly v rámci akce nazvané „Týden mikrovln a radioelektroniky“ (The Czech and Slovak Microwave and Radioelectronics Week 2010) společně česká a slovenská 20. mezinárodní konference „Radioelektronika 2010“ a mikrovlnářská konference „COMITE 2010“. Obě akce se konaly v klidném prostředí hotelu Myslivna v Brně – Pisárkách.

Konference „Radioelektronika“ byla organizována českými a slovenskými technickými univerzitami (za Univerzitu Pardubice byl garantem prof. Ing. Vladimír Schejbal, CSc.) a československou sekcí organizace IEEE jako fórum pro prezentaci a sdílení idejí pokrývající všechny aspekty moderní sdělovací techniky a jejich aplikací v komunikacích, průmyslu, výzkumu, medicíně atd. Příspěvky na této konferenci budou zařazeny do databáze <http://ieeexplore.ieee.org/Xplore/dynho.me.jsp> (na které je více než 2 milióny publikací a nyní je přístupná z univerzitní sítě) a lze předpokládat, že podobně jako loni budou zařazeny do ISI Web of Science. Po společné sekci s vyžádanými referáty pak probíhalo jednání v deseti odborných sekcích, které lze stručně shrnout do dvou oblastí radioelektroniky, a sice „Signály“ a „Obvody“.

Jednání již 15. ročníku konference „COMITE 2010“ (Conference on Microwave Techniques) probíhalo (po úvodu tvořeném několika vyzvanými přednáškami) v šesti následujících oblastech:

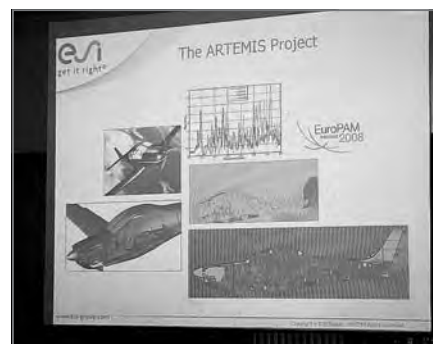
- antény,
- obvody,
- systémy,

- optické vlny,
- šíření,
- modelování.

Přednáška pedagogů Katedry elektrotechniky, elektroniky a zabezpečovací techniky v dopravě Dopravní fakulty Jana Pernera (KEEZ DFJP) J. Nováka, R. Dolečka, O. Černého a V. Schejbal, D. Čermáka „EMC of Converters Used at Interlocking Device“ zazněla v sekci „Systemy: Mikrovlnné systémy“ a přednáška V. Schejbal, D. Čermáka, J. Pidaniče a O. Fišera (všichni z KEEZ), doc. Fišer z Fakulty elektrotechniky a informatiky (FEI) „Diffraction over an Earth – Comparison of Methods“ zazněla v sekci „Šíření“. Obě dvě přednášky vyslovil prof. Ing. Vladimír Schejbal, CSc., který se teprve první den konference vrátil po velmi dobrodružné cestě (zapříčiněné islandskou sopkou) z Barcelony, kde se účastnil konference EUCAP 2010. Ale o tom pojednává jiný článek v tomto čísle zpravodaje.

Konference se také účastnili pracovníci FEI Ing. Martin Hájek a Marek Pola, kteří zde prezentovali svůj příspěvek (jehož hlavním autorem byl prof. Ing. Pavel Bezoušek, CSc., proděkan FEI) „Effects of Signal Distortion in a FMCW Radar on Range Resolution“.

Příští konference Radioelektronika 2011 se bude konat opět v Brně a konference Radioelektronika a COMITE v roce 2012 odpadnou, neboť má Česká republika tu čest organizovat v Praze v roce 2012 konferenci s podobnou tematikou EuCAP 2012. Obě tyto konference, které jsou tradičně zařazeny do „Conference Proceedings Citation Index“, se budou konat v roce 2013 po několika letech opět v Pardubicích a je zřej-

mé, že hlavní zátěž při organizování připadne na pracovníky Univerzity Pardubice. Všechny tyto konference budou zřejmě opět na Web of Knowledge.

Ing. Dušan Čermák, Ph.D.

Katedra elektrotechniky, elektroniky a zabezpečovací techniky v dopravě DFJP

CZ INTERMODAL 2010

V pořadí již 13. ročníku konference s mezinárodní účastí s úzkým zaměřením na problematiku kombinované přepravy se konal 27. dubna v hotelu Harmony Club. Konference byla uspořádána ve spolupráci Dopravní fakulty Jana Pernera naší univerzity s Žilinskou univerzitou v Žilině, Fakultou provozu a ekonomiky dopravy a spojů, katedrou železniční dopravy a Institutem Jana Pernera, o. p. s., regionálním pracovištěm Pardubice pod záštitou náměstka ministra dopravy JUDr. Jaroslava Krále, CSc. a předsedy Svazu spedice a logistiky ČR Ing. Martina Drábka. Partnery konference byly ČD

Cargo, a. s., Institut Jana Pernera, o. p. s., a KPM CONSULT, a. s.

Hlavním tématem konference byly trendy kombinované přepravy, a to zejména systému nedoprovázené kombinované přepravy v Evropě. Celkem bylo předneseno 10 referátů, které si vyslechlo více než 35 odborníků z oborů dopravy a kombinované přepravy. Odborným garantem konference byl prof. Ing. Václav Cempírek, Ph.D., který zároveň touto cestou děkuje organizačnímu výboru pod vedením Ing. Hany Císařové, za důstojnou reprezentaci, perfektní průběh a uspořádání konference. Na závěr konference byla programovým výborem defino-

prof. Ing. Václav Cempírek, Ph.D., DFJP

vána nezbytná opatření a doporučení pro další rozvoj kombinované přepravy na úze-

Ing. Vladimír Fišer, jednatel společnosti Bohemiakombi, s. r. o.

mí ČR, která byla účastníky schválena. Smyslem podpory spolupráce kombinované přepravy je propojit výhody časové i plošně flexibilnější silniční nákladní dopravy s energeticky úspornější a tím také efektivnější železniční dopravou. Nezbytnou podmínkou

pro zajištění hospodárnosti přepravy po železničních kolejích je zároveň hromadnost přepravy, ale také dostatečně dlouhá přepravní vzdálenost, aby se energetická úspornost mohla významněji uplatnit a prosadit. Dále zde byla přednesena Společná výzva silničních a železničních dopravců. Silniční a železniční dopravci společně podporují systém kontinentální kombinované přepravy silnice – železnice, mají zájem na jejím intenzivním rozvoji a vyzývají k vytvoření technických a technologických podmínek pro její využívání v masovějším měřítku. Z jednání dále vyplynulo, že je potřeba při rozvoji kombinované přepravy nejen v Evropě, ale i v ČR podpořit vznik veřejné infrastruktury překládkových míst silni-

ce/železnice s garantovaným volným a nediskriminovaným přístupem pro jejich uživatele – silniční dopravce, vznik kontinentálních linek kombinované dopravy otevřených pro všechny silniční dopravce a speditéry a umožnit technické vybavení silničních dopravců pro přepravy silnice/železnice.

Účastníci konference se shodli, že podpoří tuto konferenci i v následujících letech, a zavázali se zajistit účast současných i potenciálních uživatelů kombinované přepravy na dalším ročníku konference CZ INTERMODAL.

doc. Ing. Jaromír Široký, Ph.D.

Katedra technologie a řízení dopravy DFJP

Šíření optického signálu v atmosféře

Na Dopravní fakultě Jana Pernera (DFJP) se ve čtvrtek 6. května konal již 11. seminář „Šíření optického signálu v atmosféře“, který pořádala Katedra elektrotechniky, elektroniky a zabezpečovací techniky v dopravě (KEEZ) DFJP spolu s IEEE Czechoslovakia Section v zasedací místnosti děkanátu DFJP. Kromě účastníků z Univerzity Pardubice (včetně studentů) se semináře zúčastnili odborníci z jiných vysokých škol (např. VŠB TU Ostrava, VUT a Univerzita obrany Brno), výzkumných ústavů (např. ÚFA AV ČR Praha, ČHMÚ, ČMI Praha, Úřad pro civilní letectví Ruzyň a VTÚL Praha) a pardubických společností, které se zabývají vývojem radarů a mikrovlnných komponent (T-CZ a Retia Pardubice). Kromě studentů a mladých pracovníků se semináře zúčastnili i starší zkušení pracovníci.

Po zahájení semináře přednesl doc. Ing. Ondřej Fišer, CSc., ÚFA AV ČR, Praha přednášku autorů Ing. Václava Kvičery, Ing. Martina Grábnera, ČMI Praha a doc. Ing. Ondřeje Fišera, CSc., ÚFA AV ČR, Praha „Optické/rádiové hybridní systémy“. Uvedl výsledky získané na experimentálním optickém spoji v pásmu 850 nm na skoku dlouhém 853 m a na paralelním rádiovém spoji v kmitočtovém pásmu 58 GHz během ročního období pozorování a kumulativní distribuce úniků způsobených všemi druhy hydrometeorů. Na základě výsledků experimentu byla odhadnuta pohotovost optického spoje, rádiového spoje a simulovaného hybridního optického/rádiového systému. Významně větší pohotovost byla dosažena pro simulovaný hybridní optický/rádiový systém nežli pro samotný optický spoj.

V přednášce „Difrakce optických svazků a jejich šíření v atmosféře“ (autoři prof. Ing.

Otakar Wilfert, CSc. a prof. Dr. Ing. Zdeněk Kolka, FEKT VUT Brno) nás seznámil prof. Wilfert s teoretickými základy a praktickými aplikacemi, kdy použití optických svazků našlo široké uplatnění v různých oblastech vědy, techniky a umění a zejména v telekomunikacích. Pojednal o základních parametrech a charakteristikách optických svazků a ukázal, že optický svazek je speciálním typem optické vlny. Spektrální vlastnosti optického svazku určuje optický rezonátor. Geometrické vlastnosti svazku formuje vysílací optická soustava, na které dochází k difrakci, takže svazek vykazuje v rovině přijímače maxima a minima závislá na vzdálenosti od vysílače, na průměru vysílací čočky a délce vlny laseru. Tato soustava maxim a minim ve svazku silně znesnadňuje směrování hlavic spoje. Obtížnost modelování difrakčně modulovaných svazků spočívá v nekonstantním rozložení optické intenzity v rovině čočky vysílače a v astigmatismu svazku vycházejícího z laserové diody. V závěru se zabýval rozptylem svazku na aerosolech v atmosféře. V důsledku rozptylu dochází jednak k útlumu optické intenzity a jednak ke vzniku přímé a rozptýlené vlny, které jsou zdrojem časové disperze optického signálu v přijímači a omezují přenosovou rychlost spoje. Uvedené jevy se studují a modelují. Experimentální studie však ukazují, že není pochyb o tom, že technologie atmosférických optických spojů je připravena k širokému nasazení.

V přednášce „Teoretický a experimentální výzkum šíření optického signálu na Milešovce“ doc. Ing. Ondřej Fišer, CSc., ÚFA AV ČR, Praha, uvedl, že Ústav fyziky atmosféry AV ČR soustředil na kopec Milešovka mnoho meteorologických a jiných výzkumných

měřících souprav. Pracoviště je svým vybavením i podmínkami unikátní i ve světovém měřítku. Poskytuje výsledky nejen dnes už z klasického hledání závislosti útlumu na mlze (dohlednost, LWC), tak i na parametrech větru, který je soustavně měřen dvěma moderními anemometry. Pracovníci se soustředili hlavně na výzkum vlivu větrných turbulencí na útlum, ukazuje se však, že k přesnějšímu popisu vlivu nemlžných útlumových mechanismů je třeba uvážit i turbulenci atmosféry, která se popisuje strukturním indexem, a kromě parametrů větru v ní hraje roli i index lomu atmosféry. Taková měření se nyní plánují. Získané poznatky lze uplatnit při návrhu optických bezdrátových spojů.

Ing. Jiří Pešek, Fakulta elektrotechniky a informatiky, Univerzita Pardubice, v přednášce „Systém pro sběr meteorologických dat a útlumu optického spoje na Milešovce“ popsal měřící pracoviště Milešovka, které je vybaveno experimentálním optickým bezkabelovým spojem a dalšími přístroji k určení vlivu jednotlivých meteorologických veličin na útlum OBS. Věnoval se popisu lokálního systému pro sběr naměřených dat z jednotlivých přístrojů a jejich následnému uložení a automatickému zpracování.

V přednášce „Optické komunikační systémy pro mobilní komunikace“ se prof. RNDr. Vladimír Vašínek, CSc., VŠB TU Ostrava, soustředil na optické komunikační systémy pro mobilní komunikace, které jsou charakterizovány dynamickým rozvojem v posledních letech. Jejich rozvoj je podmíněn postupným vyčerpáváním rádiového spektra, zvyšujícími se obavami o zdravotní důsledky kumulovaných účinků radiových zdrojů, hle-

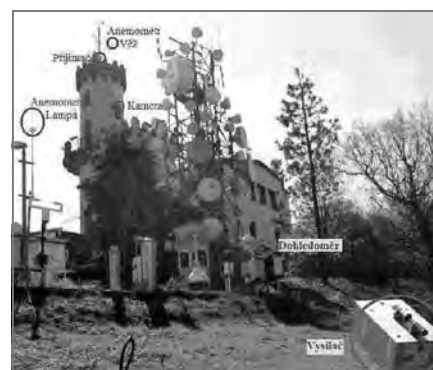

dáním alternativ komunikačních systémů pro uzavřené prostory, rostoucími požadavky na mobilitu a postupem sítí FTTH až k řešení typu FTTH. Zabýval se přehledem technik a technologií vhodných pro optické mobilní komunikace a naznačil některé cesty a postupy.

V příspěvku „Možnosti a omezení optických spojů“ analyzoval Ing. Karel Nekut, odborný poradce, Pardubice, optické spoje. Je nutné počítat s tím, že technologie bezdrátových spojů najde v budoucnu širší uplatnění. K tomu vedou práce na zvýšení citlivosti přijímacích cest, zdokonalování samopravných kódů a detekcí, a co je nejdůležitější, že pro rostoucí kapacity bezdrátových přenosů nebudou stačit mikrovlnné systémy. Přínosem bude rovněž zvýšená

odolnost proti nežádoucímu odposlechu. Pro větší využití optických vlnových pásem hovoří i budoucí přehlcení prostoru mikrovlnným zářením. Bude nedostatek volných kmitočtů. Rostoucí přenosové kapacity si vyžádají nové technologie zpracování signálů s extrémně širokým pásmem (pravděpodobně optické zpracování až desítek Gbit/s apod.). To je dnes však ještě ve stádiu základního výzkumu.

Bohatá diskuse představovala pro všechny účastníky velmi cenný přínos a celý seminář byl velice kladně hodnocen. Příští, 12. seminář, je plánován na květen 2011. Jeho téma a náplň se v současné době diskutuje. Zájemci o sborník na CD ROM, popř. o další seminář mohou kontaktovat Ing. Karla Dvořáka (e-mail: karel.dvorak@upce.cz, tel.:

experimentální pracoviště na Milešovicce

466 036 440, Univerzita Pardubice, Dopravní fakulta Jana Pernera, Studentská 95, 532 10 Pardubice).

prof. Ing. Vladimír Schejbal, CSc.

Katedra elektrotechniky, elektroniky a zabezpečovací techniky v dopravě DFJP

Efektivní a atraktivní provozování osobní dopravy na regionálních tratích

Řekne-li se lokálka, mnoha lidem se vybaví každodenní dojíždění do práce, čekání na neupraveném nádraží, zarostlá klikatící se trať a neustále houkající dýchavičný vláček, v jehož útroběch se nachází jen několik málo cestujících, nebo je naopak přeplněn k prasknutí. Nebo stará anekdota o strojvedoucím, který volá na babičku šourající se podél kolejí: „Pojďte, paní, my vás svezeme!“ A ona odpovídá: „Až jindy, chlapi, já dneska pospíchám!“ Nejen díky této zažitě představě využívá mnoho potencionálních zákazníků železnice jiné způsoby dopravy. Ale je tomu opravdu tak?

Na problematiku provozování regionálních tratí se zaměřila mezinárodní konference s názvem „Efektivní a atraktivní provozování osobní dopravy na regionálních tratích“, kterou ve dnech 12. a 13. května v Jindřichově Hradci uspořádaly Dopravní fakulta Jana Pernera (DFJP) Univerzity Pardubice, Jindřichohradecké místní dráhy, a. s., České dráhy, a. s., a ÖBB Personenverkehr AG. Konání této konference bylo spolufinancováno Evropskou unií z Evropského fondu pro regionální rozvoj.

K účasti na konferenci se přihlásilo na sto účastníků z České republiky, Rakouska, Slovenska, Švýcarska a Nizozemí. Velice potěšující byl i zájem studentů naší fakulty, kterým se tak dostalo možnosti dozvědět se o problematice v praktických příkladech a ukázkách reálných zkušeností a problémů. Během zahájení prvního dne konference přednesl v zastoupení děkana úvodní slovo proděkan DFJP doc. Ing. Petr Průša, Ph.D. Dále účastníci měli možnost si ve třech

blocích vyslechnout příspěvky 14 přednášejících. Na závěr každého bloku bylo možno jednotlivým příspěvovatelům položit několik otázek. Účastníci se dozvěděli, jaké zkušenosti, ale i cíle či náměty na oživení a zkvalitnění osobní dopravy na regionálních tratích mají České dráhy, a. s., jako největší národní dopravce, jak k problematice přistupuje Jihočeský kraj a jaké aspekty má provozování regionálních drah z pohledu manažera infrastruktury SŽDC, s. o. Bylo velice zajímavé slyšet, jak regionální doprava funguje a jak k ní přistupují Österreichische Bundesbahnen AG jako dopravce v Rakousku nebo ZVV Zürich jako objednatel osobní regionální dopravy ve Švýcarsku. Svoji nezastupitelnou úlohu při zajišťování dopravní obslužnosti v regionech mají i soukromé subjekty, které již působí i v České republice. Porovnat jejich přístup tak bylo možno na základě příspěvků přednesených zástupci JHMD, a. s., a Regiojet, a. s., z České republiky, Salzburger Lokalbahn AG z Rakouska a Chemins de fer de Jura ze Švýcarska. O zavedení pravidelné osobní dopravy v rámci zajišťování základní dopravní obslužnosti usilují i na ČHŽ, bývalé lesní dráze ve slovenském Čierném Balogu. Ale regionální doprava nejsou jen nabízené služby, interakce více druhů dopravy, jednotný tarifní systém či dobrá informovanost cestujících. Jsou to i moderní vozidla, splňující ty nejnáročnější požadavky zákazníků na komfort, spolehlivost či ekologii. O těchto záležitostech hovořili ve svých příspěvcích zástupci dvou výrobců kolejových vozidel – Škoda Vagonka, a. s., a Siemens, s. r. o.

proděkan DFJP doc. Ing. Petr Průša, Ph.D. při diskusi k prvnímu bloku přednášek

zvláštní parní vlak a účastníci konference u pomníku Mistra Jára Cimrmana na zastávce Kaproun

Společenský večer, který se konal stejně jako vlastní přednášková část konference v prostorách hotelu Concertino, byl vynikající příležitostí k diskusím mezi všemi účastníky, na něž v průběhu přednášek nebyl čas. Byl také předzvěstí druhého dne, kdy odborné debaty většiny zúčastněných pokračovaly ve velice stylovém prostředí. Byl pro ně totiž opět nachystán bohatý program, který započal prohlídkou zařízení železniční

stanice Jindřichův Hradec a představením konferenčního vozu a preventivního vlaku ČD. Hlavní náplní dne však byl výlet zvláštním parním vlakem po jedné z tratí JHMD do Nové Bystřice a prohlídka provozního zázemí jindřichohradeckých úzkokolejek, které i přes to, že jsou spíše známé jako turistická atrakce, dennodenně slouží i běžným cestujícím k cestám do zaměstnání, do škol či na úřady a je na nich též provozována nákladní doprava.

Konference ukázala, že téma regionálních tratí je velice živé a železniční doprava má i v současnosti ambice najít si své místo při zajišťování základní dopravní obslužnosti v regionech. Přitom může sloužit i při volnočasových aktivitách a velký význam má i v oblasti nákladní dopravy. Nezbyvá než poděkovat všem účastníkům i všem, kteří se podíleli na přípravě, zajištění důstojného a hladkého průběhu, odborného rámce i doprovodného programu toho-

to zdařilého odborného setkání, a popřát vám všem šťastnou cestu vlakem, ať již pojedete na obchodní jednání mezinárodním expresem nebo jen na houby či k vodě malým motoráčkem.

Bc. Tomáš Hodr

*Katedra technologie a řízení dopravy DFJP
autoři fotografií: Martin Navrátil,
Bc. Stanislav Solánský ml.*

Rušivé vlivy elektrických trakčních zařízení, jejich eliminace a elektromagnetická kompatibilita

Dne 21. května se na Dopravní fakultě Jana Pernera uskutečnil odborný seminář „Rušivé vlivy elektrických trakčních zařízení, jejich eliminace a elektromagnetická kompatibilita“, konaný pod záštitou děkana Dopravní fakulty Jana Pernera (DFJP), jehož pořadatelem byla katedra elektrotechniky, elektroniky a zabezpečovací techniky v dopravě (KEEZ).

Náplň semináře byla sestavena z přednášek takto:

- Ing. Jiří Hajzl, SŽDC, s. o., – TUDC: „Ovlivnění distribučních sítí dodavatelů elektrické energie a vnitřních distribučních sítí drah“,
- Ing. Tomáš Krčma, Elektrizace železnic Praha, a. s.: „Způsoby ochrany před nebezpečným dotykovým napětím trakčních zařízení a jejich vliv na netrakovní zařízení“,
- Dr. Ing. Ladislav Sobotka, ŠKODA Electric, a. s.: „Moderní trakční měniče a konduktivní proudy“,
- Ing. Jan Švanda, Ing. Petr Vrána, ŠKODA Electric, a. s.: „Experimentální vyhodnocování rušivých vlivů v trakčních měničích“,
- Ing. František Chaloupka, Ph.D., Siemens, s. r. o.: „Elektromagnetická kompatibilita, popis problematiky a cest k jejímu řešení v oblasti drážních vozidel“,
- doc. Ing. Jaroslav Novák, CSc., Univerzita Pardubice, Dopravní fakulta Jana Pernera: „Analýza rušivých vlivů trakčního pohonu se synchronním motorem s permanentními magnety“,
- Ing. Jiří Pohl, Siemens, s. r. o.: „Kompatibilita jako součást interoperability“,

- Ing. Jan Vurm, Siemens, s. r. o.: „Schvalování moderních trakčních vozidel v ČR“.

Seminář zahájil úvodním slovem děkan DFJP prof. Ing. Bohumil Culek, CSc. Průvodcem semináře byl zástupce vedoucího KEEZ doc. Ing. Radovan Doleček, Ph.D.

Přednášky byly zvoleny tak, aby co nejlépe vystihovaly současné problémy u elektrických trakčních zařízení z hlediska rušivých vlivů, jejich eliminace a EMC. Celkový počet účastníků byl 73. Semináře se zúčastnili zástupci z renomovaných firem z oblasti kolejové dopravy např.: Škoda Plzeň, Siemens, SŽDC, ČD, EŽ, AŽD, CZ LOKO, Stadler, Cegelec a i z dalších firem. Uvedený počet účastníků byl limitován možnostmi, které měl organizační výbor. Pokud by toto omezení nebylo, celkový počet účastníků by pravděpodobně přesáhl číslo 100. Seminář byl katedrou elektrotechniky, elektroniky a zabezpečovací techniky v dopravě uspořádán z několika důvodů: držet krok s praxí, udržení kontaktů se zástupci významných firem působících v oblasti elektrických trakčních zařízení, prezentovat práci pracoviště KEEZ s možnostmi případné spolupráce, propagovat DFJP. Součástí semináře byly i prohlídky významných laboratorních pracovišť DFJP.

Pořadatelé děkují všem přednášejícím za prezentované příspěvky a účastníkům za dotazy, které vedly k bohaté diskusi i mimo harmonogram semináře.

doc. Ing. Radovan Doleček, Ph.D.,

doc. Ing. Jaroslav Novák, CSc.

*Katedra elektrotechniky, elektroniky
a zabezpečovací techniky v dopravě DFJP*

Účast na světové konferenci dopravního výzkumu v Lisabonu

Ve dnech 11. až 15. července se v hlavním městě Portugalska Lisabonu konala dvanáctá světová konference dopravního výzkumu (12th World Conference of Transport Research), kterou v letošním roce na základě pověření od WCTRS (World Conference of Transport Research Society) pořádala Katedra strojního inženýrství a architektury Technické univerzity v Lisabonu.

Na konferenci bylo prezentováno více než 1 400 příspěvků od více než 2 000 autorů ze všech kontinentů. Samotné konference se zúčastnilo přes 1 400 delegátů z více než šedesáti zemí celého světa. Význam a kvalitu konference podtrhuje i skutečnost, že 58 % všech příspěvků bylo recenzováno. Účastníci konference měli možnost seznámit se s nejnovějšími výsledky a trendy v dopravním výzkumu, a to od technických záležitostí v dopravě přes technologické až po problematiku dopravní ekonomiky, politiky a plánování.

Za Univerzitu Pardubice se konference zúčastnili pracovníci Katedry dopravního managementu, marketingu a logistiky Dopravní fakulty Jana Pernera (KDMML DFJP) profesor Vlastimil Melichar a docenti Ivo Drahotský a Alexander Chlaň (viz snímek), kteří prezentovali oblast vlastního výzkumu týkajícího se vyjádření a aplikace hodnot času v dopravě, které jsou používány při hodnocení efektivnosti dopravních investic. Docenti Drahotský a Chlaň se také v Lisabonu zúčastnili pracovního jednání v rámci evropského projektu HERMES, který je řešen na DFJP v rámci 7. rámcového programu pro vědu a výzkum EU ve spolupráci s univerzitami a výzkumnými pracovišti z Portugalska, Španělska, Itálie, Řecka, Francie, Německa, Belgie a Švédska. Do tohoto projektu jsou zapojeny také docentka

zprava doc. A. Chlaň, prof. V. Melichar, doc. I. Drahotský

Tatiana Molková, prorektorka naší univerzity, a doktorka Nina Kudláčková z KDMML.

World Conference of Transport Research, pořádaná od roku 1973 pravidelně každé tři roky, patří mezi nejprestižnější celosvětové akce dopravního výzkumu a umožňuje nejen prezentaci a seznámení se s nejnovějšími výsledky vědecké práce, ale také navázání a zahájení další vědecko-výzkumné spolupráce se světovými kapacitami dopravního výzkumu.

*doc. Ing. Alexander Chlaň, Ph.D., doc. Ing. Ivo Drahotský, Ph.D.
Katedra dopravního managementu, marketingu a logistiky DFJP*

Sjezd Jednoty českých matematiků a fyziků

pohled na účastníky sjezdu

ze zahájení

hejtman Pardubického kraje Mgr. Radko Martínek

starostka Lázní Bohdaneč Ing. Iveta Šimková

rektor Univerzity Pardubice prof. Ing. Miroslav Ludwig, CSc.

novým předsedou JČMF byl zvolen RNDr. Josef Kubát

Ve dnech 28. až 30. června se v Lázních Bohdaneč konal celostátní sjezd Jednoty českých matematiků a fyziků (JČMF). Záštitu nad sjezdem převzali hejtman Pardubického kraje Mgr. Radko Martínek a rektor Univerzity Pardubice prof. Ing. Miroslav Ludwig, CSc. Sjezd JČMF se koná jednou za čtyři roky, hodnotí se na něm činnost JČMF za uplynulé období, volí se předseda a nový výbor a vyhláší se plán činnosti na následující čtyři roky.

Předsedou JČMF pro období 2010 – 2014 byl zvolen RNDr. Josef Kubát z pardubické pobočky. Sjezd dále zvolil nový výbor a kontrolní komisi a schválil program činnosti pro období 2010 – 2014. Na programu sjezdu byl rovněž kulatý stůl věnovaný

výuce matematiky v současném vzdělávacím systému, odborné přednášky a akce společenského rázu. Během sjezdu se udílela sjezdová vyznamenání a ceny; mezi novými čestnými členy JČMF je mj. i doc. RNDr. Ludmila Macháčová, CSc., z Pardubic.

Jednota českých matematiků a fyziků patří mezi nejstarší existující učené společnosti v českých zemích a také mezi nejstarší společnosti svého druhu v Evropě. Vznikla jako Spolek pro volné přednášky z matematiky a fyziky, který roku 1862 založili studenti Filosofické fakulty Pražské univerzity. Její činnost se od počátku zaměřovala na zlepšování výuky matematiky a fyziky na školách všech typů a úrovní a na podporu a rozvoj těchto věd. V rámci JČMF pracují

čtyři odborné sekce: Česká matematická společnost, Česká fyzikální společnost, Společnost učitelů matematiky a Fyzikální pedagogická sekce. V řadě velkých měst České republiky včetně Pardubic působí pobočky, které organizují činnost JČMF na regionální úrovni. Jednota vydává nebo se podílí na vydávání několika odborných časopisů, vydává a podporuje vydávání odborných publikací, podílí se na přípravě učebnic matematiky a fyziky a pořádá konference a semináře o matematice a fyzice, o jejich historii a vyučování.

RNDr. Libor Koudela
Ústav matematiky FES

Krizový management 2010

Desátý ročník konference „Krizový management 2010“ již tradičně pořádala ve dnech 13. a 14. května Fakulta ekonomicko-správní Univerzity Pardubice spolu s Institutem ochrany obyvatelstva MV ČR, Lázně Bohdaneč, a Generálním ředitelstvím Hasičského záchranného sboru ČR, Praha. Záštitu nad jednáním převzal v roce 2010 náměstek generálního ředitele HZS ČR pro prevenci a civilní nouzové plánování brigádní generál Ing. Miloš Svoboda.

Konference byla koncipována jako setkání pracovníků teoretické, akademické a praktické sféry, zaměřené na interakci teorie a praxe. Ústředním tématem byla problematika vyhodnocování rizik. Konference zahrnovala čtyři bloky. První blok byl zaměřen na teoretické a praktické souvislosti vyhodnocování rizik při mimořádných událostech. Zaujalo vystoupení náměstka policejního prezidenta Policie ČR plk. Mgr. Ing. Ivana Bílka, který referoval o činnosti Policie ČR v IZS. Druhý blok se zabýval vybranými problémy a představením

dosažených pokroků ve vyhodnocování rizik v HZS Moravskoslezského kraje s využitím technologie GIS. Druhý den pokračovala konference dvěma bloky na téma praxe vyhodnocování rizik v Jihočeském a Pardubickém kraji a ve Zdravotnické záchranné službě. Představeny byly nestandardní technologie hašení požárů. Poslední blok byl věnován povodňovým rizikům. Hlavním smyslem setkání bylo předání nových teoretických i praktických poznatků se zaměřením na praktické aplikace.

Domníváme se, že konference naplnila nejen své odborné poslání, ale přispěla rovněž k nezbytným odborným kontaktům a spolupráci. Naším cílem bude obdobné setkání praktiků a teoretiků krizového managementu uspořádat i v příštím roce.

Ivana Veselá
Informační a poradenské centrum FES

IMEA 2010

jednání v sekci „Management“

Ve dnech 26. až 27. dubna se v nově zrekonstruovaném hotelu Jezerka na Seči u Chrudimi konal již 10. ročník mezinárodní konference „IMEA 2010“ pro doktorandy a mladé vědecké pracovníky. Tento rok stál před doktorandy Fakulty ekonomicko-správní naší univerzity nelehký úkol uspořádat mezinárodní konferenci. Úkolu se ujali studenti převážně z prvních ročníků doktorského studia (Jana Ďurišová, Veronika Hájková, Martin Jedlička, Zdeněk Matěja, Markéta Špičková, Vendula Teturová). Pomoc při pořádání konference nabídla i Radka Stárková a Ivana Veselá. Předsedou organizač-

jednání v sekci „Informatika“

ního výboru byl proděkan prof. Ing. Jan Čapek, CSc. Záštitu nad konferencí převzala děkanka doc. Ing. Renáta Myšková, Ph.D. Konference byla zaměřena na oblast informatiky, managementu, ekonomie a veřejné správy.

Hlavním cílem konference bylo setkání doktorandů a mladých vědeckých pracovníků, navázání kontaktů pro budoucí možnou spolupráci, prezentace výsledků vědecké a odborné činnosti účastníků konference, vytvoření prostoru pro komparaci poznatků v rámci

různých oborů doktorského studia a v neposlední řadě získání zkušeností z vystupování před odborným publikem.

Organizační výbor se své úlohy zhostil se ctí, což dokazuje počet účastníků. Na konferenci se přihlásilo 113 osob, z toho se osobně zúčastnilo 98 studentů a mladých vědeckých pracovníků. Studenti mezi sebou přivítali i účastníky ze Slovenské republiky, Slovinska, Německa, Maďarska a Turecka.

Konference byla zahájena úvodním slovem proděkana prof. Ing. Jana Čapka, CSc. a prorektorkou doc. Ing. Tatianou Molkovou, Ph.D. S odbornou přednáškou na téma „Opportunities and Threats of Business & Trade in EU“ vystoupil na plenárním zasedání host Ing. Karel Havlíček, MBA, Ph.D. z Vysoké školy finanční a správní. Po skončení plenárního zasedání a „coffee breaku“ pokračovala konference v sekcích dle jednotlivých oborů. Jednání probíhala v anglickém, českém i slovenském jazyce. První den byl zakončen společen-

ským večerem s hudbou, který se nesl v přátelském duchu. Účastníci mohli využít krytý bazén, zahrát si bowling nebo využít jiných aktivit, které hotel Jezerka nabízí.

Druhý den začal jednáními v sekcích již od 9 hodin. I když většina z nás nenaspala mnoho hodin, účast na jednáních byla početná. Konference byla zakončena společným obědem.

Na základě ohlasů od jednotlivých účastníků mohou s radostí za všechny členy organizačního výboru říct, že se konference vydařila a že byli účastníci spokojeni. Další ročník konference IMEA bude pořádán Ekonomickou fakultou Technické univerzity v Liberci. Organizačnímu výboru přejeme mnoho úspěchů a minimálně tolik účastníků jako na letošní mezinárodní konferenci IMEA 2010.

*Ing. Radka Stárková
Oddělení vnitřních záležitostí FES*

Regionální rozvoj mezi teorií a praxí

Ústav veřejné správy a práva Fakulty ekonomicko-správní pořádal ve spolupráci s občanským sdružením Civitas per Populi dne 6. května I. ročník cyklu odborných konferencí na téma „Regionální rozvoj mezi teorií a praxí“, tentokrát na aktuální téma „Regionální rozvoj v době krize“. Odborným garantem konference byla doc. Ing. arch. Vladimíra Šilhánková, Ph.D., a záštitu nad konferencí přijala děkanka Fakulty ekonomicko-správní doc. Ing. Renáta Myšková, Ph.D.

Konferenční den byl rozdělen do dvou bloků – v dopoledním bloku akademičtí pracovníci ústavu veřejné správy a práva a odborníci z praxe pohovořili o novinkách v oblasti výzkumu a teorie regionálního rozvoje. Zazněly informace o nových trendech v ochraně přírody a krajiny, o významu bezpečnostních rizik v územním plánování či např. o disparitách regionálního rozvoje v ČR a jejich indikátorech. V odpoledním bloku vystoupili se svými příspěvky loňští ab-

solventi magisterského oboru Regionální rozvoj. Tito absolventi našli své pracovní uplatnění v rozličných sférách regionálního rozvoje, jakými jsou např. územní plánování, geografické informační systémy, krajinné plánování, regionální politika EU či neziskový sektor. Absolventi Regionálního rozvoje pomocí svých příspěvků (a zejména v následné diskusi) zhodnotili, že byli z tohoto oboru teoreticky dobře připraveni na výkon svých současných povolání, a navrhli možné nové oblasti, které by mohly být do studijního programu pro studenty nových ročníků zařazeny.

Celý konferenční den se nesl ve velmi příjemné náladě, vřelé poděkování patří firmě Chládek a Tintěra za sponzorskou podporu této akce.

*Ing. Hana Herudková
občanské sdružení Civitas per Populi*

Aktuální otázky sociální politiky 2010 – teorie a praxe

Dne 10. června se v Hudebním sále Magistrátu města Pardubice uskutečnila již v pořadí čtvrtá konference „Aktuální otázky sociální politiky 2010 – teorie a praxe“.

Konferenci pořádala Fakulta ekonomicko-správní Univerzity Pardubice (FES) společně s Fakultou sociálně ekonomickou Univerzity Jana Evangelisty Purkyně, Odborem sociálních věcí Krajského úřadu Pardubického kraje, Odborem komunitních služeb Magistrátu města Pardubice, Asociací nestátních neziskových organizací v ČR, se Sociálními službami města Pardubice a TyfloCentrem Pardubice, o. p. s.

Nad konferencí převzali záštitu doc. Ing. Renáta Myšková, Ph.D. – děkanka Fakulty ekonomicko-správní, Mgr. Miloslav Macela – člen Rady Pardubického kraje zodpovědný za oblast sociální péče a neziskový sektor a MUDr. Štěpánka Fraňková – náměstkyně primátora města Pardubice.

Účastníci konference byli nejenom zástupci akademické obce, ale také zástupci státní správy a odborníci z neziskového sektoru a Ministerstva práce a sociálních věcí ČR. Přibližně padesát účastníků vyslechlo čtrnáct příspěvků na témata převážně z těchto oblastí:

- kvalita a jakost v sociálních službách a státní správě v kontextu individuálních potřeb příjemců sociální pomoci,
- sociální politika vůči specifickým skupinám obyvatel (senioři, osoby se zdravotním postižením, sociálně vyloučené osoby apod.),

konference se konala v Hudebním sále Magistrátu města Pardubice

- problematika financování a managementu ve veřejné správě a neziskovém sektoru,
- modernizace sociální politiky, modernizační procesy v sociální práci,
- sociální integrace v regionálním, národním a evropském kontextu.

Cílem konference byla analýza aktuálních oblastí sociální politiky s důrazem na využití teoretických poznatků v praxi. Dále se pozornost věnovala obohacování teorie praktickými zkušenostmi.

Vedle odborných diskusí bude výstupem konference rovněž recenzovaný sborník, v němž se čtenáři mohou seznámit nejenom s přednesenými příspěvky, ale i s těmi, které nebyly přímo prezentovány. Nejlepší příspěvky budou dále otištěny v časopise *Scientific Papers FES UPa* (recenzované neimpaktované periodikum ČR).

Poděkování patří všem organizátorům a účastníkům konference. Ukázalo se, že tento typ odborné diskuse, kdy na straně jedné stojí

vědci a na straně druhé odborníci z praxe, napomáhá otevírat nová témata, která se mohou stát předmětem dalšího vědeckého bádání či mohou být podnětem k legislativním změnám či podnětem ke zlepšení fungování nástrojů sociální politiky při předcházení sociálnímu vyloučení. Tato konference úspěšně navázala na předchozí ročníky a můžeme se domnívat, že se podařilo založit tradici setkávání teoretiků i praktiků v Pardubicích, která bude mít pokračování i v dalších letech.

Mgr. Jan Mandys

Ústav veřejné správy a práva FES

Nemoc, neduh, choroba. Pacienti a zdravotní personál v dějinách

Již šesté pardubické bienále se uskutečnilo ve dnech 22. až 23. dubna v prostorách zámku v Pardubicích. Účastníky konference, a to nejen z Čech, ale i ze Slovenska, přivítali za pořadatele, tedy za ústav historických věd, děkan Fakulty filozofické prof. PhDr. Petr Vorel, CSc. a prof. PhDr. Milena Lenderová, CSc. Za spolupořádací instituci, již bylo Východočeské muzeum, promluvila jeho ředitelka Mgr. Jitka Rychlíková. Vlastní program bienále otevřela doc. Daniela Tinková, Ph.D., jež ve svém referátu načrtla základní charakteristiky rozkladu „antického“, „galénovsko-hippokratovského“ paradigmatu nemoci, který provázal zrození pojetí „moderního“ paradigmatu v období 16. až 19. století.

Dvacet tři příspěvků, které na konferenci zazněly, bylo rozděleno do šesti bloků, které sdružovaly referáty s podobným zaměřením (Nemoc jako téma odborného lékařského diskursu; Dětství a nemoc; Péče o nemocné, zdravotní personál; Medikalizace přirozenosti, sociálně konstruované nemoci; Genderové aspekty chorob; Sebereflexe a vnímání nemoci). Tak zazněly příspěvky mapující vnímání, léčení a vypořádávání se s nemocemi jak na straně pacientů, lékařů či myslitelů, tak i úřadů nebo ošetřovatelek od dob starověkého Egypta až do první poloviny dvacátého století.

V druhém bloku příspěvků pak doc. PhDr. Ludmila Hlaváčková, CSc., z Ústavu dějin lékařství a cizích jazyků I. LF UK v Praze před-

nesla příspěvek s názvem „Pokus o školení ošetřovatelek v pražské všeobecné nemocnici ve 40. letech 19. století“, nicméně se jednalo o mnohem rozsáhlejší sondu, v níž se autorka problematice ošetřovatelství a ošetřovatelek věnovala již od 90. let 18. století.

Z úplně jiného okruhu byl příspěvek PhDr. Jana Seidla z Fakulty humanitních studií v Praze, který nastínil problém vnímání a chápání homosexuality v devatenáctém a na počátku 20. století, kdy si lékařská i právnická obec kladly otázku, zda a za jakých podmínek může být homosexualita chápána jako vrozená, a kdy naopak jako získaná a tudíž právně postižitelná.

Kolegyně z Filozofické fakulty Trnavské univerzity Mgr. Erika Juríková, Ph.D. pak přítomné seznámila s balneologickou problematikou, v příspěvku s názvem „Rady a odporúčania pre kúpeľných pacientov v 18. storočí“.

Není zde prostor ani pro seznam všech proslovených příspěvků, natožpak k stručnému nastínění jejich obsahu, nicméně, jak poznamenal Mgr. Karel Černý, Ph.D., z Ústavu dějin lékařství a cizích jazyků I. LF UK v závěrečném shrnutí, diskuse, pro kterou byl vyčleněn čas na konci každého bloku, rozhodně nebyla formální, což svědčí o zájmu, kterému se přednášející se svými příspěvky těšili.

Mgr. Lada Hašková a Mgr. Jan Dvořáček

Ústav historických věd FF

Seminář Sudetoněmecké mládeže Bavorsko

Kdo byl Viktor Ullmann?

Ve dnech 23. až 25. dubna se v Plzni konal seminář Sudetoněmecké mládeže Bavorsko (Sudetendeutsche Jugend Bayern) o téměř zapomenutém hudebním skladateli Viktoru

Ullmannovi (1898 – 1944). Semináře se mohla zúčastnit široká veřejnost se zájmem o tuto pozoruhodnou osobnost, a to nejen z Německa, ale také z České republiky. Německá strana zajistila pro české účastníky i jeho překlad, o který se postarala Nicole Sabella. O životě a díle Viktora Ullmanna na pozadí historických událostí I. poloviny 20. století přednášel autor umělcovy biografie – pan Ingo Schultz.

Semináře se zúčastnilo také 10 studentek I. ročníku oboru Němčina pro hospodářskou praxi Fakulty filozofické naší univerzity. Bohužel jediná účastnice z Německa musela svou účast kvůli nemoci odříct. V konferenční místnosti hotelu Hazuka nás jménem Sudetoněmecké mládeže Bavorsko přivítala paní Iris Wild a představila nám další členy svého organizačního týmu – Ka-

tharinu Ortlepp, Nicole Sabellu a samozřejmě přednášejícího pana Ingo Schultze. Formou „speed datingu“ jsme se seznámili s osobnostmi z Ullmannova života. Každý si vybral jednu, popř. více osobností, pokud se jednalo o Ullmannovy rodinné příslušníky. Během dvaceti minut jsme načerpali potřebné znalosti, abychom se potom mohli představit jménem námi vybrané osobnosti a říct něco o sobě svému sousedovi sedícímu naproti nám. Díky této hře jsme poznali přes 20 osobností (např. Arnolda Schönberga, Aloise Hábu, Maximiliana a Malwine Ullmanna, Annu Wottitz aj.).

Viktor Ullman

(1898 slezský Těšín – 1944 koncentrační tábor Auschwitz-Birkenau)

Hudební skladatel, pianista, dirigent

Rodiče: Maximilian Ullmann, Malwine Bilitzer

Dílo: opery

Pád Antikristův (Der Sturz des Antichrist)
Rozbitý džbán (Der zerbrochene Krug)
Císař z Atlantidy (Der Kaiser von Atlantis)
orchestrální – koncerty, klavírní sonáty
vokální – sbory, kantáty, orchestrální písně,
melodramy
zpěv s klavírem
komorní – sonáty, variace, smyčcová
kvarteta
literární – články, kritiky, recenze

V sobotu byl jako první bod na pořadu dne vzájemné představování. Potom už se ujal slova přednášející Ingo Schultz, aby nás seznámil s životem a dílem Viktora Ullmanna. Prostřednictvím jeho poutavého vyprávění jsme se přesunuli do počátku 20. století, kdy se začal psát životní příběh tohoto celkem nedávno znovuobjeveného hudebního skladatele. Zavedl nás do období Rakousko-Uherské monarchie, v jejíž atmosféře Viktor Ullmann vyrůstal, dospíval. Po vypuknutí 1. světové války narukoval jako dobrovolník na frontu, přesto se pokoušel komponovat. Z jeho raných skladeb, v nichž převažovaly písně, se však nic nezachovalo. Ještě na sklonku války vstoupil do soukro-

mého semináře skladby, vedeného Arnoldem Schönbergem, který ovlivnil jeho komponování. Když byl tento válečný konflikt zažehán, mohl si zvolit občanství. Od roku 1928 až do roku 1938 vlastnil rakouské státní občanství. Vystřídal několik angažmá – Ústí nad Labem, Prahu, Curych i Stuttgart. V 2. polovině 30. let usiloval o československé státní občanství, avšak bezúspěšně. Protože nebyl čl. občanem, nemohl sehnat zaměstnání. Pokoušel se emigrovat, ale pro nedostatek finančních prostředků neuspěl. Po mnichovské dohodě v roce 1938 mu byl odebrán pas a platil za bezstátního. S přijetím norimberských zákonů v Protektorátu Čechy a Morava zažil jako Žid všechny stupně degradace. Dne 8. září 1942 byl deportován do terezínského ghetta, kde se aktivně podílel na hudebním životě. V Terezíně vznikla jeho nejdůležitější díla, mezi nimi jednoaktová opera „Císař z Atlantidy“ (Der Kaiser von Atlantis), melodrama „Píseň o lásce a smrti korneta Kryštofa Rilka“ (Die Weise von Liebe und Tod des Cornets Christoph Rilke), klavírní sonáty, písně apod. Díky Ullmannovu příteli H. G. Adlerovi je můžeme i dnes obdivovat. Referent neopo-

mněl zmínit ani Hanse Krásu, autora dětské opery „Brundibár“, která byla v Terezíně uvedena přes 55krát. V roce 1944 byl Viktor Ullmann zavražděn v plynové komoře v Osvětimi. Stejný osud potkal také jeho tři manželky, jakož i jeho nestaršího a nejmladšího syna. Přežili jen jeho prostřední děti Johannes a Felicia.

Pro jasnější představu o jeho tvorbě jsme vyslechli např. 2. větu „Smutečního pochodu“ nebo 3. větu z opery „Pád Antikristův“. Sobotu jsme završili společným zpíváním židovských písní od V. Ullmanna pod vedením pana Ingo Schultze.

Neděle probíhala ve znamení videozáznamu opery „Císař z Atlantidy“ a nahrávky „Písně o lásce a smrti korneta Kryštofa Rilka“. Poslechli jsme si i 2. klavírní sonátu. Na závěr semináře se s námi rozloučil pan Ingo Schultz a za celý organizační tým paní Iris Wild.

Ivona Dererová

studentka 1. ročníku bakalářského studijního oboru Německý jazyk pro hospodářskou praxi FF

zdroje: obrázek skladatele:

http://lorelfoundation.org/index.php/composers/article/viktor_ullmann/

Aktuální trendy v oblasti konsolidace vápenných materiálů

Ve dnech 21. a 22. dubna se v Litomyšli uskutečnil mezinárodní workshop „Aktuální trendy v oblasti konsolidace vápenných materiálů“, který pořádala Fakulta restaurování ve spolupráci s Ústavem teoretické a aplikované mechaniky AV ČR, v.v.i., a firmou IBZ-Freiberg z Německa.

Šlo o mezinárodní setkání, při němž byly představeny průběžné výsledky projektu STONECORE, v rámci kterého byla akce pořádána.

STONECORE je mezinárodní projekt financovaný Evropskou komisí ze 7. rámcového programu číslo: NMP-SE-2008-213651. Fakulta restaurování je do projektu zapojena společně s dalšími jedenácti partnery ze sedmi evropských zemí. Náplní projektu je vývoj a využití nano-materiálů pro konzervování přírodního a umělého kamene a omítkovin. V rámci projektu mají být vyvinuty materiály kompatibilní s historickými materiály používanými v architektuře, povrchových úpravách architektury a sochařství. Mezi hlavní cíle projektu patří:

1. vývoj metod syntézy nano-materiálů kompatibilních s přírodním a umělým kamenem,
2. vývoj a vyhodnocení technologií vhodných pro aplikaci nano-materiálů pro zpevnění kamene a omítkovin a pro odstranění mikrobiologického napadení,
3. vývoj nových metod nedestruktivního vyhodnocení stavu kamene, založených na ultrazvukovém a geofyzikálním měření,
4. aplikace vyvinutých materiálů na objekty z různých typů kamene a maltovin a charakteristika dosažených výsledků.

Na Fakultě restaurování probíhá v rámci projektu laboratorní a aplikovaný výzkum nano-materiálů na určitých druzích vápenných

diskuse v přednáškovém sále

ukázka aplikace nanomateriálů na testovacích panelech

materiálů (kámen, omítka). Vybrané druhy nano-materiálů jsou posléze aplikovány na konkrétní památkové objekty – historické vápenné omítky východní fasády Červené věže v Litomyšli, historické vápenné omítky části fasády hradu Pernštejn a vybrané architektonické prvky z fasády chrámu sv. Barbory v Kutné Hoře.

Mezinárodní workshop se konal v reprezentativních prostorách areálu Evropského školícího centra, zrekonstruovaného podle projektu Josefa Pleskota.

Akci zahájil děkan Fakulty restaurování Ing. Karol Bayer, po kterém účastníky přivítali prof. PhDr. Karel Rýdl, CSc., prorektor pro vzdělávání a záležitosti studentů naší univerzity, a Mgr. Vladimír Novotný, místostarosta města Litomyšl.

Během dvoudenního setkání bylo prezentováno přes sedmáct příspěvků týkajících se problematiky konsolidace vápnitých materiálů. Promluvili zde jak členové projektu STONECORE, tak i pozvaní hosté z České republiky, Rakouska, Německa, Belgie, Polska, Slovinska, Řecka a Japonska.

Diskutovány byly především výsledky laboratorního výzkumu prováděného, mimo jiných evropských pracovišť, i na Katedře chemické technologie Fakulty restaurování, možnosti a limity použití vápenných nanomateriálů v restaurátorské praxi, a také možnosti ne-

destruktivního průzkumu vápenných materiálů pomocí ultrazvukových a geofyzikálních měření.

Součástí akce byla i praktická ukázka aplikace vybraného konsolidačního prostředku na bázi vápenných nanosuspenzí na testovacích panelech, prohlídka ateliérů Fakulty restaurování s prezentací dosažených zkušeností s aplikací vápenných nanomateriálů při restaurování uměleckých děl, a konečně diskuse v ateliéru restaurování a konzervace kamene a souvisejících materiálů nad možnostmi praktického využití vápenných nanosuspenzí při restaurování konkrétních uměleckých artefaktů.

Workshop se setkal mezi odbornou veřejností s mimořádným zájmem a i přes značná dopravní omezení (vyvolaná uzavřením letového provozu nad většinou evropských zemí v souvislosti s erupcí islandské sopky Eyjafjallajökull) jej navštívilo na 130 účastníků.

V zaplněném auditoriu seděli i studenti Fakulty restaurování, pro které byl workshop neocenitelnou zkušeností v jejich systematické profesní přípravě na budoucí povolání a výraznou měrou přispěl k jejich důkladnější orientaci v diskutované problematice aktuálních trendů konsolidace vápnitých materiálů a oboru restaurování obecně.

Mgr. art. Luboš Machačko
Katedra chemické technologie FR

Cesta poznávání a vzdělávání v ošetřovatelství I. – Odkaz Florence Nightingale

Dne 12. května se v Plzni uskutečnila celostátní konference pro studenty ošetřovatelství a porodní asistence s názvem „Cesta poznávání a vzdělávání v ošetřovatelství I. – Odkaz Florence Nightingale“. Pořadatelem akce byla Fakulta zdravotnických studií Západočeské univerzity (FZS ZČU) v Plzni. Tato konference, která byla tematicky zaměřena na ošetřovatelství a porodní asistenci, se konala v den 190. výročí narození Florence Nightingale, významné průkopnice moderního ošetřovatelství.

Studenty v úvodu pozdravila děkanka FZS ZČU PaedDr. Ilona Mauritzová, Ph.D., a proděkan pro výzkum a tvůrčí činnost prof. MUDr. Vladimír Resl, CSc.

Na konferenci prezentovali studenti ze čtyř univerzit: Fakulty zdravotnických studií Univerzity Pardubice (FZS UPa), Lékařské fakulty Univerzity Karlovy (LFUK) v Hradci Králové, Zdravotně-sociální fakulty Jihočeské univerzity (ZSF JČU) v Českých Budějovicích a FZS ZČU v Plzni. V odborné komisi byli zástupci jednak z FZS ZČU Plzeň, ale i z Fakultní nemocnice v Plzni a I. Lékařské fakulty Univerzity Karlovy v Praze. Mezi hosty patřili i vedoucí závěrečných prací prezentujících studentů, dále celá řada studentů z FZS ZČU v Plzni. Fakulta zdravotnických studií naší univerzity byla zastoupena dvěma studenty, kteří na konferenci přednesli výsledky své bakalářské práce. Jan Pospíchal, student 3. ročníku studijního oboru Všeobecná sestra, prezentoval na téma „Fyzikální vyšetřování pacienta sestrou: komparativní studie Česká republika – Finsko“. Vedoucím této práce byla Petra Mandysová, MSN. Druhou studentkou prezentující za FZS UPa byla Hana Gabrielová, také studentka 3. ročníku studijního oboru Všeobecná sestra, s názvem práce „Srovnání nadprahových testů subjektivní olfaktometrie“. Vedoucím její práce byl MUDr. Jan Vodička.

Nejkvalitnější příspěvky byly oceněny. Jednalo se o následující prezentace:

- Lucie Uhlířová (LFUK Hradec Králové) – „Zdravotník jako pacient“ – 1. místo,

- Jan Pospíchal (FZS UPa) – „Fyzikální vyšetřování pacienta sestrou: komparativní studie Česká republika – Finsko“ – 2. místo,
- Stanislava Reichertová (ZSF JČU České Budějovice) – „Dodržování nefarmakologických možností léčby při snižování rizikových faktorů aterosklerózy ze strany pacienta“ – 3. místo.

Zajímavým přínosem byly nejen prezentace závěrečných prací studentů, ale i prezentace skupinových výzkumných projektů (FZS ZČU Plzeň). Tyto projekty vznikají již v 1. ročníku studia v rámci předmětu Ošetřovatelství. Jedním z těchto příspěvků byl projekt nazvaný „Odkaz Florence Nightingale“, který získal cenu poroty. Cílem výzkumného šetření bylo zjistit, které ošetřovatelské inovace a postupy zavedené Florence Nightingale se zachovaly do současnosti. Dále bylo cílem zjistit znalosti žáků středních zdravotnických škol (SZŠ) o Florence Nightingale. Studenti měli celkem 160 respondentů ze čtyř SZŠ, procvičili si statistické zpracování dat (absolutní a relativní četnost), tvorbu prezentace a posteru, přednes prezentace (dva přednášející zastupovali celou skupinu). Podobné projekty jsou na FZS ZČU Plzeň realizovány i v druhém ročníku studia. Tyto skupinové výzkumné projekty tedy studentům umožňují si vyzkoušet výzkum ještě před tím, než začnou pracovat na své vlastní závěrečné práci. Velmi zajímavá byla i výše uvedená prezentace studentky Uhlířové – výzkum ukázal, že mnozí zdravotníci, kteří se ocitnou v roli pacienta, se cítí zahanbeni, protože nevědí o svém onemocnění to, co by „měli vědět“, a ostýchají se klást otázky týkající se jejich léčby a péče.

Získané poznatky jsou inspirující jak pro studenty, tak i pro akademické pracovníky.

Petra Mandysová, MSN
proděkanka pro vědecko-výzkumnou činnost a zahraniční styky FZS

ŘÍP podeváté

Ve dnech 9. až 12. června se v hotelu Dlouhé Stráně v Koutech nad Desnou konala již devátá tradiční konference s mezinárodní účastí po názvem „Řízení procesů ŘÍP 2010“. Shoda zkratky s památným vrchem Říp je ale čistě náhodná. Organizačně ji pod hlavičkou České společnosti průmyslové chemie zajistila Katedra řízení procesů Fakulty elektrotechniky a informatiky (FEI) Univerzity Pardubice za spoluúčasti Ústavu informatizace, automatizace a matematiky FCHPT STU Bratislava, Ústavu počítačové a řídicí techniky FCHI VŠCHT Praha a Katedry informačních technologií Fakulty přírodních věd Moskevské státní akademie chemických specialit M. V. Lomonosova. Záštitu nad konferencí převzal děkan FEI prof. Ing. Simeon Karamazov, Dr.

Program konference se skládal z šesti tématických celků:

- metody řízení systémů,
- modelování a identifikace,
- umělá inteligence,
- informační a komunikační technologie v řízení, virtuální laboratoře,
- průmyslové řídicí systémy,
- technické a programové prostředky řízení.

Cílem konference bylo seznámit širokou odbornou veřejnost, odborné a vědecké pracovníky výzkumných ústavů, akademie věd, projekčních organizací, z průmyslu, dodavatelských firem, vysokých a středních škol s nejnovějšími poznatky z oblasti řízení procesů a zajistit výměnu jejich zkušeností. Konference měla umožnit i setkání mladé nastupující generace vědecko-výzkumných pracovníků se staršími kolegy.

Konference se zúčastnilo celkem aktivních 114 účastníků (z toho 33 doktorandů), 57 jenom publikovalo ve sborníku, 3 účastníci jako doprovod. Podle krajiny bylo složení následující: ČR 74 (z toho 15 doktorandů), SR 26 (11), Rusko 9 (2), Německo 1 (1), Vietnam 3 (3) a Mongolsko 1 (1).

Celkem bylo předneseno 46 příspěvků, 61 se prezentovalo ve vývěskové formě. Sekce byly obsazeny následovně: A – 19 přednášek,

24 vývěsek, 17 příspěvků do sborníku; B – 11, 14, 15; C – 3, 2, 3; D – 3, 6, 9; E – 5, 3, 7 a F – 5, 12, 7.

Celkově však počet účastníků byl mnohem nižší než v minulém ročníku. Podle vyjádření zástupců univerzit a výzkumných ústavů je to způsobeno jednak menšími finančními možnostmi, ale hlavně metodikou hodnocení účasti na konferenci, kde se tyto příspěvky prakticky do hodnocení nezahrnují. Je to smutný fakt. Otevřeně je třeba si položit otázku, kde se mají mladí pracovníci prezentovat, když na „karentované“ publikace ještě nedosáhli a konference se jim „nepočítají“. Kde mají získat zkušenosti z přípravy publikace a její veřejné prezentace, kde mají získat kontakty a přehledy o společných odborných zájmech? Jako pozitivní fakt je třeba i přesto hodnotit poměrně vysokou účast doktorandů (platili snížené vložné).

Úspěšný byl i doprovodní program. Exkurze na vodní přečerpávací elektrárnu Dlouhé Stráně se zúčastnilo 53 účastníků, exkurze do pivovaru v Hanušovicích 61. Mimořádný zážitek byl z opery Karseova zářt v provedení Dětské opery Olomouc pod taktovkou Mgr. T. Hanzlíka, Ph.D., a s hudebním doprovodem Ensemble Daman.

Poděkování je třeba vyslovit našim mediálním partnerům, odborným časopisům Automatizace, Automa, AT & Journal, Elektrotechnika v praxi a CHEMagazín, za propagaci konference. Nemenší pochvalu si zaslouží pracovníci hotelu Dlouhé Stráně, kteří svým vstřícným postojem ke všem našim požadavkům vytvořili dělné prostředí a zajistili všechny služby (ubytování a stravování) na požadované úrovni.

I když klesající tendence v počtu účastníků vytváří otazník nad konáním další konference, přesto organizátoři doufají, že v roce 2012 projeví o konferenci dostatečný počet zájemců a jubilejní desátý ročník bude možné kvalitně připravit a úspěšně realizovat.

*prof. Ing. Ivan Taufer, DrSc.
Katedra řízení procesů FEI*

Svět knihy Praha 2010

Ve dnech 13. až 16. května se konal v Průmyslovém paláci na Výstavišti Praha v Holešovicích 16. mezinárodní knižní veletrh a literární festival „Svět knihy Praha 2010“. Univerzita Pardubice se veletrhu účastnila opět prostřednictvím společného veletržního stánku, letos s dalšími 12 českými vysokými školami. Stánek byl umístěn na stejném místě jako loni v pravém křídle Průmyslového paláce. Na ploše 52,5 m² byly vystaveny stovky titulů, ze kterých si návštěvníci mohli udělat představu o množství vydávaných titulů, rozmanitosti oborů a vědních témat, které vysoké školy prostřednictvím svých publikací zpřístupňují veřejnosti. Zájemci o zakoupení vystavených publikací většinou neodcházeli s prázdnou. Univerzita Pardubice, VUT, AMU, JAMU a UK FF prodávaly své publikace prostřednictvím společného prodejního pultu, Univerzita Palackého a VŠCHT měly pro své výstavní panely a prodejní pulty vyčleněné samostatné prostory.

I když byl veletržní stánek opět o 7 m² větší (stejně jako loňský), vysoké školy vystavovaly jen zlomek své produkce. Univerzita Pardubice disponuje stovkami prodejních titulů, bylo těžké vybrat reprezentativních cca 60 nejzajímavějších „vzorků“ se zastoupením všech našich sedmi fakult. Největší zájem byl opět o publikace Fakulty filozofické, titul „Protizidovské stereotypy a křesťanská spo-

Univerzita Pardubice na veletrhu „Svět knihy Praha 2010“

lečnost na přelomu 19. a 20. století“ Mgr. Zbyňka Vydry, Ph.D., se na veletrhu zcela vyprodal.

Na veletrhu byla dojednána spolupráce s vydavatelstvím Karolinum, které začalo prostřednictvím svých pražských prodejen odborné literatury nabízet také vybrané tituly naší produkce. A naopak, naši studenti mají možnost si zakoupit publikace vydané nakladatelstvím Karolinum v naší univerzitní prodejně. Dále byl na veletrhu předjednan nákup učebnic vydavatelství Oxford University Press a Cambridge University Press. Ve spolupráci s univerzitním Jazyko-

vým centrem byl na konci prázdnin realizován nákup vybraných titulů, které jsou nyní studentům k dispozici přímo v naší prodejní skript.

Účast Univerzity Pardubice na veletrhu byla přínosná nejen desítkami prodaných publikací. Univerzita se zde prostřednictvím propa-

gačních brožurek prezentovala také jako instituce, která umožňuje získat vědomosti podstatně důkladnější formou – studiem některého z mnoha univerzitou nabízených studijních oborů.

*Ing. Ivo Holava
vedoucí Vydavatelství UPa*

Výstava zahraniční odborné literatury na Univerzitě Pardubice

V rámci doprovodného programu 62. sjezdu asociací českých a slovenských chemických společností byla v zasedací místnosti děkanátu Fakulty chemicko-technologické uspořádána ve dnech 28. června až 1. července prodejní výstava zahraniční odborné literatury pod názvem „SCIENTIFIC BOOKS FOR PROFESSIONALS & STUDENTS”.

Výstavu organizovala Univerzitní knihovna Univerzity Pardubice ve spolupráci s knihkupectvím Malé centrum. Na výstavě se prezentovala řada významných vydavatelství odborné a vědecké literatury z celého světa a bylo vystaveno více než tisíc titulů odborných publikací v celkové hodnotě kolem 3 mil. Kč.

K nejzajímavějším novinkám letošní, každoročně na půdě Univerzity Pardubice organizované výstavy patřily desetidílná publikace z vyda-

vatelství Elsevier – Comprehensive Natural Products II: Chemistry and Biology, sedmidílná Encyclopedia of Industrial Biotechnology z vydavatelství Wiley, druhé vydání třídílné Encyclopedia of Spectroscopy and Spectrometry z vydavatelství Academic Press, šestidílný set General and Applied Toxicology z vydavatelství Wiley a pětidílný Handbook of Optics z vydavatelství McGraw-Hill. Všechna tato referenční díla byla zakoupena a jsou k dispozici ve studovně Univerzitní knihovny.

Celkem bylo pro Univerzitu Pardubice z finančních prostředků knihovny, z grantů a výzkumných záměrů zakoupeno 94 titulů v celkové hodnotě 350 tis. Kč.

*Mgr. Iva Prochásková
vedoucí Univerzitní knihovny UPa*

E-publikace Univerzity Pardubice zdarma na webu

univerzitní <https://e-shop.upce.cz>

Univerzita je se svými sedmi fakultami významným vydavatelem odborné literatury zaměřené na přírodní, technické a společenské vědy. Ročně vydá desítky obsahově ojedinělých monografií, sborní-

ků z konferencí, učebních textů a odborných časopisů v tištěné i elektronické formě. Některé z nich je možné zakoupit v univerzitní prodejní odborné literatury, která je umístěna v univerzitním kampusu anebo prostřednictvím knižního e-shopu <https://e-shop.upce.cz>. Mnoho studijních materiálů poskytují akademičtí pracovníci svým studentům většinou v elektronické formě již roky zdarma.

Letos v září univerzita implementovala do svého univerzitního e-shopu novou funkci – možnost poskytovat vybrané tituly v elektronické formě zcela zdarma. Touto nově poskytovanou službou má nyní celá veřejnost možnost snadno získávat zajímavé materiály z různých vědních oborů. A naopak univerzita a autoři těchto volně šiřitelných dokumentů mají možnost seznámit podstatně větší počet subjektů (v ČR i zahraničí) s výsledky své činnosti, než tomu bylo doposud.

*Ing. Ivo Holava
vedoucí Vydavatelství UPa*

Úpravy webových stránek pro zrakově postižené

V loňském roce spolupracovali řešitelé z katedry technologie a řízení dopravy a informačního centra na rozvojovém projektu MŠMT I6/4 „Zpřístupnění webových stránek Univerzity Pardubice zrakově postiženým studentům”. V rámci tohoto projektu došlo ke spolupráci s obecně prospěšnou společností TyfloCentrum Brno (<http://centrumpronevidome.cz/>), které je aktivní v nabídce podpory lidí s těžkým zrakovým postižením v samostatném životě a zapojení do společnosti. TyfloCentrum Brno provedlo školení několika našich zaměstnanců zodpovědných za tvorbu webové prezentace univerzity. Během školení byla vysvětlena problematika přístupnosti webových stránek včetně praktické ukázky čtení webu nevi-

domým uživatelem. V další fázi řešení projektu byl zadán audit u stejné organizace, a tak během srpna a září 2009 provedl tým odborníků na přístupnost a zrakově postižených testerů test přístupnosti webové prezentace Univerzity Pardubice.

Výsledkem auditu bylo vyjádření, že „Webová prezentace Univerzity Pardubice neobsahuje žádné zásadní nedostatky z hlediska přístupnosti, které by bránily v jejím používání návštěvníkům se zdravotním handicapem”. Nicméně zpráva obsahuje připomínky nedostatků, jejichž oprava by měla zlepšit přístupnost pro zrakově handicapované uživatele.

Na základě informací získaných z provedeného školení a z připomínek v auditu byly provedeny především tyto úpravy webových stránek:

- byly vytvořeny navigační prvky určené pro asistivní technologie využívané zrakově postiženými uživateli,
- byl upraven barevný kontrast především stránek Fakulty filozofické a Fakulty elektrotechniky a informatiky,
- byly změněny titulky stránek. Místo např. „Univerzita Pardubice – FF“ je nyní titulek „Fakulta filozofická – Univerzita Pardubice“,
- úprava kódu tak, aby i při vypnutém zobrazování obrázků byl web bez obtíží přístupný,
- některé úpravy ve zdrojovém kódu (určen hlavní jazyk obsahu stránky „xml:lang“, změna šablon tak, aby na začátku obsahové části stránky byl nadpis H1),
- grafický odkaz na úvodní stránku vlevo nahoře má změněný alternativní popis ve tvaru: „<nezkrácený název fakulty> – úvodní stránka“.

Je možné tvrdit, že většina stránek www prezentace univerzity a fakult by měla splňovat kritéria pro přístupný web. Jelikož je ale www prezentace tvořena mnoha redaktory v publikačním systému, nelze při zachování široké skupiny formátovacích možností zamezit vytvoření „špatně přístupné“ stránky redaktorem. To, co systém generuje automaticky ze šablon (vzhled, hlavička, patička, základní navigační prvky atd.), by mělo být z hlediska zrakově postižených návštěvníků stránek v pořádku. Naopak samotný obsah konkrétního článku závisí na tvorbě příslušného redaktora. Je také důležité upozornit, že projekt se týkal pouze www prezentace. Tzn. auditem ani úpravami neprošly intranetové www stránky ani stránky dalších informačních systémů (STAG, VERSO apod.).

Ing. Tomáš Bartoníček, Ph.D.
Oddělení webových aplikací a DTP UPA

Návštěva spisovny Krajského úřadu v Pardubicích

Dne 22. dubna se naše skupina ze studijního oboru Spisová a archivní služba (SAS I) zúčastnila spolu s Mgr. Helenou Pochobradskou exkurze do spisovny Krajského úřadu Pardubického kraje v Pardubicích – Pardubičkách. Sraz jsme měli v 9 hodin před budovou krajského úřadu. Pro veliký zájem studentů vidět práci spisovny v praxi byla účast na exkurzi vysoká. Na úvod jsme byli přivítáni a poté nám byla přiblížena zajímavá historie úřadu. Byl nám představen program (GINIS), ve kterém zaměstnanci krajského úřadu pracují, a jak je díky tomuto programu práce spisovny lépe organizována. Na úřadě k nám byli milí a ochotně zodpověděli veškeré naše dotazy a rovněž pohotově názorně ukázali, jak celá agenda úřadu funguje. Poté jsme vyrazili na prohlídku depozitáře, kde jsou

prostory pro ukládání dokumentů vybaveny 160 regály, které obsahují 7 545 polic, což je pro představu 9 běžných kilometrů. Zde jsme měli také možnost vidět evidenci a ukládání spisů. Nyní je zatím naplněno 220 běžných metrů, pro lepší představu je to 3 345 krabic naplněných dokumenty. Hlavním přínosem exkurze bylo vidět činnost spisovny v praxi. Teorii práce spisovny jsme již znali, ale díky exkurzi jsme si vytvořili ucelený pohled. Nyní se těšíme na absolvování povinné praxe ve spisovnách a archivech, což jistě pro nás bude dalším přínosem.

Petra Černá
studentka 1. ročníku bakalářského studijního oboru
Spisová a archivní služba FF

Mapování zaniklé vesnice Rajchěřov

Ve dnech 21. až 23. dubna navštívili studenti posledního ročníku magisterského studijního oboru „Regionální rozvoj“ oblast České Kanady, konkrétně okolí města Slavonic. Zde pak proběhla terénní cvičení pod odborným vedením doc. Ing. arch. Vladimíry Šilhánkové, Ph.D., a Mgr. Michaela Pondělíčka.

Zájmovým územím byla pohraniční oblast, která byla do roku 1989 běžnému člověku nepřístupná a tudíž bez větších zásahů do krajiny. První den tohoto cvičení byl celý věnovaný práci v terénu. Pro tyto účely bylo vybráno území zaniklé vesnice Rajchěřov, která již není zaznamenána v současných mapách. Cílem bylo zmapovat toto místo a navrhnout možnost využití zdejší krajiny do budoucna.

Druhý den pak proběhla prohlídka historického centra Slavonic s odborným výkladem místního rodáka Ing. Zdeňka Žampy. Studenti dále navštívili občanské sdružení Slavonická renesanční společnost a Slavonický institut, který je zajímavý zejména tím, že jsou zde vystavené práce amerických studentů, kteří řešili úpravu krajiny Zeleného pásu.

Výstupem tohoto terénního cvičení je mapa oblasti zaniklé vesnice Rajchěřov a její doprovodný textový dokument, obsahující vizi o možném využití takového typu krajiny. Zúčastnění studenti se také shodli na tom, že tato forma výuky se pro ně stala přínosem.

Bc. Michael Volf
student 2. ročníku magisterského studijního oboru Regionální rozvoj FES

účastníci terénního cvičení Slavonice 2010

Seminář v Horní Plané „V Čechách a na Moravě narození – u nás (ne) známi“

Doplňuje probíhající výstavu referáty o osobnostech:

28. až 30. května 2010

Marie von Ebner-Eschenbach (1830 – 1914), Gustav Mahler (1860 – 1911), Rainer Maria Rilke (1875 – 1926), Ferdinand Porsche (1875 – 1951), Oskar Schindler (1908 – 1974), Otfried Preußler (*1923)

Jak bylo v Horní Plané?

To prozradíme, nicméně až později. Začneme od začátku, tedy cestou. Marta zmeškala vlak z Pardubic. Vlak z Prahy stihla, ale bylo to o chlup. Ti dva ostatní byli v Praze načas. Cesta vlakem probíhala hold jako cesta vlakem, všude plno, zábavné drncání. První úsměvný zážitek přišel v Benešově. Přišel průvodčí: „Vaše jízdenky prosím. Ano, děkuji. Z Benešova do Olbramovic náhradní přeprava autobusem, ano?“

„Jo, jasně.“ Přijeli jsme tedy do toho Benešova, spolucestující z kupé vystoupili, my tři jsme si stoupli, že se budeme koukat z okna. Tak jsme se tak koukali, když šel na peroně jakýsi průvodčí, zadával se na nás a vyslovil otázku: „Kam jedete?“

„No do Budějic.“ odpověděla Marta sebejistě.

„No tak to musíte jet autobusem, je výluka.“

„My taky jo?“ Dobrá, tak jsme tedy vystoupili, nasedli do autobusu a patnáct minut jeli po silnici, v Olbramovicích jsme zase nastoupili do drncáčku a jeli do těch Budějic. V Českých Budějovicích jsme nasedli do motoráčku, který byl plný jakýchsi hlučných anglických teenagerů, a dobrou hodinu a čtvrt jsme stáli v „předsíni“ osobáčku a koukali se před sebe do druhého vagónu na paní, která měla uniformu drah a celou cestu si četla knížku Čelisti, kterou odložila jen ve chvíli, kdy jí pan průvodčí nabídl čokoládu. V Českém Krumlově většina cestujících i s těmi hlučnými anglickými teenagery vystoupila a my jsme si šli sednout. Tomáš se celou cestu rozplýval nad malebnou krajinou, a to nás jen utvrdilo v myšlence života na dědině s houpacím křeslem, fajfkou a párkem ovcí. Nicméně hlavní otázkou celé cesty bylo „Proč ten vlak furt troubí?“

Teorie byly dvě: Odhání z kolejí divou zvěř.

Oznamuje cestujícím, kteří ještě sedí v hospodě, že už musí jít na nádraží.

Vlak přijel na zastávku Horní Planá. Jenže protože jakási paní řekla do telefonu, že máme vystoupit až na druhé zastávce, tak jsme zůstali sedět. A seděli jsme dlouho. Přišel průvodčí: „Vy jedete do Pece?“

„Ne, my jsme to přejeli.“

„No tak to jediné vystoupit na další zastávce a dojít to zpátky pěšky, je to asi čtyři kilometry.“

„Hm, tak jo.“ (neskrývané nadšení)

„Půjdem po kolejích.“ Šli jsem po kolejích, ale myšlenka smrti převládáním věčně troubícího vlaku nebyla moc vábná, proto jsme se přesunuli na silnici. Ta cesta vlastně nebyla vůbec špatná, bylo hezky, dobrá, možná až trochu moc hezky, ale za čtyřicet pět minut jsme i my dorazili do Horní Plané a za pomoci přítele na telefonu jsme i našli námi vytoužené centrum Adalberta Stiftera. Paní za přepážkou byla velmi milá. „Vy jste museli jít pěšky? To je mi váš líto, chudáčci, každý mi dáte čtyři stovky.“ Aspoň jsme ale přišli přesně na večeři. Ale ještě před ní jsme si šli prohlédnout výstavu, která souvisela s naším seminářem. Byla to řada velkých plakátů, na každém z nich bylo pár fotografií a pojednání o určitém člověku, z jedné strany česky, z druhé německy. Poté, co jsme dojedli, jsme se šli ubytovat. Penzion U Mikeše byl pěkný, ano, na pokojích byla televize. Jenom teplé vody moc neteklo. V osm bylo na programu uvítání, kterého se zhostil pan Wolfgang Schwarz, který byl iniciátorem

výstavy. Čekali jsme, že uvítání bude trvat patnáct minut, říct „Dobrý den“ přeci nemůže trvat tak dlouho. Může, trvalo to do čtvrt na deset. Ale i po tak náročné cestě jsme neměli na spánek ani pomyslení! Šli jsme si sednout na kofolu.

Druhý den ráno. Bylo tři čtvrtě na osm. Vstali jsme, natěšení na snídani. Do snídaňového pokoje jsme dorazili v osm hodin a deset minut. Všichni obyvatelé penzionu už byli přítomni a mazali si housky. Program v centu začínal v devět. Byli jsme tam včas, nalili jsme si do skleniček minerální vodu, abychom během přednášky nevyschli a usadili jsme se. Přednáška pojednávala o spisovatelce Marii von Ebner-Eschenbach, dokonce i s videodokumentem, který byl v češtině. Nicméně vzhledem k tomu, že pán své pojednání četl, to nebylo moc vzrušující. Ale druhý přednášející, který nám vyprávěl o Ferdinandovi Porsche, byl značně energičtější, šlo na něm vidět velké nadšení a na rozdíl od toho prvního svoje povídání nečetl, tudíž ho i více lidí se zájmem sledovalo. Po přednáškách jsme se vydali na oběd do restaurace Oliver. Sedl si k nám ke stolu celkem vtipný pán, kterého jsme potom pracovně nazývali „Ferneták“.

Po obědě byl ještě chvilku čas, ten se ovšem nevyužil na to, abychom si lehli a hezky nám slehlo. Neeee, my jsme se šli projít. Od dvou program pokračoval dál s povídáním o Oskaru Schindlerovi. Od tří potom přednáška o Otfridu Preußlerovi, která se nám značně zamlouvala, proč – je vysvětleno na konci ve shrnutí. Ve čtyři byla pauza na kafe (a jak jsme se později dozvěděli, i na koláčky), ale my jsme se vydali se konečně podívat na to Lipno, obrovské jezero, které snad nemá konce. A že tam bylo krásné! Házeli jsme žabky, seděli na kamenech, slunili se a povídali si značně vtipné historky. Vrátili jsme se na večeři. Chleba, salám, sýr a salát. Hmmm, no dobrá. Zjištění, že odpoledne byly ke kafi i koláčky, bylo skličující. Od osmi se konalo čtení s hudebním doprovodem. Dva značně usměvaví páni, kteří se nazývali duo Čapek & Unterholt, hráli na kytaru. A když dohráli, tak začal jiný přednášející číst výňatek z knihy. Trvalo to do devíti a ano, líbilo se nám. A ani po tomto náročném dni jsme nebyli unavení! Šli jsme si sednout na pivo.

Třetí den ráno. Vstali jsme ve tři čtvrtě na osm. Na snídani jsme dorazili v osm hodin a pět minut. V celé místnosti seděl pouze jeden pán a mazal si rohlík, kam se poděla ta akurátnost ze včera? Nikde nikdo. No nic, víc pro nás. V deset jsme se sebrali a šli na nádraží, kde jsme zjistili, že vlak nám jede až za tři čtvrtě hodiny. Tak jsme se otočili a šli si koupit nějakou svačinku na cestu a po zbytek času jsme skákali panáka, kterého Tomáš načrtl na zem kamenem. Z Plané do Budějic nic zvláštního, z Budějic do Benešova nic zvláštního. A pak to přišlo! Drama celého víkendu. Rychlík z Benešova do Prahy se najednou zastavil, z vedlejšího kupé vyběhl pán a křičel, ať se nevykláníme z oken a nechodíme ven. Strhli jsme troleje. Vagón byl pod proudem, všeobecná panika, strach o život! Tak by to bylo v americkém trháku. Ve skutečnosti všichni seděli na sedačkách a stěžovali si, že přijdou pozdě tam a tam. Po odpojení elektriky se většina cestujících zvedla a pěšmo odešla zpět na nádraží, ale my jsme se odmítli vzdát svého místa. Vlak se rozjel za hodinu. Krátkým intermezem bylo vystoupení slovenského pána s občerstvením, který nadával drátníkům před vagónem a poměr slušných a sprostých slov, která vyslovil, byl asi 1:12. Řekli jsme mu, že se

nám líbí, a koupili si od něj lentilky. A pak už to byla rutina. V Praze jsme si ještě dali zdravý hamburger v Burger Kingu a mazali domů. Takže co bychom řekli. Uběhlo to dost rychle, některé přednášky byly zajímavé, některé méně (nicméně bychom rádi vyzdvihli povídání brýlatého pána, který měl prezentaci plnou obrázků a od kterého jsme se dozvěděli zjištění měsíce, a to, že kulich se řekne

Pudlmütze). Na semináři byli spíše starší lidé a pak nás pár pilných studentů. Ubytování fajn, jídlo fajn, počasí fajn. A jo, nelitujeme.

*Marta Neoveská, Tomáš Zindulka, Ivana Zelená
studenti 1. ročníku bakalářského studijního oboru Německý jazyk pro
hospodářskou praxi FF*

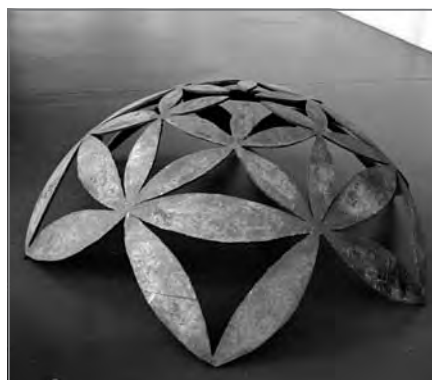
Výstava „90&60 let pardubické chemie“

Ve čtvrtek 27. května odpoledne byla zahájena ve vestibulu Fakulty chemicko-technologické výstava „90&60 let pardubické chemie“, v rámci které se pardubické veřejnosti představili čtyři vystavující umělci – Irena Jůzová, Pavel Kopřiva, Adolf Lachman a Ladislav Plíhal se svými fotografiemi, kresbami, objekty, video a textovými instalacemi pod názvem „Umění, věda, technologie a Třetí kultura – jak to vidí umělci a jak vědci“. Součástí vernisáže byla také komentovaná prohlídka výstavou uměleckých děl umístěných v novém areálu fakulty s historikem umění Vítkem Boučkem a samotnými autory. Instalace „90&60“ na Fakultě chemicko-technologické patří do série autorských výstav galerijního projektu GAMA, které se konají v kontextu dvou významných pardubických událostí, k 90. výročí založení společnosti Explosie, a. s., a k 60. výročí založení vysokého chemického školství v Pardubicích. Výstavy poukazují na toto průmyslové dědictví Pardubic, na jednotlivé kulturní vrstvy spojené

s chemií jako vědou, školstvím, průmyslem a industriálním prostorem.

Projekt „90&60 let pardubické chemie“ připravilo Uskupení TESLA ve spolupráci s Fakultou chemicko-technologickou a Explosií, a. s. V polovině října se také uskutečnil podzimní festival umění, vědy a technologie 90 & 60. V rámci festivalu proběhla výtvarná dílna – galerijní animace „Chyt to do bedny“ Lucie Farářové, která otevřela možnost formou 3D objektu zachytit a reflektovat „ducha“ výstavy. Ve vestibulu fakulty byly zahájeny čtyři autorské výstavy umělců Jaromíra E. Brabence, Lucie Farářové, Jakuba Rafeala a Čestmíra Sušky. Ke zhlédnutí byla též unikátní souborná výstava šedesáti dokumentárních fotografií 13 pardubických umělců – fotografů nazvaná RetroSKOP, která mapuje genia loci „mekky pardubické chemie“ – původní budovy Fakulty chemicko-technologické na náměstí Čs. legií.

*Ing. Iva Ulbrichová, CSc.
asistentka proděkanů FChT*

Šárka Holinková – Macháčková – RANÉ PRÁCE – OBRAZY, KRESBY, GRAFIKA

V úterý 15. června v 17:00 hodin byla v Galerii Univerzity Pardubice otevřena 63. výstava – obrazů, kreseb a grafik Šárky Holinkové – Macháčkové.

Autorka vystudovala obor Výtvarná výchova na Pedagogické fakultě v Hradci Králové. Působila jako lektorka výtvarného a tanečního oboru v PKO v Pardubicích a jako učitelka výtvarného oboru Základní umělecké školy v Přelouči. Své práce vystavovala na skupinových výstavách v Pardubicích, Hradci Králové, Chrudimi, Svitavách, Litomyšli, Brně a Praze.

Práci zesnulé pardubické malířky a grafičky komentuje kurátor výstav univerzitní galerie Mgr. Lubomír Netušil takto:

„Ve své výtvarné činnosti se zabývala malbou, kresbou a grafikou. Byla to především malba, svět barvy bez naturalistické vazby na reálný model, která byla autorce nejbližší. Zajimal ji svět pohybu, často to byly motivy

tance a scény divadelní, podávané s krajní úsporností ve výtvarném vyjadřování. Byly to proměny dramatických vztahů, scény, kde figurální motivy přecházejí do roviny nefigurativního zobrazování, aby se opět navracely k výchozím bodům figurace. Vrozená skromnost a neprůbojnost, snažila tvořit po svém a v ústraní a důsledná nechuť k sebe prezentaci v rámci nějakého výtvarného uskupení způsobily, že její dílo stihá osud postupného zapomenutí. Výstava snaží se upozornit zejména na ranou část tvorby, včetně těch prací, které vznikaly v ústraní jako výsostně privatissimo zapomenutí. Výstava snaží se upozornit zejména na dílo, které má, dle našeho mínění, význam rozhodně větší, než jenom regionální.“

Výstava pardubické autorky trvala do 15. září. V době letních prázdnin byl provoz Univerzitní knihovny omezen, ale i tak byl o výstavu velký zájem. Vstup do univerzitní galerie je zdarma.

(topo)

Karel Šafář – KRESBY, OBRAZY

Ve středu 29. září v 17:00 hodin byla v Galerii Univerzity Pardubice otevřena již 64. výstava – kreseb a obrazů Karla Šafáře.

Karel Šafář se narodil v Rychnově nad Kněžnou 28. května 1938. Maturoval na Škole bytové tvorby na Žižkově v roce 1957. V letech 1965 - 1971 studoval u profesora Karla Svolinského na Vysoké škole uměleckoprůmyslové v Praze. Vystavuje od roku 1971, v letech 1972 – 1973 pobýval v Indii. Uspořádal více než třicet samostatných výstav doma i v zahraničí a je zastoupen v domácích i zahraničních sbírkách.

Výstavu Karla Šafáře doprovází komentářem kurátor výstav univerzitní galerie Mgr. Lubomír Netušil:

„Karel Šafář, malíř a grafik, je širší veřejnosti znám jako tvůrce okouzlený světem zádumčivých klaunů, krásných žen i biblických starců. Známé jsou i jeho volné kompozice staropražských motivů, které se zcela soustředují na to podstatné a vyhýbají se dokumentární popisnosti. Kolorit

jeho obrazů i grafických listů se překvapivě proměňuje od tlumených tónů k jásavým gejzírům barevnosti.

Pardubická výstava si uložila za úkol něco jiného: chce seznámit návštěvníky s tou částí jeho díla, kterou můžeme nazvat autorovým privatissimem. Vystavené práce jsou navíc spojeny s naším krajem. V klidném prostředí parku Hamzovy léčebny v Luži, kde Karel Šafář pravidelně každým rokem nějaký čas pobývá, vznikly křehké kresby vzácných stromů unikátního stoletého arboreta, které léčebnu obklopuje. Kolekci doplňují kresby hlav lidských (zvířecích?) bytostí, ne nepodobné ve své vertikalitě živé hmotě rostlin a přírodních tvarů. Velmi úsporný rukopis ponechávající dostatek prostoru bílé, nepokreslené ploše papíru je pro vystavený soubor kreseb a maleb typický.”

Výstava Galerie Univerzity Pardubice je umístěna ve vestibulu Univerzitní knihovny a potrvá do 10. listopadu. Je otevřena od pondělí do pátku od 8 do 18 hodin, v sobotu od 8 do 12 hodin. Vstup je zdarma.

(topo)

O zemi chmelu a zemi vína

Pod vtípně nápaditým názvem „Pays de l’houblon, pays du vin” (Země chmelu a země vína) vyšel jako první svazek Supplement prestižní historické revue *Theatrum historiae*, vydávané Ústavem historických věd Fakulty filozofické Univerzity Pardubice, zajímavý soubor studií věnovaný dějinám česko-francouzských vztahů. Jeho autorka, přední česká historička, a mimo jiné, znalkyně právě této problematiky prof. PhDr. Milena Lenderová, CSc., připravila pro zahraniční zájemce výběr ze svých prací publikovaných doposud pouze v češtině a rozestých po různých časopisech a sbornících. Vznikla tak plastická a nesmírně zajímavá mozaika česko-francouzských kulturních a politických vztahů zahrnující časové období od středověku až do počátku 20. století.

Politické, kulturní, ekonomické a jiné kontakty (tu slabší, tu silnější) českých zemí a románského světa mají dlouhou historickou tradici. Ponecháme-li stranou Portugalsko, Rumunsko a Latinskou Ameriku, pak nejvýrazněji se vzájemná interakce projevovala mezi českými zeměmi, Itálií, Španělskem a Francií. Nejhlouběji v časovém horizontu sahají a nejsoustavnější a nejsilnější fenomén tohoto druhu představují vztahy česko-italské. Připomeňme jen několik klíčových období – desáté století a první italské řeholnice a italští řeholníci v benediktinských klášterech na Pražském hradě a v Břevnově, v dalších stoletích pak české vojenské výpravy (po boku vojsk římských císařů) do Itálie, vlivy hospodářské za vlády posledních Přemyslovců (obchod, mincovnictví apod.). Dále v období vlády Karla IV. přímý ozvuk italské renesance v Čechách (korespondence samotného císaře a jeho rádců s Franceskem Petrarkou, básníkova návštěva Prahy ad.). Dále už jen ve stručnosti – italští zedníci, kameníci a architekti v období renesančním a barokním v Čechách a v Praze, přínos Italů českému osvícenství, pražská italská opera v 18. a 19. století atp. Vyvrcholení pak představuje založení „Italského kroužku” (*Círcolo italiano*) v Praze v meziválečném období.

Podobně jako se vztahy česko-italskými je to i se vzájemným přiblížením se Českého království a Pyrenejského poloostrova od kontaktů nahodilých, nicméně velmi významných – např. prvního popisu Prahy z pera španělsko-arabsko-židovského kupce Ibrahima ibn Jáкова z poloviny desátého století přes jednání španělských prelátů s husitskými předáky na basilejském koncilu – až po zlatý věk hispánské kultury v Čechách v 16. a 17. století. Od té doby vzájemné vztahy mezi oběma zeměmi slábnou a teprve až v meziválečném období dostanou nový impuls založením „Španělského kroužku” (*Círculo español de Praga*) v Praze.

Narozdíl od vztahů česko-italských a svým způsobem také česko-španělských byly kontakty česko-francouzské až do konce 18. století mnohem rozkolísanější. Již kolem roku 1300 sice nacházíme remešské obchodníky v osadě románských kupců u sv. Linhartu na Starém Městě pražském a dobu panování s francouzskou kulturou spjatých Lucemburků lze ve starších českých dějinách opět považovat za zlatý věk tentokrát francouzské kultury v Čechách (pobyť básníka Guillaumea de Machaut na dvoře Jana Lucemburského, činnost architekta Matyáše z Arrasu v období vlády Karla IV. ad.). Machaut je dokonce autorem zajímavé oslavné „Ódy na Jana Lucemburského”. Vskutku masivní nástup francouzských vlivů kulturních, politických aj. se objevuje až v 18. století (osvícenství – encyklopedisté, francouzská royalistická emigrace v Praze koncem 18. století a po roce 1830, silný vliv francouzské literatury apod.). A i toto vše vyvrcholilo v období mezi dvěma světovými válkami založením „Francouzského institutu” (*L’Institut Français*) v Praze. Jak již bylo naznačeno, publikace profesorky Lenderové navazuje na tradici studia kulturních vztahů českých zemí s oblastmi více či

méně vzdálenými jak v Evropě, tak i v ostatním světě, jež tvoří stálou konstantu domácího historického bádání již od 19. století a první poloviny 20. století. Pokud máme jmenovat alespoň některé badatele, tak nelze opomenout Antonína Gindelyho, Františka Tadrů, Vlastimila Kybala, Otakara Odložilíka, Bohdana Chudobu aj. Vraťme se však opět ke jmenované knížce. Autorka v ní nabízí mozaikovitý, ale přesto poměrně celistvý obraz některých již zmíněných momentů v historickém vývoji obou zemí.

Úvodní studie obecnějšího rázu – „Petite réflexion sur les relations franco-tchéques” (Malá úvaha o francouzsko českých vztazích) nabízí podrobnější zamyšlení nad povahou česko-francouzských kontaktů v dlouhodobém historickém kontextu. Další dva příspěvky „François Villon – le destin du poète médiéval en Bohême” (François Villon – osudy středověkého básníka v Čechách) a „Les étudiants de l’Europe centrale á la faculté de médecine de Montpellier” (Studenti ze střední Evropy na Lékařské fakultě v Montpellieru) jsou zakotveny v období středověku. I když v prvním případě se jedná o recepci díla významného francouzského básníka v českých zemích 19. a 20. století a autorka analyzuje vliv jeho poetického díla na českou literaturu vymezeného období. V souvislosti s nesporně zajímavým příspěvkem o středoevropských studentech na Lékařské fakultě v Montpellieru, který je kontextuálně zasazen do řady dalších studií věnovaných středoevropským studentům na francouzských, německých, italských a španělských univerzitách, je možno uvést jednu perličku, na něž dokáže být historie tak bohatá. Kromě českého krále Jana Lucemburského si léčil zrak na této věhlasné fakultě i pražský arcibiskup Jan Očko z Vlašimě a stejně jako král dopadl špatně. O léčené oko přišel. Odtud tedy jeho přídomek „Očko”.

Do epochy barokní nás pak zavádějí další dvě stati „La littérature française baroque sur la Tchèque et les Tchéques” (Francouzská barokní literatura o Čechách a Čechách) a „Les érudites filles du comte Sporck” (Vzdělané dcery hraběte Šporcka). Z nichž druhá je propojena svým genderovým zaměřením (další z oblastí, jimž se profesorka Lenderová dlouhodobě věnuje) s následujícími příspěvky: „Une dame noble, vertueuse et frivole: Stéphanie Félicité du Crest de Saint Aubin, comtesse de Genlis /1746 – 1830/” (Dáma urozená, ctnostná i frivolní. Stépanie Félicité du Crest de Saint Aubin, hraběnka de Genlis /1746 – 1830/) a „Austerlitz et le combat de femmes?” (Slavkov a ženský boj?).

Na pomezí historie a etnologie pak stojí studie „De France jusqu’au au coeur de l’Europe. Contribution á l’histoire de récits de voyage du XVIIIe siècle” (Z Francie do srdce Evropy: Příspěvek k dějinám cestovních zpráv) zabývající se francouzskými cestopisy, cestovními zprávami i turistickými průvodci z 18. století, v nichž se najdou zmínky či souvislejší popisy českých zemí a jejich obyvatel. Tento příspěvek dává také velmi zajímavou možnost srovnání s obdobnými informacemi španělskými a italskými.

V případě španělském jsou obdobně zpracovány cestovní zprávy od 10. století (již zmíněný Ibrahim ibn Jákov) přes století patnácté (Diego de Valera) až po století devatenácté (Lorenzo Gómez de Pardo y Ensenyat).

Ryze politickým tématem se zabývá „Několik poznámek k audienci F. L. Riegera u Napoleona III.” (Quelques notes sur l’audience de F. L. Rieger aupres de Napoleon III.) a celý soubor je uzavřen zajímavým pohledem na českou realitu prostřednictvím depeší a deníků francouzského básníka Paula Claudela (*L’expérience de Paul Claudel en Tchèque. Le monde des dépeches, le monde des journaux*) – mimo jiné – autora jímavé básně o Pražském Jezulátku.

Co dodat závěrem? Snad jen to, že kniha „Pays de l'houblon, pays du vin“ (Země chmelu a země vína) profesorky Mileny Lenderové nabízí nejen celou řadu užitečných informací zájemcům o vztahovou problematiku tady i tam. To znamená jak v České republice, tak i ve Francii, ale že může posloužit také studentům historie a dalším

zájemcům ke zdokonalení se v jednom z důležitých románských jazyků právě na základě zajímavých odborných textů. Prostě, stručně a jasně, je to knížka poutavá a čtivá, přesně taková, jaké by texty z oblasti společenských věd měly být.

doc. PhDr. Oldřich Kašpar, CSc.
Katedra sociálních věd FF

19. ročník Memoriálu Zdeňka Skřivánka v košíkové

Ani se tomu nechce věřit, že je to již 19 let, co hrajeme turnaj, který pořádá oddíl košíkové USK Pardubice na počest našeho kolegy na vysoké škole, kamaráda a vynikajícího ligového hráče.

Také letos jsme zvolili variantu pozvání veteránských družstev, z nichž většina Zdeňka osobně znala, věděla jak o jeho hráčských, tak i odborných kvalitách, prezentovaných ve spoustě ligových utkání, přednáškách či seminářích na vysoké škole. Dnešní mladou generaci zastupovalo družstvo studentů naší univerzity. Hrál se v sobotu 10. dubna ve velké hale UPa, perníkové ceny věnoval VZO VOS Univerzity Pardubice.

Přehled výsledků:

USK Pardubice B – Hradec Králové	78:64
USK Pardubice A – Jaroměř	60:80
USK Pardubice A – Hradec Králové	68:80
USK Pardubice B – Jaroměř	63:76

Celkové pořadí:

1. Jaroměř, 2. USK Pardubice B, 3. Hradec Králové, 4. USK Pardubice A

Sestavy družstev:

UPa – studenti: Tomšíková, Štěpánková, Ujec, Vytlačilová, Heinz, Svoboda, Prudičová, Vlas, Fink.

USK Pardubice B: Boháček, Habrnál, Večeřa, Petr, Rolenc, Tregler, Hejný, Tomáš, Bartošek, Seidner, Tesař.

Hradec Králové: Hartig, Burgr, Faltýnek, Henyšová, Jirsová, Dvorský, Kypr.

Jaroměř: Hašek, Šavrda, Hemelík, Formánek, Cejnar P. Kovařík, Šavrda R. Mikulka,

Nejlepší střelci turnaje – muži:

Tomáš 58, Cejnar 47, Faltýnek 44, Boháček 39, Fink 34.

Nejlepší střelkyně – ženy:

Jirsová 30, Tomšíková 18, Prudičová 15, Henyšová 11, Vytlačilová 4, Štěpánková 4.

PaedDr. Jan Vašíček

Katedra tělovýchovy a sportu UPa

Copatý maratón v aerobiku

Tradičně ve středu, tradičně několik hodin cvičení, tématicky zaměřený, ovšem absolutně s netradičním počtem návštěvníků. Takto by se dal charakterizovat aerobikový maratón pořádaný asistenty Katedry tělovýchovy a sportu (KTS) UPa dne 21. dubna. V podvečer se v tělocvičně sešlo neuvěřitelných 292 studentek a studentů. Samozřejmě počet dívek převažoval, ale i mužské pohlaví zde mělo své zástupce. Maratón se tentokrát nesl v duchu tance a latinskoamerických rytmů, ale i příznivci klasičtější formy aerobiku si přišli na své. Po úvodním roztančení všech přítomných s asistentkami KTS pokračovala lekcí zumbly Bc. Renáta Petráníková, která je cvičitelkou stálou a dostala třisetletý dav do varu. Aby si měli nadšenci cvičení čas vydechnout, vyplnilo pauzu mezi lekcemi vystoupení velice úspěšné taneční skupiny Hroch, která je vítězem Mistrovství ČR v disko dance 2010 a taneční skupinou Česka. Druhou lekci měla v režii Bc. Lia Jonová, studentka Fakulty ekonomicko-správní (FES) a zároveň medailistka UPa na Akademických hrách ČR

v aerobiku. Po této hodině následovalo malé překvapení pod vedením Bc. Zuzany Nagyové (FES), a to mini lekce bříšních tanců, kterou si všechny účastnice užily a určitě se jí i pobavily. Pak již pokračoval program bez pauzy až do samotného konce. Třetí hodinu dance aerobiku vedla Kateřina Těšitelová, opět velmi úspěšná studentka Fakulty chemicko-technologické (FChT), umístila se na druhém místě v soutěži Miss aerobik ČR 2009. Závěrečná hodina se plynule vrátila od aerobiku k taneční formě cvičení. Ing. Šárka Botková (FChT) uzavřela

maratón lekcí latino, kterou se ti, co vydrželi protančili k závěru. Z původního počtu tří set účastníků odcvičilo všechny lekce přes sto cvičenek a cvičenců. Tito „vytrvalci“ přinesli svým fakultám body do soutěže Standarta rektora a po závěrečném součtu se na prvním místě umístila Fakulta filozofická, druhou pozici si vybojovaly studentky Fakulty ekonomicko-správní a třetí skončila Fakulta chemicko-technologická. Je skvělé, že mají studentky stále větší zájem o podobné akce, a je příjemné vidět jejich nadšení a zájem. Hezký dojem z mara-

tónu ještě podpořilo letošní nové motto, a to copy. Studentky si je vzaly za své a přišly s různě zapletenými a svázanými copy a culíky. Velké poděkování opět patří všem cvičitelkám. Jejich lekce byly profesionální

a je dobré, že se Univerzita Pardubice může pochlubit takovým počtem kvalitních instruktorek. Na dalších akcích se budeme

těšit jak na jejich skvělé hodiny, tak na nadšené a spokojené tváře příchozích.

*Mgr. Lenka Doležalová
Katedra tělovýchovy a sportu UPa*

Úspěch našich basketbalistů na akademických hrách

Oba naše basketbalové týmy postoupily z kvalifikačních turnajů, které proběhly 29. dubna v tělocvičnách Univerzity Pardubice (UPa), na České akademické hry, které se konaly 7. a 8. června v Praze. Tým mužů postoupil z kvalifikačních bojů suverénně z prvního místa. Utkání v Praze byla dramatická. Ve skupině jsme porazili vždy velmi dobře připravené družstvo Ostravy ve vynikajícím zápase, který skončil výsledkem 108:100. Ve finálovém utkání jsme neustále vedli, dokonce o 22 bodů, ovšem v závěru se přestalo dařit a téměř jsme se obávali o výsledek. Nakonec vše dopadlo dobře v náš prospěch. První místo na ČAH mužů je historickým úspě-

chem UPa na takto významné akci. Družstvo žen z kvalifikace postupovalo ze druhého místa. Mrzí nás umístění v Praze. Na ČAH odcestovalo jen 8 studentek. Zde družstvo sehrálo první, velice vyrovnaný zápas s pozdějším finalistou ČZU Praha. V tomto utkání se ovšem zranila hned v začátku stabilní hráčka základní pětky Šípová a do posledního utkání tým nenastoupil v plném počtu. V konečném pořadí studentky UPa skončily na 6. místě. Těžko lze vyhrát v šesti lidech. Snad tedy příští rok můžeme pomýšlet na lepší výsledek, protože i tak byla utkání vyrovnaná. Katedra tělovýchovy a sportu děkuje všem studentům za příkladnou reprezentaci naší univerzity.

Soupiska:

Muži:

Majerik, Šindelář – Fakulta elektrotechniky a informatiky (FEI), Špaček, Němeček, Koucký – Fakulta ekonomicko-správní (FES), Jelínek – Fakulta chemicko-technologická (FChT), Joska, Voráček – Dopravní fakulta Jana Pernera, Mahler, Jirsák – Fakulta filozofická (FF).

Ženy:

Šípová, Staňková, Šimáková, Tomšíková, Blažejovská – FES, Jedličková – FChT, Chocholoušová – DFJP, Prudičová – FF.

PaedDr. Jan Vašíček

Katedra tělovýchovy a sportu UPa

Deštivé vyprávění z Vltavy

Prvním z letních kurzů, které pořádá Katedra tělovýchovy a sportu UPa, byl tradičně vodácký kurz na Vltavě, kam jsme vyrazili se studenty hned první týden v červnu. Vodácké putování začalo ve Vyšším Brodě, kde jsme se sešli v podvečerních hodinách. Samozřejmě jsme sledovali předpovědi počasí, které nebyly příliš příznivé, ale s očekáváním a nadějí, že se meteorologové pletou, jsme ulehli do stanů, abychom byli svěží na první den na vodě. Ráno, při balení stanů a přípravě lodí na vyplutí, občas ještě vysvitlo sluníčko, ale to byly bohužel poslední paprsky, které jsme na dlouhou dobu viděli. První úsek z Vyššího Brodu do Rožmberka jsme ještě absolvovali bez deště, ale už se zamračenou oblohou, která nevěstila nic dobrého. To nám ovšem neubíralo na dobré náladě. V odpoledních hodinách jsme zakotvili v kempu pod Rožmberkem. Ve chvíli, kdy jsme stavěli své dočasné příbytky, začalo pršet a nikoho by v té chvíli nenapadlo, jak dlouho nepřestane. Po probuzení do středního deštivého rána jsme byli nuceni odložit naše další putování na odpolední hodiny. Z počátku byla pořád naděje, že ještě stihneme dojet do dalšího naplánovaného cíle, kterým byl kemp Nové Spolí v Českém Krumlově. Ovšem tento plán se při stále zesilujícím dešti bohužel rozpouštěl. Když bylo jasné, že pršet bude i nadále, a to nemálo, rozhodli jsme se vyrazit a dojet alespoň do kempu U Vikinga na půli cesty do Krumlova. Na této cestě nás nešetřil déšť, vítr ani teplota vzduchu, ale statečně jsme tuto etapu zvládli a U Vikinga na nás čekala odměna v podobě skvělého jídla ve vyřáté restauraci a teplé sprchy. Opět jsme uléhali s tajným přáním, že se ráno počasí umoudří a že budeme balit věci za sucha. Tato prosba nebyla sice

vodácká výprava před vyplutím

vyslyšena, ale srážky alespoň ubraly na síle. Proto jsme se rozhodli na nic nečekat a vyrazili hned zrána, abychom dohnali zpoždění. Čekalo nás téměř 30 km po proudu do kempu Zlatá Koruna. Vzhledem k lehce zvýšené hladině Vltavy jsme jeli poměrně rychle, bez větších problémů zvládli všechny jezy, a to různými způsoby. Někteří po břehu, jiní zdatně po vodě a někteří si okusili teplotu Vltavy na vlastní kůži, a to hned několikrát. Do Zlaté Koruny jsme stihli dojet i s letmou prohlídkou historického Krumlova. Bohužel ani poslední stavění stanů neproběhlo, aniž by se na nás nesnášela voda ze shora. Ovšem páteční ráno jakoby nás chtělo odměnit za celý

promočený týden, protože jsme se konečně probudili do slunečného rána a sluníčko nás zahřívalo po celou poslední etapu ze Zlaté Koruny do Boršova, kde naše cesta končila. Konečně jsme si užili tepla, slunce a také lehce rozvodněné Vltavy, která se zajímavě vlnila. I když se celý týden nesl v duchu mokrého oblečení, lehce zkrchlých prstů a snahy alespoň spát trochu v suchu, byl tento výlet na vodě silným zážitkem a nálada byla pořád skvělá. Všichni zú-

častnění si zaslouží pochvalu za statečnost a odvahu poprat se bojovnými podmínkami tohoto nečasu. Doufáme, že jsme si špatné počasí vybrali na dlouho dopředu a že v příštím roce se na nás bude pouze smát slunce.

Mgr. Lenka Doležalová
Katedra tělovýchovy a sportu UPa

Jubilejní 10. ročník Šlapohybového klání v České Třebové – Memoriál prof. Jiřího Izera

prof. Ing. Jiří Izer, CSc., startoval jako první závodník 1. ročníku Šlapohybového klání v roce 2001

společné foto všech účastníků 10. ročníku Šlapohybového klání – Memoriálu prof. Jiřího Izera

Ve čtvrtek 17. června se v České Třebové uskutečnil již 10. ročník Šlapohybového klání – Memoriálu prof. Jiřího Izera. Před startem závodu proběhla již tradiční společná jízda účastníků k českotřebovskému hřbitovu, kde pamětníci zavzpomínali a všichni uctili památku prof. Ing. Jiřího Izera, CSc., který byl historicky prvním startujícím závodníkem při zahájení Šlapohybového klání v roce 2001. A stejně jako před desíti lety i v letošním ročníku čekal na účastníky z řad studentů, absolventů a pedagogických pracovníků Dopravní fakulty Jana Pernera (DFJP) tradiční zhruba dvanáctikilometrový okruh v Českotřebovském mezihoří se

startem a cílem pod fotbalovým hřištěm. Závodu se zúčastnilo celkem 16 „šlapohybců“, mezi nimiž nechyběli zástupci vedení DFJP. Absolutně nejrychlejším borcem, a tedy Šlapohybcem roku 2010, se stal Stan- da Machalík z katedry informatiky v dopravě se svým rekordním časem 22 min. 53 s. Velmi dobrým výsledkem však také překvapili i tandemisté Petr Jílek a Honza Pokorný z katedry dopravních prostředků a diagnostiky, kteří se umístili s časem 26 min. 51 s na 5. příčce. Jako poděkování za účast obdrželi všichni „šlapohybcí“ firmní tričko hlavního sponzora akce – českotřebovského výrobce lokomotiv CZ LOKO, a. s. Tři

nejlepší borci byli navíc obdarováni hezkými cenami, které do soutěže věnovala také společnost ECS, s. r. o., Česká Třebová. Po skončení závodu následovalo tradiční neformální posezení všech účastníků v příjemných venkovních prostorách hospůdky „Na Hřišti“ v režii prezidenta Šlapohybového klání Jaromíra Zelenky.

Organizační výbor závodu tak touto cestou ještě jednou děkuje všem „šlapohybcům“ za účast a těší se na setkání u 11. ročníku Šlapohybového klání – Memoriálu prof. Jiřího Izera opět v červnu příštího roku.

Ing. Aleš Hába, Ph.D. a Ing. Tomáš Michálek
Dislokované pracoviště DFJP Česká Třebová

ve dvou se to lépe táhne...

proděkan J. Zelenka a děkan B. Culek se připravují před jízdou

Tomáš Zikmund si na svém více-účelovém šlapohybu vybojoval 6. místo

Kurz potápění a záchrany na vodě

Budoucí zdravotní záchranáři studující na naší univerzitě absolvovali v rámci odborné praxe kurz potápění a záchrany na vodě. První část probíhala za pomoci strážníků pardubické městské policie. Úvodní den kurzu po teoretickém školení byla na pořadu záchrana tonoucího na tekoucí vodě. Zároveň byl uskutečněn z mola univerzitní loděnice. Zároveň měl každý student natrénován z bazénu, zde však hraje důležitý faktor teplota a proud vody. I za extrémních podmínek byl úkol splněn a každý frekventant úspěšně zvládl záchrannou akci. Druhý den bylo připraveno cvičení ve skokanském ba-

zenu plaveckého areálu. Zde se nacvičoval postup a způsob záchrany tonoucí osoby, vázání uzlů, potápění na nádech a potápění s přístrojem. Návěst na bazénu byl průpravou pro ponor na volné vodě. Ten proběhl třetí den na písňiku Hrádek. Podmínky nebyly ideální, déšť, teplota vody 12 °C a ztížená viditelnost pod vodou. Přes náročné podmínky se jednalo o vyvážení celé akce. Každý z účastníků ponoru se vyrovnal se stresem, chladnou vodou, vyrovnáváním tlaku i s technikou potápění s přístrojem. Předposlední den byl věnován nauce o plavidlech a vodáckému výcviku.

V průběhu celého kurzu byla pracovníci Fakulty zdravotnických studií (FZS) navozena řada modelových situací, které musel každý student řešit. Závěrečný den došlo k praktickému a teoretickému testování. Každý frekventant přistupoval k zadaným úkolům s maximálním zájmem, veškeré cíle byly splněny, u studentů došlo k rozšíření odborných znalostí a dovedností. Myslím, že naše zdraví a životy budou v dobrých rukou. Na závěr chci poděkovat Městské policii Pardubice za jejich odbornou a technickou pomoc.

*Mgr. Jan Němec
Katedra tělovýchovy a sportu UPa*

Sportovní kurz u moře

Katedra tělovýchovy a sportu nabízí studentům stále větší nabídku sportovních kurzů, a jeden z těch tradičních byl všesportovní kurz v Itálii, v městečku Lido degli Estensi. Cílem kurzu bylo zvyšování fyzické kondice v různých sportech a formách aerobního cvičení. Program pobytu, jakožto i sportovní náročnost byla přizpůsobena výkonnosti účastníků i klimatickým podmínkám. Kemp Mare Pineta splňoval naše požadavky ke sportování téměř na jedničku. Po probuzení jsme začínali rozvíčkou na in-linech – v poklidných ránech jsme jezdili po asfaltové stezce podél pobřeží. Nedaleká pláž byla ideální k rannímu protažení powerjógu a proběhnutí, prostranství mezi mobilhomy nám skýtalo prostor na cvičení aerobiku všech forem, včetně latino aerobiku. Sportovní areál, kde bylo basketbalové hřiště, nám vyhovoval k hře 2 na 2 nebo procvičení driblingu, dvojtaktu či střelby. Velký počet beachových hřišť jsme využili na volejbal v různém počtu, na soft tenis nebo beach ball. Sahráli jsme i přátelské volejbalové utkání Německo vs. Česko. Kemp nabízel 4 bazény, které jsme využili na cvičení aqua aerobiku. Program byl obohacen o teambuldingové hry, kde studenti museli prokázat nejen svou zdatnost, ale i schopnost kooperovat ve

skupinách. Hry byly prospěšné k seznámení studentů mezi sebou a pomohly tak stmelit nově vytvořený kolektiv. V rámci programu jsme také stihli absolvovat výlet na kolech do nedaleko vzdáleného městečka Lidi di Comacchio – tzv. malých Benátek. Studenti si vytvořili velice příjemnou partu, dokázali se nadchnout pro každou hru a do všech soutěží se vrhali s nadšením a elánem. Po celou dobu pobytu všichni příkladně reprezentovali svým chováním naší univerzitu, proto se můžeme pochlubit pochvalou od paní delegátky v kempu za nejlepší kolektiv v letošní sezóně.

Počasí nám přálo, a tak se dalo velice příjemně sportovat. Slunečné dny nám nezkažily ani lehké přeháňky nebo písečná bouře, která postihne tuto lokalitu údajně jen ojedinele.

Ráda bych poděkovala kolegyni Mgr. Lence Doležalové za práci, kterou v průběhu kurzu odvedla, a všem účastníkům kurzu za příjemnou, sportovně laděnou atmosféru a nadšení do všech připravených aktivit.

*Mgr. Eva Čaladi
Katedra tělovýchovy a sportu UPa*

Jakub Šubrt – držitel Absolutního titulu Mr. Universe pro rok 2010

Již v minulém roce jsme Vás informovali o úspěších studenta Dopravní fakulty Jana Pernera Jakuba Šubrt, které získal v oblasti kulturistiky. Ani v letošním roce Jakub nezáhálal a získal hned několik výborných umístění. Jeho nejlepší letošní trofej je titul „Absolutního Mr. Universe 2010“ v mužích federace WFF, což je mezi kulturisty uznáváno jako mistrovství světa.

Jakube v kterém klubu nebo asociaci působíte?

Jsem ve Slovenském svazu kulturistiky a fitness. Ale za tento klub závodím jen někdy. Někdy startuji sám za sebe.

Od kolika let cvičíte a kdy jste se účastnil první soutěže?

Cvičím zhruba od patnácti let. Dříve jsem dělal různé bojové sporty, ale pak mě cviče-

ní chytlo a už jsem na trénink jiného sportu nikdy nešel. Na prvních závodech jsem byl v devatenácti letech. Byla to soutěž Vitalmax open, otevřená kategorie, kde jsem skončil mezi zkušenými chlapy na jedenáctém místě, což byl vlastně zároveň i první úspěch.

Jak náročné máte tréninky? Kolikrát týdně trénujete?

Příprava má samozřejmě několik fází, které jsou různě zaměřené. Někdy cvičím 3 dny po sobě dvoufázově a pak si dám pauzu, a někdy každý druhý den pouze jednou denně. Samozřejmě do přípravy patří i kardio trénink.

Pomáhá vám někdo s přípravou?

Ne, vše si plánuji sám. Pokud potřebuji pomoc, tak je v posilovně vždy někdo známý, nebo prostě někoho poprosím.

Kulturistika není zřejmě jenom o cvičení, ale také o správné životosprávě a jídelníčku. Ani v tomto nemáte nějakého odborného poradce? A jak vypadá jídelníček během vaší přípravy?

Také ne. Vše si připravuji sám. Čerpám buď z vlastních zkušeností, nebo se případně poptám, jak by to asi bylo nejlepší. Jídelníček se odvíjí zase od fáze přípravy. Zhruba týden před soutěží jím pouze zeleninu a kuřecí maso. Den před závodem už na jídle nezáleží, to mohu sníst cokoliv. Tam je to také hodně o příjmu tekutin.

Jaká jsou kritéria hodnocení při soutěžích?

Tak záleží na tom, jaká to je zrovna federace. U každé to je trochu jinak. Nejdůležitější je tvar, vyrýsování a symetrie svalů.

Teď k vašim úspěchům. Absolvoval jste několik soutěží během jara, je toto množství obvyklé?

Ne, určitě není. A také v těch jarních soutěžích jsem měl neúplnou formu z důvodu jejího ladění na Mistrovství světa WFF Universe 2010. Když chce jet člověk naplno všechny soutěže, stojí to mnoho fyzických i psychických sil. Já jsem se snažil stoprocentně připravit na mistrovství.

To se vám výborně povedlo, protože jste získal první místo ve své kategorii a zároveň titul „Absolutního Mr. Universe 2010“ v mužích federace WFF, co to znamená?

Soutěž má vždy několik kategorií a titul absolutního vítěze získá ten nejlepší z vítězů jednotlivých kategorií. A to se letos povedlo mně.

Jaké jsou vaše další cíle?

Další mé cíle teď budou spíše zaměřeny na studium. Ty sportovní se teď budou odvíjet od finančních prostředků. Dělat tento sport na vrcholové úrovni není nejlevnější záležitost a sponzoři se těžko shání. Každopádně velký vděk patří mé celé rodině a všem, kteří mě podporují.

Jakube, děkuji za váš čas a přeji vám mnoho nejen sportovních, ale i studijních úspěchů.

Mgr. Lenka Doležalová
Katedra tělovýchovy a sportu UPa

Vysokoškolská amatérská liga Squash, tenis, bowling, stolní fotbálek a další sporty

„Sportuj, bav se, ušetři!“ To je heslo studentské organizace, která pořádá sportovní akce pro studenty z celé republiky. V současné době úspěšně funguje v Praze, Brně a Plzni. Od října 2010 se rozrůstá díky spolupráci s katedrou tělovýchovy a sportu naší univerzity do Pardubic i do všech ostatních univerzitních měst.

Cílem „VŠ LIGY“ je seznámit hráče s novými soupeři a umožnit jim zlepšit se díky poznání jiných herních stylů. Vedle sportovního vyžití chce liga vytvořit kolektiv studentů a absolventů s podobnými zájmy, kteří se

potkávají na sportovišti i mimo něj. V neposlední řadě studenti ušetří díky lepším cenám ve smluvních sportcentrech, obchodech nebo restauracích.

Rádi byste začali s některým z nabízených sportů? Liga je určena i pro začátečníky, kteří daný sport ještě nikdy nehráli. Postupně se naučíte pravidla a zásady hry. V říjnu proběhnou informativní schůzky a rozřazovací turnaje. V průběhu semestru se můžete těšit také na kvalifikované tréninkové kempy, turnaje a další sportovní i společenské akce, které jsou určeny všem stu-

dentům, nejen hráčům semestrální ligy. Díky sponzorům se můžete těšit na zajímavé ceny.

Veškeré potřebné informace naleznete na www.vsliga.cz. V případě jakýchkoliv dotazů kontaktujte správce ligy na e-mailu jiri.janovsky@vsliga.cz nebo Katedru tělovýchovy a sportu UPa – ivana.trampotova@upce.cz.

Mgr. Ivana Trampotová
Katedra tělovýchovy a sportu UPa

FES se rozloučila s doc. RNDr. Petrem Linhartem, CSc.

Ve středu 8. září se zástupci Fakulty ekonomicko-správní v čele s děkankou doc. Ing. Renátou Myškovou, Ph.D., rozloučili ve smuteční síni v Kopřivnici s doc. RNDr. Petrem Linhartem, CSc.

Na fakultu nastoupil ve svých padesáti sedmi letech 1. února 2005. S jejím životem se však seznamoval již v předchozích obdobích. Jako její externí spolupracovník se po řadu let například podílel na přednáškové činnosti i na vedení diplomových prací. Podstatnou měrou přispíval též k rozvoji a akreditaci nového oboru „Management ochrany podniku a společnosti“. Kromě jiného přitom využíval svých bohatých zkušeností řídicího pracovníka. Prokázal je třeba jako ředitel Institutu ochrany obyvatelstva v Lázních Bohdaneč, v jehož čele stál téměř osmnáct let.

Odpovědný přístup k plnění vědecko-výzkumných úkolů i pedagogického úvazku dokázal doc. RNDr. Petr Linhart, CSc., vždy skloubit s citlivým přístupem ke svým spolupracovníkům a studentům. Dokladem toho se staly podepsané kondolenční listiny, které byly po jeho náhlém úmrtí vystaveny na jeho mateřském ústavu ekonomiky a managementu, i kytice, kterou k nim přiložili jeho diplomanti.

PhDr. Miloš Charbuský, CSc.

Ústav veřejné správy a práva FES

Ivana Veselá

Informační a poradenské centrum FES

Vlastimil Šik – Epilog

akademický malíř Vlastimil Šik

V pondělí 3. května se uskutečnila ve výstavní síni letohrádku Portheimka v Praze 5 slavnostní vernisáž výstavy nazvané lapidárně: „Vlastimil Šik – Epilog“.

Jednalo se o akci svého druhu ojedinělou, neboť tuto retrospektivní výstavou uspořádali bývalí žáci a studenti jako hold svému pedagogovi ak. mal. Vlastimilu Šikovi, který tragicky zahynul v červenci loňského roku ve věku 55 let.

Vlastimil Šik se narodil roku 1954 v Brně. Po studiu na SUPŠ v Uherském Hradišti (u J. Blažka a J. Gajdoše) a dvou letech na FFUP v Olomouci (bohemistika, výtvarná výchova, mj. u prof. F. Dvořáka) byl přijat na AVU v Praze do ateliéru malby prof. F. Jiroudka. Absolvoval roku 1980 cyklem „Valašsko“.

Jako malíř se v počátcích tvorby zabýval portrétní malbou, později krajinomalbou, chápanou jako symbolický portrét „duše“ země ve vztahu k osudu člověka, postupně tvarově i barevně zjednodušovaně až k symbolickým znakům.

bývalí studenti Vlastimila Šika z restaurátorské školy v Litomyšli

Vlastimil Šik byl nejen invenčním výtvarníkem, ale i inspirativním pedagogem. Jako pedagog významně ovlivnil část současné generace (nejen) výtvarných umělců, studenty vedl ke zvládnutí základů kresby a malby i k získání profesionálních výtvarných návyků, jak z hlediska výtvarného řemesla, tak z hlediska postojů k umělecké činnosti v širším smyslu. Jeho pedagogické působení je spjaté zejména s LŠU na Santošce (později ZUŠ Štefánikova), odkud v roce 1997 odešel na Vyšší odbornou školu restaurování a konzervačních technik v Litomyšli (dnes Fakulta restaurování Univerzity Pardubice), kde v letech 1997 až 2001 vedl ateliér výtvarné přípravy. Zde osobitým způsobem rozvíjel výtvarnou stránku budoucích restaurátorů, od kreslířského drilu přes portrétní malbu až k symbiotickému spojení výtvarného umění a života. Jeho rukama prošla celá řada mladých úspěšných restaurátorů, z nichž někteří dnes působí na Fakultě restaurování jako pedagogové.

Výstava se konala pod záštitou městské části Praha 5. Na výstavu bylo zapůjčeno přes třicet děl ze soukromých sbírek, převážně olejomalb, mapujících Šikovu tvorbu zejména z 80. a 90. let 20. století. Výstavu otevřel místostarosta městské části Praha 5 pan Michal Šesták, úvodní slovo přednesl proděkan pro studijní záležitosti Fakulty restaurování Univerzity Pardubice a někdejší Šikův kolega Mgr. Jiří Kaše, o hudební doprovod se postarali žáci ZUŠ Štefánkova, kde Vlastimil Šik působil jako pedagog výtvarné přípravy.

Měřeno počtem účastníků, setkala se vernisáž s obrovským ohlase, sjelo se na ni velké množství umělcových studentů a přátel

z celé České republiky. Nechyběli mezi nimi ani bývalí studenti a pracovníci restaurátorské školy v Litomyšli, kteří svou účastí přišli složit hold charismatickému učiteli, kolegovi a nezapomenutelnému člověku Vlastimilu Šikovi.

(s využitím katalogu výstavy *Vlastimil Šik, Epilog, Praha 2010*)

Mgr. art. Luboš Machačko
Katedra chemické technologie FR

Oslavy 195. výročí narození Ing. Jana Pernera

projev doc. Průši proděkana DFJP pro vnější vztahy na návsi v rodišti Jana Pernera v Bratčicích

Dne 16. a 17. července se ve městě Pardubice a obci Bratčice blízko Čáslavi uskutečnily slavnosti k příležitosti nadcházejícího 195. výročí narození Ing. Jana Pernera, slavného stavitele železnic, spojené s výročím založení obce. Představitelé Dopravní fakulty Jana Pernera naší univerzity, děkan prof. Ing. Bohumil Culek, CSc., proděkan pro vnější vztahy doc. Ing. Petr Průša, Ph.D. a prof. Ing. Milan Lánský, DrSc., společně se starostou obce Bratčice Ing. Jiřím Uhlířem zahájili dvoudenní oslavy v pátek v 16:00 hodin pietním aktem na pardubickém hřbitově. Vedení dopravní fakulty a starosta obce Bratčice položili na hrob rodiny Pernerovy věnec věnovaný Dopravní fakultou Jana Pernera, Institutem Jana Pernera, o. p. s., Nadačním fondem Jana Pernera a obcí Bratčice. Každý z představitelů pronesl krátký proslov o životě a díle Ing. Jana Pernera a ceremo-

pietní akt před rodným domem Jana Pernera v Bratčicích (zleva Ing. Uhlíř starosta Bratčic, doc. Průša proděkan DFJP)

nie byla ukončena minutou ticha. Na druhý den, od ranních do pozdních večerních hodin, probíhaly již hlavní oslavy v rodné obci Bratčice. Připraven byl bohatý program, kde si své místo našly všechny věkové skupiny. Během dne bylo možné zúčastnit se slavnostní mše, projevů pana starosty, hostů z Dopravní fakulty Jana Pernera a dalších řečníků. Následoval průvod k mlýnu – rodišti Jana Pernera, beseda o historii železniční dopravy, bratčický víceboj a výstava vlakových miniatur, poskytnutých předsedou spolku historie železniční dopravy. Celodenní program byl završen taneční zábavou v místní klubovně. Účast a průběh slavností dokumentují skutečnost, že jméno Jana Pernera stále žije a přitahuje nejen zájemce o dopravní problematiku.

doc. Ing. Petr Průša, Ph.D.
proděkan pro vnější vztahy DFJP

obsah			
univerzita			
■ Rektor k zahájení nového akademického roku	1	■ 14. česko-slovenská spektroskopická konference	17
■ Rektori českých vysokých škol zasedali u Pardubic	2	■ EuCAP 2010 – 4. evropská konference o anténách a šíření	17
■ Návštěva koordinátorky programu Erasmus z Univerzity v Malaze	3	■ Týden mikrovln a radioelektroniky v Brně	19
■ 10. pracovní seminář pracovníků public relations vysokých škol – CASPRIO 2010	4	■ CZ INTERMODAL 2010	19
■ Univerzita na Czech Street Party 2010 v Bruselu	4	■ Šíření optického signálu v atmosféře	20
fakulty a ústav		■ Efektivní a atraktivní provozování osobní dopravy na regionálních tratích	21
■ Zahraníční post-doc Fakulty chemicko-technologické dostal ocenění čínské vlády	5	■ Rušivé vlivy elektrických trakčních zařízení, jejich eliminace a elektromagnetická kompatibilita	22
■ Cena za farmacii 2010	5	■ Účast na světové konferenci dopravního výzkumu v Lisabonu	23
■ Večer s vědou a chemií	6	■ Sjezd Jednoty českých matematiků a fyziků	23
■ Finští studenti navštívili Pardubice	7	■ Krizový management 2010	24
■ Přednáška „Energie a budoucnost lidstva“	8	■ IMEA 2010	24
■ Exkurze do Vídně	8	■ Regionální rozvoj mezi teorií a praxí	25
■ Třídenní zahraniční návštěva z Německa	9	■ Aktuální otázky sociální politiky 2010 – teorie a praxe	25
■ Návštěva profesora Edmunda J. Adamse	10	■ Nemoc, neduh, choroba. Pacienti a zdravotní personál v dějinách	26
■ Úspěšná reprezentace	10	■ Seminář Sudetoněmecké mládeže Bavorsko	26
■ Badatelský pobyt v rámci projektu Erasmus v Seville	11	■ Aktuální trendy v oblasti konsolidace vápnitých materiálů	27
■ První místo pro studenty Fakulty restaurování	13	■ Cesta poznávání a vzdělávání v ošetrovatelství I. – Odkaz Florence Nightingale	28
konference, semináře		■ ŘÍP podeváté	29
■ 62. sjezd asociací českých a slovenských chemických společností	13	konferenční centrum/Univerzitní knihovna/vydavatelství	
■ Třináctý mezinárodní seminář o energetických materiálech ve stínu exploze sopky Eyjafjallajökull	14	■ Svět knihy Praha 2010	29
■ Věda má budoucnost	15	■ Výstava zahraniční odborné literatury na Univerzitě Pardubice	30
■ Kalorimetrický seminář 2010	16	■ E-publikace Univerzity Pardubice zdarma na webu	30
		■ Úpravy webových stránek pro zrakově postižené	30
		studenti	
		■ Návštěva spisovny Krajského úřadu v Pardubicích	31
		■ Mapování zaniklé vesnice Rajchěřov	31
		■ Seminář v Horní Plané „V Čechách a na Moravě narození – u nás (ne) známi“	32
		kultura	
		■ Výstava „90&60 let pardubické chemie“	33
		■ Šárka Holinková – Macháčková – RANÉ PRÁCE – OBRAZY, KRESBY, GRAFIKA	34
		■ Karel Šafář – KRESBY, OBRAZY	35
		■ O zemi chmelu a zemi vína	36
		sport	
		■ 19. ročník Memoriálu Zdeňka Skřivánka v košíkové	37
		■ Copatý maratón v aerobiku	37
		■ Úspěch našich basketbalistů na akademických hrách	38
		■ Deštivé vyprávění z Vltavy	38
		■ Jubilejní 10. ročník Šlapohybového klání v České Třebové – Memoriál prof. Jiřího Izera	39
		■ Kurz potápění a záchranu na vodě	40
		■ Sportovní kurz u moře	40
		■ Jakub Šubrt – držitel Absolutního titulu Mr. Universe pro rok 2010	41
		■ Vysokoškolská amatérská liga Squash, tenis, bowling, stolní fotbal a další sporty	41
		osobnosti	
		■ FES se rozloučila s doc. RNDr. Petrem Linhartem, CSc.	42
		■ Vlastimil Šik – Epilog	42
		■ Oslavy 195. výročí narození Ing. Jana Pernera	43

Vydává Univerzita Pardubice jako svou nepravidelnou účelovou publikaci. Adresa redakce: Univerzita Pardubice, Rektorát, Studentská 95, 532 10 Pardubice 2, telefon: 466 036 555, fax: 466 036 361, e-mail: promotion@upce.cz.

Zpravodaj UPa je zveřejněn též na webové stránce univerzity na adrese: <http://www.uni-pardubice.cz>. Šéfredaktor: Ing. Valerie Wágnerová. Redakční okruh: doc. Dr. Ing. Libor Beneš, Ing. Ivo Holava, PhDr. Miloš Charbuský, CSc., doc. PhDr. Tomáš Jiránek, Ph.D., doc. Ing. Ivana Kraftová, CSc., doc. Ing. Tatiana Molková, Ph.D., Tomáš Pospíchal, Ing. Iva Ulbrichová, CSc., Ivana Veselá. Fotodokumentace: Univerzitní konferenční centrum – Adrian Zeiner, Lukáš Báčor a archiv pořadatelů akcí. Grafická úprava a sazba: Informační centrum – Ing. Alena Komárková.

Tisk: Tiskařské středisko Univerzity Pardubice – říjen 2010 – náklad I 600 ks